Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

SALI
25
TEMMUZ 1978
250 KURUŞ

50 yıl önceki Lozan basınında

Lozan Konferansı

"Emperyalistler savaş alanında kazandığımız zaferi masa başında geri almaya çalışıyorlar

8. SAYFADA

Sendikacılar "Toplumsal Anlaşma" ya karşı

Kauçuk-İş Genel Başkanı Fevzi Baştürk:

Bu anlaşma Türk-İş icra Kurulundan geçemez

- Dok-Gemi İş Genel Başkanı Arslan Sivri: "Ücretleri dondurma uygulamasını hiçbir sendika yürürlüğe sokmaz"
- Deri-İş Genel Başkanı Yener Kaya: "Ücretlerin dondurulması toplusözleşme düzenine ters düşer"
- Bağımsız Çelik-İş: "Grev hakkı ortadan kaldırılırken lokavt serbest bırakılıyor"

4. SAYFADA

Hükümet "Toplumsal Anlaşma"yı uygulamaya başladı

İSDEMİR'DEN DÖRT BİN İŞÇİ ATILIYOR

- İşçilere gönderilen bir tamimle, 20 yaşına gelenlerin bağlı oldukları askerlik şubesinden çalışma izni alamamaları halinde işten atılacakları bildirildi
- Fabrikadaki verimsizliğin gerçek nedeni işçi fazlası değil, Rusların kurduğu tesisin tam kapasiteyle çalışamaması

ADANA (ÖZEL)

İskenderun Demir Çelik Fabrikasında çalışan 4 bin işçi işten atılmak isteniyor. İşten çıkarmalara şebep olarak bazı işçilerin askerlik çağlarının gelmiş olmasının gösterileceği bildiriliyor.

Bilindiği gibi Ecevit, Moskova gezisi sonrasında Rusların yaptığı Isdemir'in tam kapasiteyle çalışmamasından yakınmış ve bunun nedeninin fabrikada çok fazla işçi çalışması olduğunu iddia etmişti.

Daha sonra Halil Tunç'la "Toplumsal Anlaşma" imzalanmasıyla

(Devamı Sa.7, Sü.5'de)

4 gün önce toplusözleşme ve grev hakkını askıya alan

Ecevit Tunç'la beraber işçi Bayramını kutladı

ANKARA (ÖZEL)

Başbakan Bülent Ecevit ve Türk-İş İcra Kurulu bugün birer mesaj yayınlayarak 274 ve 275 sayılı Sendikalar Kanunu ile Toplusözleşme, Grev ve Lokavt Kanununun yürürlüğe girmesinin 15'nci yıldönümünü kutladılar.

Ecevit, yayınladığı mesajda, 1963'de yürürlüğe giren demokratik işçi

(Devamı Sa.7, Sü.6'da)

Lozan Anlaşması 55. yılında

Kurtuluş Savaşından sonra, İsviçre'nin Lozan şehrinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi ile İngiltere Fransa, İtalya ve Yunanistan arasında imzalanan Lozan Anlaşması 55. yılını doldurdu.

İsmet İnönü başkanlığındaki Türkiye heyeti ile öteki ülke heyetleri arasındaki görüşmeler 21 Kasım 1922'de başlamış ancak kesintiye uğramıştı. 23 Nisan 1923'de tekrar başlayan görüşmeler 24 Temmuz 1923 tarihinde anlaşmanın imzalanmasıyla sona ermişti.

Lozan Konferansında emperyalistler savaş alanında kaybettiklerini masa başında geri almaya çalıştılar. Savaş alanında emperyalizme karşı kararlı mücadele veren Türk burjuvazisinin, masa başında teslimiyetçi bir tutum izlemesiyle de, ülkeyi emperyalistlere yeniden açan bir anlaşma imzalandı.

(Devamı Sa. 7, Sü. 2'de)

"Tacan-78" tatbikatı bugün başladı

ANKARA (AA)

"Tacan-78" ulusal askeri tatbikatı, bugün Doğu Anadolu bölgesinin Ağrı kesiminde başladı.

Hava indirme ve uçar birlik harekatı ile bu harekata karşı savunma görevlerinde, kara ve hava kuvvetleri arasındaki işbirliğini geliştirmek amacıyla düzenlenen tatbikat 3 gün sürecektir.

Kontrgerillanın sorgulama elemanlarından biri daha

BEHİÇ ÜRAL: Kısa boylu, çok şişman, kıvırcık saçlı. Yakınları "zeka bakımından pek ileri olmadığını" söylüyorlar.

MİT mensubu Ural Erenköy işkence merkezinde görev aldığını söylüyor

Behiç Ural halen MİT'de görevli bir devlet memuru

MİT mensubu Behiç Ural, yakın arkadaşlarına 12 Mart döneminde 1. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanı Faik Türün'ün Erenköy'deki Kontrgerilla işkence merkezinde görev aldığını söylüyor. Ural, sorgulamalara katıldığını belirtiyor. Behiç Ural, bu dönemde birkaç aylık bir süre için evinden uzak kaldı. Daha sonra bunun sebebini arkadaşlarına işkence merkezindeki sorgulamalara katıldığını belirterek açıkladı. Behiç Ural halen bir Milli İstihbarat Teşkilatı görevlisi olarak devlet memurluğu yapıyor.

(Devamı Sa.7, Sü.8'de)

Sovyet yanlısı partilerin gençlik kollarının toplandığı

"Havana 78" festivaline CHP milletvekili Çoban da katılıyor

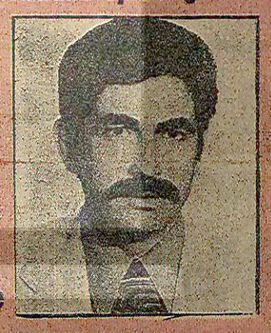

- Kütahya Milletvekili Çoban'ın festivale ne sıfat ve hangi amaçla katıldığı bilinmiyor. Konunun CHP Genel Merkezinin bilgisi dahilinde olup olmadığı da belli değil
- Toplantıya çağırılı olan DEV-GENÇ heyete katılmadı

Haberi 7. Sayfada

Özaydınlı jandarma yetkilileriyle beraber

"Sivil sıkıyönetim" uygulaması görüşüldü

Özaydınlı'nın İstanbul'daki anarşi toplantısında jandarma yetkilileri ağırlıktaydı

Bir vatandaş Özaydınlı'ya şikayetlerini anlatıyor. (Fotoğraf: AYDINLIK)

- Özaydınlı işkencecilerden hesap sorulup sorulmayacağı sorusunu geçiştirdi
- Üç sorumluluk bölgesine ayrılan İstanbul'da polis ve jandarma 24 saat görev yapacak

İSTANBUL (ÖZEL)

İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı'nın başkanlığında Valilikte yapılan anarşi toplantısında jandarma yetkililerinin ağır-

(Devamı Sa. 7, Sü.1'de)

12 EYLÜL'DEN NANKÖR BASIN

Sansürün kaldırılmasının 70'inci yılında Aydınlık'ın basılmasını kınayan gazetecilere Kontrgerillacılar çok kızmışlar. Şöyle diyorlarmış:

"Bu basına da yaranılmıyor. Basın özgürlüğü, basın özgürlüğü dediler. Biz de isteklerini yerine getirip bastık."

NİŞANCI

Türkiye Gazeteciler Sendikası İstanbul Şubesi yöneticileri:

AYDINLIK GAZETESİNDEKİ OLAY AÇIK BİR SANSÜRDÜR

- Türkiye Gazeteciler Sendikası Ankara Şubesi: Basın üzerinde sansür, gizli olarak devam etmektedir
- Cenkçi: "Sansür sadece yasalarda kalktı"

HABER MERKEZİ

Gazetemizin "Sansürün kaldırılmasının 70'inci yılı" nedeniyle görüşlerine başvurduğu TGS İstanbul Şubesi yöneticileri ise şunları söylediler:

"Türkiye'de Basın Yasalarının çağımıza uygun bir biçimde yeniden düzenlenmesinde sayılmayacak kadar yarar

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

TİKP bugün Vedat Demircioğlu'nu anıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Türkiye İşçi Köylü Partisi bugün saat 19'da İstanbul il binasında Vedat Demircioğlu'nu anmak için bir toplantı düzenledi.

Vedat Demircioğlu, 24 Temmuz 1968 tarihinde polis tarafından öldürüldü. Demircioğlu, gençliğin 6. Filoya karşı protesto gösterileri yapıldığı bir dönemde, bağımsızlık mücadelesinin ilk şehidi oldu.

TİKP'nin düzenlediği anma toplantısında 1968'lerde gençliğin yürüttüğü bağımsızlık mücadelesi ve gençliğin içinde bulunduğu durum anlatılacak. Diğer yandan bugün bağımsızlık mücadelesinin önemi ve anlamı üzerinde durulacak.

BAŞYAZI

Vedat Demircioğlu'nu anmak

Doğu Perinçek

Dün polisin Vedat Demircioğlu'nu Teknik Üniversite Yurdunun penceresinden atarak katletmesinin 10. yılıydı. Gençlik Demircioğlu'nu Amerikan 6. Filosuna karşı mücadelede şehit vermişti.

10 yıl önce 6. Filoya karşı mücadelenin önüne barikatlar kurmaya kalkan revizyonistlerin, bugün 6. Filoyu temsil eden maketler ve ABD bayrakları yakarak gösteri yaptıklarını gazetelerden okuyoruz.

Bu İGD'li revizyonistlere 10 yıl önce aklınız neredeydi . diye sormak gerekmez mi? Çünkü o zaman ABD emperyalizmine karşı mücadeleyi baltalamak başlıca işleriydi. Revizyonistler 29 Nisan 1968'de Ankara'da yapılan anti-emperyalist mitingi önlemek için, AP hükümetinin polisi ve Türkeşçi faşistlerle elele verdiler.

Daha önce Ankara'da Kurtuluş Meydanında yapılan NATO'yu protesto mitingini yasaklamışlardı. O zamanki TİP yöneticileri mitinge katılanlar hakkında soruşturma açtılar. Vedat Demircioğlu'nun şehit düştüğü 6. Filoyu protesto gösterilerinde ise işi kitle hareketinin önüne barikat kurmaya kadar vardırdılar.

Gerek TİP'in başındaki Aybar-Aren-Boran revizyonistlerinin gerekse Doğu Berlin'deki Yakup Demir-İ. Bilen revizyonistlerinin tutumu aynıydı. Bunlar, emperyalizme ve toprak ağalığına karşı her mücadelenin karşısına "aman durun, yoksa faşizm gelir" diye çıkıyor-

(Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

ABD Senatosu dış askeri yardım tasarısını görüşmeye başladı

Senatoya ambargonun şartsız kaldırılması önergesini sunacak olan Senatör Sparkmann (solda), ABD'nin Ankara eski büyükelçisi Maccomber'le birlikte.

- Ambargo konusundaki oylama yasa tasarısı görüşülürken yapılacak
- Vance, ambargo konusunda yapılacak oylamadan umutlu olduğunu söyledi

Amerika'nın üç yıldır Türkiye'ye uyguladığı silah ambargosu Senato'da görüşülmeye başlandı. Ambargo meselesi 1978 yılı Dış Askeri Yardım Kanunu'nun görüşülmesi sırasında bir senatör tarafından verilen önergeyle gündeme getirildi. Oylama ise, görüşmeler sonunda yapılacak.

AMBARGO HABERLERİ 5. SAYFADA

AMBARGO NASIL KALKACAK 5. SAYFAMIZDA

FİKİR MEYDANI

Proleter enternasyonalizmi ve Kamboçya devrimi (2)

Sahte solcuların sözde tarafsızlığı

Saldırı oklarını Mao Zedung'a yöneltip, dillerinden "sınıf esası", "sınıf bakış acısı" sözlerini düşürmeyen oportünistler, hangi sınıfın bakış açısına sahip olduklarını her somut olayda olduğu gibi, bu olayda da gösterdiler. Vietnam-Kamboçya meselesi, Brejnev ile Mao Zedung arasında "tarafsız" kalmanın ne demek olduğunu da gözler önüne serdi.

Kendisine Marksistim diyen bir kişi, herşeyden önce gerçeğe saygılı olmak zorundadır. Oportünistler gerçeği bile bile çarpıtıyorlar. Sovyet subayları ve askeri danışmanlarının denetiminde, Sovyet silahlarıyla donatılmış, sayıları 70 bini bulan 9-10 tümen Vietnam birliğinin Kamboçya topraklarında olduğundan hiç söz etmeden, sivil halkın vahşice katledilmesinden, hükümet darbesi tezgahlanmasından, pirinç tarlalarının yağmalanmasından hiç söz etmeden, Vietnam'ın "içişlerine müdahale"den sözetmek gerçeğe uygun mudur? Vietnam'ın içişlerine müdahale eden "büyük devlet" kimdir? Eğer sosyal-emperyalistler kastediliyorsa neden isim verilmiyor. Kastedilen Çin Halk Cumhuriyeti ise, bu ikiyüzlülük ve sahtekarlık değil midir?

Görüşlerini "siyasi, ekonomik baskı vb. ile empoze ettirmek" isteyenler kimlerdir? Kamboçya halkı mı, yoksa Vietnam yöneticileri mi? Vietnam yöneticileri Kamboçya topraklarında "kendi sorunlarını" mı çözmektedirler? Bir ülkedeki devrim, komşu ülkeleri istila ederek mi korunur? Vietnam devriminin kazançları, başka ülkeleri istila ederek mi korunacak? Bu ne biçim bir "sosyalizm" dir? Oportünistler bunlardan hiç söz etmeden, Vietnam'ın "içişlerine müdahale"den bahsediyorlar. Kamboçya halkının yurdunu ve sosyalizmi savunması, Vietnam'ın içişlerine müdahale midir? Oportünistler Kamboçya halkını "şoven" olmakla suçluyorlar. Kamboçya halkının yanında yer almak, burjuva milliyetçiliğinin yanında mı olmaktır, yoksa proleter enternasyonalizminin mi bir gereğidir? Arnavutluk'tan deniz üssü talep eden Kruşçef döneğine karşı Arnavutluk halkının yanında yer almak "burjuva milliyetçiliği"miydi?

Oportünistler, "anlaşmazlıkları çözmek için masanın başına oturmayı kabul etmeyenler"den sözediyor. Görüşme yolunu baltalayanlar kimlerdir? Çin Halk Cumhuriyeti mi, Demokratik Kamboçya hükümeti mi, yoksa saldırgan Vietnam makamları mı? Eğer Çin Halk Cumhuriyeti kastediliyorsa, bütün dünya halkları bunun yalan olduğunu bilmektedir. Vietnam makamları yıllardan beri tek taraflı olarak Çin'i suçlamaktadırlar. Çin, iki ülke arasındaki anlaşmazlıkları aleni bir tartışma konusu yapmaktan yıllardan beri kaçınmıştır. Çin'in sosyalist ülke ve partiler arasındaki anlaşmazlıklara ilkeli yaklaşımı dünyaca biliniyor.

İki sosyalist ülke ya da partiler arasında görüş ayrılıklarının ortaya çıkması mümkündür. Önemli olan, farklılığın ortaya çıkması değil, bunların nasıl ele alınacağıdır. Uluslararası işçi sınıfı hareketinin birliğini torpillemeye çalışanlar, bölücülük yapanlar, entrikayla uğraşanlar, yalana ve sahtekarlığa başvuranlar daima revizyonistler ve oportünistler olmuştur. Anlaşmazlıkları, ülkeler ya da partiler arasında eşit ilişkiler temelinde, Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizmi temelinde, birlik, karşılıklı dayanışma ve yardım, bağımsızlık ve eşitlik temelinde görüşmeler yoluyla çözme yolunu terkedenler daima revizyonistler ve oportünistler olmuştur. Görüş ayrılıklarını düşmanlar önünde aleni tartışma konusu yapanlar, çeşitli propaganda araçlarıyla demagojik kampanyalar açanlar, parti kongrelerini kardeş partilere saldırı aracı olarak kullananlar daima oportünistler ve revizyonistler olmuştur.

Vietnam yöneticileri, 1977 yılının başından beri "sınır bölgelerini temizlemek" adı altında Çin asıllı göçmenlere baskı yapıyor. Onları zorla sınır dışı ediyor. Çin, sürekli olarak sorunları aleni bir tartışma konusu yapmaktan kaçındı. Sürekli olarak görüşme yolunu önerdi. Görüşmeleri baltalayan, düşmanca tutum alan daima Vietnam yöneticileri oldu. Vietnam makamlarının yalan ve iftiraları, Çin'i suçlayan Sovyet, Küba, vs. menşeli makaleler yüzleri buldu. Gerçekler bu derece ortadayken, Çin'in yıllar sonra cevap hakkını kullanmasını, oportünistler "yabancı müdahale" olarak niteliyorlar. Oportünistlerin bu tutumu en hafifiyle gerçekleri tersyüz eden, ikiyüzlü bir tutumdur.

Eğer görüşme masasına oturmayı kabul etmeyen taraf olarak Kamboçya kastediliyorsa, bu çok daha büyük bir saçmalıktır. Saldırgan saldırısını sürdürürken masaya nasıl oturacaksın? Aslında, oportünistlerin Kamboçya halkına öğütleri şöyle: Kamboçya halkı, yurdunu ve sosyalizmi savunmaktan vazgeç! Saldırganların önünde boyun eğ! Sosyal-emperyalistlerin istediği Hindiçini federasyonuna razı ol! "Sınırlı egemenlik" doktrinini kabul et! Kendi kurduğun devleti yıkmalarına izin ver! Bütün bunlara rağmen "masa başına oturmayı" kabul edeceksin! Eğer masaya oturmazsan, yani teslim olmazsan, Vietnam'ın "kendi sorunlarını nasıl çözdüğüne" "müdahale" etmiş olacaksın! Saldırı sürerken masaya oturmazsan, bir "büyük devlet"in entrikasına alet olmuş olacaksın, "düzenbaz", "baskıcı", "şantajcı" olacaksın!

Kamboçya halkı yiğit, onurlu, bağımsızlığına düşkün bir halktır. O, geçmişte Amerikan emperyalistlerine boyun egmedi. Şimdi de Yeni Rus Çarlarına ve onların kışkırttığı saldırganlara boyun eğmeyecektir. Revizyonistlerin ve oportünistlerin demagojileri ne Kamboçya halkına, ne de onun haklı mücadelesine destek olan ülkelere, halklara ve partilere en küçük bir leke düşüremeyecektir. Proleter enternasyonalizmi, Kamboçya halkının yanında olmaktan geçiyor. Vietnam halkının devrimci kazançlarını korumanın yolu da budur.

Ülkemizdeki sahte solculara gelince

Ülkemizdeki sahte solcular ne yapıyorlar? "Üç Dünya Teorisi tek tek ülkelerde devrim meselesine gelince iflas ediyor" yalanını dillerinden düşürmeyen oportünistler, somut bir olayda, bir ülkedeki devrimin savunulması meselesinde susmayı tercih ettiler. "Süper devrimci"lerimizin dergileri, Vietnam saldırısı karşısında aylardır sessizliğe gömüldü. Her somut olayda oluğu gibi, bu meselede de onlar, sosyal-emperyalizm ve modern revizyonizm karşısında teslim bayrağı çektiler. Onların sahte enternasyonalizmi, zor günlerde bir kağıt gibi eriyor. Bugün Kamboçya devrimini savunmayan bir enternasyonalizm olabilir mi? Vietnam yöneticileri saldırılarını sürdürürken, sahte solcularımız da dergilerinin her sayısını Yugoslavya'ya ve Tito'ya küfür etmekle dolduruyorlar. Yugoslavya, hegemonyacılığa karşı çıktıkça, bunlarda Yugoslavya'ya küfürü artırıyorlar. Belki de Vietnam meselesinde devrimciler yanıldılar! Kamboçya'ya asker sevkedenler, sakın Yugoslavlar olmasın? Kamboçya devrimini boğmaya kalkışanlar, sosyal-emperyalistler değil de, "Yugoslav ajanları"dır kimbilir! Sahte solcular, "haşaratı güldürmek"ten başka bir şey yapmıyorlar.

Geçmişte, baş sözcülüğünü Mihri Belli'nin yaptığı İlkesiz Birlik Cephesi, 1970'lerde modern revizyonistlerle Marksistler arasındaki mücadeleyi, "sosyalist ülkeler arasındaki fikir tartışması" olarak niteliyor ve proleter enternasyonalizminin gereğini yerine getirerek Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesinin yanında saf tutan devrimcileri "şabloncu" olmakla, "Pekin ağızıyla konuşmak"la suçluyorlardı. Onlar, revizyonist ve burjuva milliyetçi yüzlerini "tarafsızlık" ve "karışmama" siyaseti ile gizlemeye çalışıyorlardı. Günümüzün oportünistleri de, "tarafsızlık" anlayışlarını Mihri Belli'den devralmışlardır.

Geçmişte İlkesiz Birlik Cephesi, modern revizyonizme karşı mücadeleyi "Sovyet halkına saygısızlık" olarak göstermeye çalışarak, ilkel bir demagoji yürütürlerdi. Günümüzün sahte solcuları da sosyal-emperyalistlerin kışkırttığı Vietnam yöneticilerine karşı çıkmayı, "Vietnam halkına saygısızlık" olarak nitelerken aynı ilkel demagoji yöntemini kullanıyorlar.

Geçmişte İlkesiz Birlik Cephesi, gerici "coğrafya" teorilerine sarılıyor, modern revizyonizmle "dostluk" kurarak, emperyalizme karşı mücadele edilmeyeceği gerçeğini karartmak istiyorlardı. Günümüzün oportünistleri de, Vietnam halkı için en büyük tehlikenin modern revizyonistlerin "dostluğu" ve "yardımı"ndan geldiğini karartmaya çalışıyorlar.

Mihri Belli, Kıbrıs'ın işgaline alkış tutarken, milletlerin kendi kaderlerini tayin hakkı meselesinde revizyonist, sosyal-şoven bir tavır alıyordu. Sahte solcular da, sosyalist bir ülke halkının kaderini tayin hakkına yönelmiş bir saldırıda "tarafsız" kalarak, Mihri Belli'nin takipçileri olduklarını ispat ediyorlar.

Ezen ülkelere karşı ezilen ülkelerin tarafını tutmayan, iki süper devlete karşı dünya halklarının anti-hegemonyacı birleşik cephesinin tarafını tutmayan, sosyal-emperyalistlerin saldırılarına karşı milli bağımsızlığını koruma mücadelesi veren ülkelerin tarafını tutmayan sahte solcuların vardığı nokta, devrimin korunması ile devrimin boğulması arasında "tarafsızlık" oldu.

-BİTTİ-

devrimci sözlük

Komünizm

Komünist toplum nedir? Komünist toplum devletin sönerek ortadan kalktığı sınıfsız toplumdur. Ve ifadesini "herkes yeteneğine göre, herkes ihtiyacı kadar" ilkesinde bulur. Bu ilkenin gerçekleşmesi komünist toplumun üst aşamasında oluşur. Bu aşamaya varmak için alt aşamadan geçmek gerekir. Alt aşama sosyalist toplumdur.

"Herkesten yeteneğine göre, herkese ihtiyacı kadar" ilkesine anlama gelmektedir?

Birinci anlamı şudur: Sınıfların tamamen ortadan kalkması kafa emeği ile kol emeği arasındaki farkı da ortadan kaldıracaktır. İkinci anlamı şudur: Kafa emeği ile kol emeği arasındaki farkın ortadan kalkması işbölümüne kölece boyun eğmenin yok olmasına yol açacaktır. Böylece bireyin çok yanlı gelişmesi sağlanacaktır. Üçüncü anlamı şudur: Çalışma belli bir sınıfın hizmetinde olmayacak, hayatın en başta gelen ihtiyacı olacaktır.

Komünist toplumun başlıca özellikleri nelerdir?

Birinci olarak bu toplumda, diğer toplum biçimlerinden temelde ve ilke olarak sınıfsız toplum olma farkı vardır.

İkinci olarak, bu toplumda, insanın insan tarafından sömürülmesi sözkonusu değildir. Çünkü sömürü sınıfların varlığından kaynaklanır, fakat bu kaynak kurutulmuştur.

Üçüncü olarak, bu toplumda çalışma belli bir sınıfın ihtiyaçlarını karşılamak için yapılmaz, aksine hayatın en başta gelen ihtiyacıdır.

Dördüncü olarak, bu toplumda, insanların işbölümünden doğan tek yanlı gelişmeleri ortadan kalkacak, her birey çok yanlı olarak gelişecektir.

Komünist toplum şimdiye kadar varolagelmiş ve varolan toplum biçimlerinin en sonuncusu ve en gelişmişi olacaktır. Çünkü bu toplumsal sistemde, insanların toplumsal görevlerini yerine getirmeleri baskı aracı olan devlet vasıtasıyla olmayacaktır. İnsanlar sadece ortak refah ve karşılıksız çalışma anlayışından hareket ederek toplumsal görevlerini yerine getireceklerdir. Bu toplumsal sistemde üretici güçlerin gelişme derecesi görülmedik derecede yüksek olacak ve kollektif zenginliklerin tamamı insanların hizmetinde çok daha bol miktarda olacaktır.

BULMACA

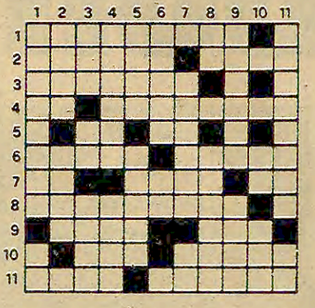

SOLDAN SAĞA: 1) Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin ve Kore Emekçiler Partisinin devrimci önderi- 2) Şaşılacak kadar büyük, iri şey - Aydın ili sınırları içinde bulunan ve köylülerin uzun mücadeleleri sonucunda geçtiğimiz günlerde kamulaştırılan bir gölün adı - 3) Bir görüşün bir düşüncenin gerçekleştirilmesi için aktif olarak mücadele eden kişi - 4) Posta kutusunun kısa yazılışı -Sorumlu davranmayan 5) Bir harfin okunuşu- Türkiye'de üretilen mallara vurulan damga- 6) Uyutmak için söylenir - Tersi engel - 7) Tersi dünyanın uydusu - Bir gezegen - Tersi bir hayvan -8) Bir ilimiz -9) Meyil - Ced - 10) Sıkıntı verme, üzme - Kişi -11) Kasaplık hayvanların kesilmiş bacağı ve bundan yapılan yemek - Yemek arasında yenen.

YUKARDAN AŞAĞIYA: 1) Sıkı bir iş veya çalışma dönemi- Sicim - 2) Kemik içinde bulunur - Geri gönderme 3) Alınıp satılan eşya - Manganezin simgesi - Bir cins bitki - 4) Bir halk ozanımız - İtalya'da eğri olması ile tanınan kule - 5) Tersi para ile kalınan yer - Tespihin başlığı 6) Yarışmalarda başlama işareti (yabancı dil) - Çok olmayan -7) Argoda kandırma - Tersi eski dilde su - 8) Niyobyum elementinin simgesi - Arap ve Filistin halklarının topraklarını gaspeden siyonist devlet - 9) Lokanta ve kahvehanelerde müşterilere servis yapan - Tersi toplama işaretinin adı - 10) Bir hayvan - Avrupa Ekonomik Topluluğunun kısa yazılışı - 11) Meyve ve sebze üreticileri ile manavlar arasında aracılık yapan kimse - Tersi bir ünlem.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

KAYSERİ'NİN CHP'Lİ MUHTARLARI «UMDUĞUMUZU BULAMADIK» DİYOR

Anarşinin kaynağı belli, hükümet ise dernek kapatıyor

Yaşamımı amelelikle sürdürüyorum. Can güvenliğim yok, sigortam yok ama özgürlüğe ve bağımsızlığa karşı bütün saldırılara karşı kendimi çok güçlü hissediyorum. Ben Türkiye'nin bir parçası olan kasabamızda neler olup bittiğini görüyorum. Mahallemiz çamur batak içinde arabalar zor geçiyor. Her an ölümle burun buruna yaşıyoruz. Sağlığımızla uğraşan yok. Mahallemizde birkaç Almanya'da çalışanın dışında hepimiz kırda işçi veya reçber olarak yaşantımızı sürdürüyoruz. Taylalarda yaşıyoruz, hayvanlarımız var. Onların da kıymeti yok. Hayvanlar hastalansa bile şeylere başvururuz. Mesela bir kuzu hastalansa deniz suyu içmiş bir adam arıyoruz. Kuzunun gözüne tükürsünde, kuzu iyi olsun. Dört dağın arasında eğitimsizlik ne yaptırmaz ki adama.

Evlerimizin çoğu oturacak durumda değil. Ama ne yapalım: para yok ki, devlet yok ki, elini uzatsın da ev yaptıralım. Gelirimiz az, hayat pahalı. Elinde azıcık arazisi olan, bir oğlunu evlendirmek için satıyor, araziden de oluyor. Geri kalmışlığın adeti kızları eşya satar gibi satıyorlar. Başlık parası 150 bin lira olursa fakirler evlenemez. Demokrasi bu mudur?

Sekiz senedir CHP'yi desteklerim. Dediklerini yapmadılar. MC'den az bir farkı kaldı. Bu farkı da tamamlar bu gidişle. Ama bizi savunanlar vardır, biz de varız, o halde sorunumuzu çözmesini de bilir. Şahsen görev için para gerekli. Biz muhtarlara tanınan hakların verilmesini istiyoruz. Üstünü kapattılar. Seçim zamanı söylenen sözler nerede kaldı? Pahalılık, zam geldi. Bana göre CHP zenginlerin partisi olma yolundadır. Hükümet anarşi konusunda yanlış taktikler uygulamaktadırlar. Dernek kapatmakla anarşi önlenemez. Anarşinin kaynağı bellidir.

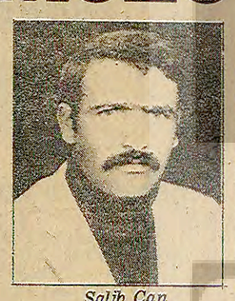

Salih Can

Akkışla Yeni Mahalle Muhtarı Salih Can

Bir mühendisin gelip burayı keşif etmesini istiyoruz

63 yaşındayım. İki yüz hanelik bir mahallede muhtarlık yapıyorum. Altı çocuğum var, en büyüğü onbeş yaşında. Beş aydır maaş alamıyorum. Muhtarlık yapalı 13 sene oluyor. Ben şahsen sekiz senedir oyumu CHP'ye veriyorum.

Ama umduğumuzu bulamadık. Sorunlarımız bir türlü çözülmüyor. Çünkü elimizden tutan kimse yok.

Mahallemizde 86 evin içinden su çıkıyor. Geceleri yatamıyoruz. Maddi durumumuz bozuk olduğundan başka yerde de ev yaptıramıyoruz. Mahalle projesi hazır olduğu halde devlet sekiz yıldır evleri yapmadı.

Evin içinden su çıkıyor ama kanallarımız olmadığı için bahçelerimizi sulayamıyoruz. MC hükümeti birazcık olan suyumuzu da çiftliğe vermişti. Bundan dolayı bahçelerimiz susuz kaldı.

Biz bir mühendisin gelerek buraları keşif etmesini nasıl sulama yaptırğımızı görmesini istiyoruz Doğu Anadolu'da olduğu gibi, yolsuz, susuz, sağlıksız yaşıyoruz. Sözde-buraları da "kalkınmış bölge" diye adlandırırlar. Yollarımız çamur ve bataklık. İki asırdır Akkışla var ama hala o Akkışla. Halk ne yaptıysa, devlet gelişmeyi engelledi. Nahiyemizden müdür alındı bir daha geri gelmedi. Sağlık memuru alındı, bir daha gönderilmedi. Yeter gayri bu çektiğimiz. İki dağ arasında kalmış İç Anadolu'nun göbeğindeki Akkışla'ya yetkililer biraz gelsinler, geri kalanını halkımız yapar. Biz hizmet için halkımızla hep hazırız.

Şen Mahalle Muhtarı
Yusuf Özkul

Bizim köye gelen öğretmen durmuyor

M. Seyit Kahraman

Biz mahalle olarak susuz ve elektriksiz yaşıyoruz. Okul diye yaptırılmış küçük bir yer var. Yetmişe yakın öğrencisi var. Ama devlet bir öğretmenin elinden tutup da buraya göndermiyor. Gelen öğretmenler "oturacak yer yok" deyip çekip gidiyorlar. Tam 58 hanelik bir mahalleyiz.

Mahalle bir kaya yığıntısının dibine yerleşmiş. Kayalar her an uçabilir. Uçtuğu zaman bizim ne canımız ne de malımız kalır. İşte bizim sorunumuzun topu: Can ve mal güvenliğimiz yok.

Eğer kayalar bir gün uçar da altında onbeş, yirmi ev yıkılırsa, beş altı kişi ölürse, bunun sorumlusu ben değil, devlet olur.

Şu anda çatlayıp uçabilecek durumda olan bir ev var. İçinde oturan var. Çıkamıyor adamcağız. Yok ki parası ev yaptırsın. Seçim zamanında vaad gördük, iş başında hava aldık.

Fakirlik de var, belimizi büküyor. Yine okul yok, ama Demirel ve onun adamları başka biliyorlar buraları. Okulda öğretmen olmadığı için ilkokulu yata kalka bitiren bir vatandaş şehre çalışmaya gidiyor. Orada mesleğinde başarılı oluyor. Niğde Bor'daki KKK. 600 Levazım Ana Depo Fabrikasına müracaat etti, kazandı, ama bonservis falan deyip adamı işe almadılar. Bu bozukluk nereden geliyor. Köylü bunu biliyor, bir gün çaresini de bulacaktır.

Uğurlu Mahallesi Muhtarı
M.Seyit Kahraman

BOYLE DEMOKRASİ OLMAZ

Halk Odamız açılsın, Kontrgerilladan hesap sorulsun

1965 yılında kurulan Kalkınma Kooperatifinin kurucusuyum. Beş liralık ortaklık hissesi ile işe koyulduk. Yine aynı yıl yurt dışına kooperatif aracılığıyla işçi gönderme önerisi gelmişti. İşsizlik ve yoksulluk ebemiz olmuştu. Çaresizlik içindeydik. Bundan dolayı hemen her fırsattan yararlanmak için yetkililere başvurduk.

231 kişi müracaat etti bunların arasında okuma yazma bilenler nadirdi. Üstüne yurt dışına gidebilmek için sağlıklı olmak, okuma yazma bilmek şarttı.

İlk yetkiyi aldığımız için bazı önceliklerden yararlandık. İşçilerin göndermiş olduğu paralarla kasabaya sit mandırası açtık. Bu sırada bilinçli veya bilinçsiz olarak kooperatifçilik komünistlik diyor, gelişmeyi engellemek istiyorlardı. Mücadele sonucu gericiliği tasviye ettik. Tasviyeden sonra bize oyun düşündüler. Cezaevlerine düştük. Cezaevindeyken kooperatifi işlemez duruma getirmişler. Çıktıktan sonra, bir kamyon aldık. Geliştirmeye inanmıştık. Bazı çıkarcılar engelledi. 1968 yılında bağımsız olarak Belediye Başkanlığına adaylığımı koydum. Beş yıldır CHP'yi desteklerim. Umduğumuzu bulamadık. Bunu kabul etmelidir. Bu günkü demokrasi anlayışı yetersizdir. 141-142 maddeler demokrasiyle bağdaşmaz Taraflı demokrasi vardır. Bu da demokrasi olmaz. Demokrasiler halkı bölmez, bu günkü demokrasi savunucuları (bir kaçı hariç) bölmektedirler. Bunlar halkın bilinçsizliğinden yararlanıp, aldatıp bölüyorlar. Bu bölünmeyi birleştirecekler vardır. Bölenler hesabını vereceklerdir.

CHP'nin bugünkü reform anlayışı yanlıştır. Aynı zamanda, anarşi konusunda yanlış taktik uyguluyor. Anarşinin kaynağı bellidir Başta Türkeşçiler, Ülkü Ocakları Kontrgerillacılardır.

Abdullah Korkmaz

Amerikancılardır. Brejnevcilerdir. Anarşi FÜLDER, liseli dernekler, halk odaları değildir. Kasabamızdaki halk odasını geçmişteki taraflı jandarma komutan kararı ile taraflı Bünyan Savcısı kapatmıştır. Derneğin şununla bununla bir ilgisi yoktur. Derneğimiz açılmalı, yetkililer bilmelidir.

Belediye Meclis Üyesi
Abdullah Korkmaz

Aydınlık meclisi

1-Doğu neden mahrumiyet bölgesidir? Neden yolsuz, susuz, okulsuz, elektriksiz... kalmıştır?

2-Ecevit'in söylediği "Bölgesel eşitsizliği" kaldırmanın gerçek sosyal adaleti sağlamanın yolu nedir?

Mektuplarınızı bekliyoruz

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
YÜKSEK DENİZCİLİK OKULU
MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1- Yüksek Denizcilik Okulu küçük onarımı için 2490 sayılı Kanun hükümlerine göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
2- İşin keşif bedeli 170.000.- TL.dır.
3- Eksiltme, Yüksek Denizcilik Okulu Müdürlüğü İstanbul Ortaköy Çırağan Caddesi No: 94 de İhale Komisyonunda 10.8.1978 Perşembe günü saat 15.00 de yapılacaktır.
4- Eksiltme şartnamesi ve diğer evrak mezkur Müdürlükte görülebilir.
5- Eksiltmeye girebilmek için:
a) 9750.- TL.lık geçici teminatı,
b) 1978 yılına ait Ticaret Odası veya Sanayi Odası belgesi,
c) Müracaat dilekçeleri ile birlikte verecekleri (Eksiltme şartnamesinde belirtilen ve usulüne göre hazırlanmış olan),
d) Taahhüt beyannamesi,
e) Sermaye ve kredi imkanlarını gösteren mali durum bildirisi,
f) Banka referans mektubu,
g) Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (Aynı çap ve karakterde iş bitirme belgesi) grubundan keşif bedeli kadar işin eksiltmesine girebileceklerini gösterir müteahhitlik karnesinin aslı veya Noterden tasdikli suretini ibraz suretiyle Yapı İşleri 1 nci Bölge Müdürlüğünden alacakları Yeterlik Belgesini teklif mektupları ile birlikte zarfa koymaları gerekir.
6- İstekliler teklif mektuplarını 10.8.1978 Perşembe günü saat 14.00'e kadar makbuz karşılığında İhale Komisyonu Başkanlığına vereceklerdir.
7- Yeterlik belgesi almak için Yapı İşleri 1 nci Bölge Müdürlüğü İştirak Belgesi Komisyonuna son müracaat tarihi 4.8.1978 Cuma günü mesai saati sonuna kadardır.
8- Telgrafla müracaat ve postada vâki geçikmeler kabul edilmez.
Keyfiyet ilân olunur.

(Basın: 19794-680)

BURSA İL DAİMİ ENCÜMENİ BAŞKANLIĞINDAN

1- 1978 Yılı icraat programında bulunan aşağıda adları, keşif bedelleri, geçici teminatları gösterilmiş bulunan köy yolları Sanat yapıları 2490 sayılı kanun hükümlerine göre kapalı zarf usulu ile eksiltmeye çıkarılmıştır.
2- Eksiltme 9/8/1978 Çarşamba günü saat 14.00 den itibaren aşağıdaki sıraya göre İl Daimi Encümeninde yapılacaktır.
3- Eksiltme şartnamesi ve diğer evrak İl Daimi Encümeni Kaleminde görülebilir.
4- Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin:
a) Geçici teminatlarını,
b) 1978 Yılına ait Ticaret ve Sanayi odası belgesini,
c) Vilâyet makamına müracaat dilekçelerile birlikte (C) grubu müteahhitlik karnesi, mali durum bildirgesi (Yalnız İnegöl-Sultaniye-Gedikpınar-Gemlik-Fevziye-Ericek-Şükriye-Yenişehir-Fethiye köy yolu sanat yapılarına ait keşif bedeli kadar sanat yapısı yapmış olduğuna dair belge) ibrazı suretile. YSE İl Müdürlüğünden alacakları yeterlik belgesini teklif mektuplarıyla birlikte zarfa koymaları lazımdır.
5- İsteklilerin teklif mektuplarını 9/8/1978 Çarşamba günü ihale saatından bir saat evveline kadar makbuz karşılığında Encümen Başkanlığına vereceklerdir.
6- Yeterlik belgesi alınması için son müracaat tarihi 7/8/1978 Pazartesi günü mesai saati sonuna kadardır.
7- Telgrafla müracaatlar ve postada vaki geçikmeler kabul edilmez.
Keyfiyet ilân olunur.

Sıra No.	İşin Yeri	Keşif Bedeli	Geçici Teminatı
1	Keles-Basak-Karaardıç Orhaneli-Akpınar-Gedikören-Okçular	692.407,68	31.446.-
2	İnegöl-Sultaniye-Gedikpınar Gemlik-Fevziye-Ericek İznik-Aydınlar Yenişehir-Fethiye	233.514,20	12.925.-
3	Merkez-Soğuksu-Sungurpaşa-Ağlasan M.K.Paşa-Alacaat-Hacıahmet	1.505.533,22	58.915.-

(Basın: 19954-681)

Portekiz hükümetinden üç bakan istifa etti

LİZBON(AA)

Portekiz'de Mario Soares başkanlığındaki hükümette Sosyalist Parti ile işbirliği yapan "Demokratik Sosyal Merkez"in (DSM) üç bakanı dün istifa etti.

İstifa kararı dün DSM Ulusal Kurulunun yaptığı uzun bir toplantıdan sonra bir bildiri ile açıklandı.

Bildiride, "DSM'nin Sosyalist Parti ile yaptığı anlaşmanın geçerliliğini koruduğu, ancak Sosyalist Partisinin toprak reformu programının Komünist Partisine taviz veren bir nitelikte olduğu ve amaçlarının Komünist Partisine taviz veren Başbakanı, bu tutumundan vazgeçmeye ve Tarım Bakanını değiştirmeye yöneltmek olduğu açıklandı.

Bilindiği gibi Protekiz Başbakanı Mario Soares daha önce verdiği bir demeçte, Demokratik Sosyal Merkez'le yapılan anlaşmanın bozulması halinde istifa edeceğini açıklamıştı. Soares'in demecinden sonra alınan istifa kararlarının Portekiz'de önemli gelişmelere yol açması bekleniyor.

Öte yandan Mario Soares Fransız Televizyonuna verdiği demeçte, Komünist Partisi ile koalisyon kurmayı düşünmediğini, Komünist Partisi'nin 1975 yılında iktidarı zorla gaspetmek için düzenlediği darbe girişiminin henüz unutulmadığını belirtti.

Tito ile Bumedyen Bloksuz ülkelere birliği güçlendirme çağrısı yaptı

Yugoslavya Devlet Başkanı Mareşal Tito

Cezayir Devlet Başkanı Bumedyen

Bloksuz Ülkeler Dışişleri Bakanları Konferansı Belgrad'ta toplanıyor

BELGRAD

Yugoslavya Devlet Başkanı Tito ile Cezayir Devlet Başkanı Bumedyen ortak bir bildiri yayınladılar ve bloksuz ülkeleri eşit ve adil uluslararası ilişkiler uğruna yürüttükleri mücadelede birliklerini güçlendirmeye çağırdılar.

Cezayir Devlet Başkanı, şu sıralarda resmi bir ziyaret için Yugoslavya'da bulunuyor.

Bu arada Dışişleri Bakanları seviyesinde Belgrad'ta yapılacak olan konferans için bloksuz ülkeler temsilcileri, Yugoslavya'ya geldiler. Konferans bugün toplanıyor. Konferansta bazı ülkeler dışişleri bakan yardımcıları da büyükelçiler tarafından temsil edilecekler. Ayrıca konuk statüsü ile 25 delegasyonun konferansa katılacağı bildiriliyor.

Bolivya'nın başkenti La Paz'dan yapılan açıklamaya göre, Bolivya, Bloksuz ülkeler dışişleri bakanlarının Belgrad'ta yapacakları toplantıya başvurarak bloksuzluk hareketine kabul edilmesini isteyecektir.

La Paz'dan yapılan açıklamalarda, Bolivya'nın dış siyasetinin "Bloksuz ülkelerle dayanışma ilkesine dayalı olduğu ileri sürülmüştür".

İsrail Ticaret Bakanı istifa etti

KUDÜS

İsrail Ticaret Bakanı Yegal Horoviks istifa etti.

Ticaret Bakanı Horoviks istifasının gerekçesi olarak, enflasyona yol açacağını iddia ettiği 1,5 milyon dolarlık ek bütçenin kabul edilmesini gösterdi.

Alınan bilgilere göre, İsrail Başbakanı, Ticaret Bakanının istifasını kabul etti.

Bu istifanın ardından Begin hükümeti içindeki bunalımın derinleseceği bildiriliyor.

Begin, Mısır ve İsrail Dışişleri Bakanlarının 3 Ağustosta buluşacaklarını ileri sürdü

● Mısır hükümeti Begin'i yalanladı

TEL AVİV(AA)

İsrail Başbakanı Menahem Begin, İsrail Dışişleri Bakanı Moşe Dayan ve Savunma Bakanı Ezer Weizman'ın Mısırlı bakanlarla 3 Ağustos'ta Sina'da görüşeceklerini açıkladı.

Görüşmenin, İsrail ve Mısır hatlarını ayıran Amerikan elektronik gözetim üssünde yapılacağını belirten Begin, konuşmasında, Başkan Sedat'ın Kudüs, Kahire veya Salzburg'da yapılacak bir görüşme isteğine olumlu cevap vermeye hazır olduğunu da söyledi.

Begin Sedat'ın yeni fikirlerinin daha önce İsrail tarafından ortaya atıldığını, işlerliğini yitirmiş bütün eski fikirlerin ise Mısır tarafından öne sürüldüğünü iddia etti.

Begin, İsrail'deki muhalefetin kendisine yönelttiği eleştirileri ise "istihza" ile karşıladığını söyledi.

Öte yandan, Mısır Dışişleri Bakanlığının bir sözcüsü yaptığı açıklamada, Begin'in, Mısır ve İsrail Dışişleri Bakanlarının 3 Ağustos'ta bir araya gelecekleri doğrultusundaki açıklamasını yalanlayarak, İsrail Kahire'nin barışçı önerilerine gereken dikkati göstermeye kadar görüşmelere yeniden başlamayacaklarını söyledi.

Kahire'de yayınlanan El Ahram gazetesi de İsrail hükümetinin El Ariş kentinden çekilmeyi reddetmesinin Begin'in Arap toprakları üzerinde beslediği heveslerin yeni bir kanıtı olduğunu belirtiyor.

NORVEÇ İŞÇİLERİNİN KOMÜNİST PARTİSİ (ML) MERKEZ KOMİTESİ HEYETİ TÜRKİYE'Yİ ZİYARET EDİYOR

● Norveçli devrimciler TİKP'nin konuğu olarak ülkemizde bulunuyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sigurd Allern Başkanlığındaki Norveç İşçilerinin Komünist Partisi (ML) Merkez Komitesi Heyeti, Türkiye İşçi Köylü Partisinin davetlisi olarak Türkiye'yi ziyaret ediyor. Norveçli konuklar İstanbul'un çeşitli semtlerini gezecek işçi sınıfımızın yaşama ve çalışma şartlarını yerinde görecek; işçilerle tanışacak. Konuk Heyet daha sonra Anadolu'ya geçecek ve köylerimizi gezecek.

NORVEÇ HALKININ ÖNDERİ NORVEÇ İŞÇİLERİNİN KOMÜNİST PARTİSİ (ML)

Günümüzde Sovyet sosyal-emperyalistlerinin saldırı tehdidi ve ağır baskıları altında yaşayan Norveç halkının şanlı bir devrimci geçmişi var. İkinci Dünya savaşında kuzeyin güzelim fiyortlarını Nazi saldırganlarına mezar eden ve anayurdunu kahramanca savunan yiğit Norveç halkı, Norveç "Komünist" Partisinin yozlaşarak modern revizyonist bir parti haline gelmesinden sonra bir süre öndersiz kaldı. Norveçli Marksistler modern revizyonizme karşı kararlı bir mücadele yürüttüler. Norveç işçilerinin Komünist Partisi (ML) bu mücadeleler içinde doğdu. 1973 yılında Partinin 1. Kongresi toplandı. Parti, iki süper devlete karşı Norveç'in bağımsızlığını korumayı görev aldığını ilan etti. Norveç toplumunun doğru bir sınıf tahlilini yaptı. Norveç'te yaşayan Lapon milletinin milli haklarını ve ezilen uluslar olarak haklı mücadelesini destekleme kararını açıkladı.

1976 yılında II. Kongresini toplayan Norveç İşçilerinin Komünist Partisi (ML) tüzüğünde bazı değişiklikler yaptı. Bunların arasında en önemlisi, Norveç'teki bir savaşta ya da partiye karşı bir saldırıda parti çalışmanın aksamaması için demokratik merkeziyetçiliği geliştirdi. Devrimci parti disiplinini güçlendirdi.

II. Parti Kongresi Pal Steigan'ı Parti Başkanlığına seçti.

PARTİNİN İKİ SÜPER DEVLETE KARŞI MÜCADELESİ

Parti II. Kongresi, uluslararası durumun etraflı bir tahlilini yaparak iki süper devletin arasındaki mücadelenin yoğunlaştığına dikkati çekti. Kuzeyde Sovyet baskısının ve provokasyonlarının arttığını ve bunun sosyal-emperyalistlerin Norveç'i işgal etmeyi planladıklarını ortaya koyduğunu vurguladı. Bu yıllarda ABD emperyalistlerinin ve NATO'nun Norveç'te faşist bir darbe planladıklarını tespit eden Norveç İşçilerinin Komünist Partisi (ML) Norveç'in bağımsızlığını kararlılıkla savunacağını bir kez daha ilan etti.

NORVEÇ İŞÇİLERİNİN KOMÜNİST PARTİSİ (ML) HIZLA GÜÇLENİYOR

Norveç İşçilerinin Komünist Partisi kurulduğu ilk günden beri Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesini kararlılıkla savundu. Birçok önemli sınıf mücadelelerinde yer aldı, işçi sınıfının mücadelesinde ve anti-emperyalist mücadelede önder bir rol oynadı. Ağır saldırılara göğüs gerdi. Parti sınıf mücadelesi içinde etkinliğini artırdı, işçi sınıfı içinde güçlü bir şekilde kök saldı ve sınıf karakterini güçlendirdi.

Norveç İşçilerinin Komünist Partisi (ML) in II. Kongresine katılan delegelerin büyük çoğunluğu, daha parti kurulmadan mücadeleye atılan ve birçok yıllık mücadele tecrübesine sahip komünistlerden oluşuyordu. Kongreye katılan delegelerin yüzde 60'ı sanayi ulaştırma, inşaat işçisi ya da kol emekçisiydi.

Partinin güçlendiğinin en büyük kanıtı yayın organı "Sınıf Mücadelesi"ni 1977'1 Mayısından itibaren günlük gazete olarak çıkarmasıdır.

Bütün bu gelişmeler, Partinin revizyonizme ve oportünizme karşı içinde ve dışında verdiği sert mücadelelerin ürünüdür.

Ülkemizi ziyaret eden Norveç İşçilerinin Komünist Partisi (ML) Merkez Komitesi heyetini, proleter enternasyonalist duygularla selamlıyoruz.

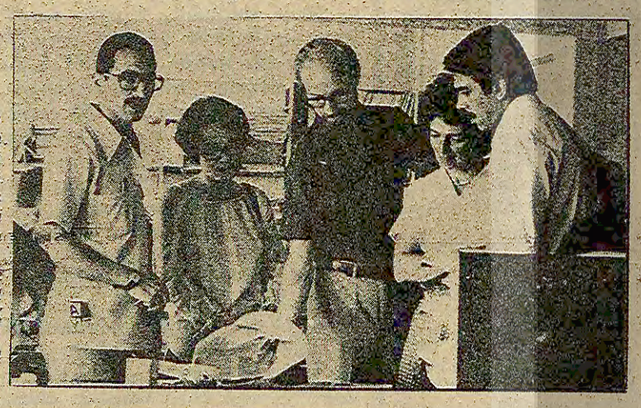

Norveç işçilerinin Komünist Partisi (ML) Merkez Komitesini temsilen iki kişilik heyet AYDINLIK gazetesini ziyaret etti

Hükümetin zam kararı üzerine

Macarlar içki satan dükkanlara hücum etti

BUDAPEŞTE

Macaristan hükümeti, alkollü içki fiyatlarına yüzde 25 zam yaptı. İçişleri Bakanlığı, ülkede alkolizmin yaygınlaştığını itiraf etmek zorunda kaldı. Bakanlık, zam kararının, alkolizme karşı mücadelenin bir parçası olarak alındığını açıkladı.

Ancak zam kararının açıklanmasından önce fiyatların yükseleceğini öğrenen Macarlar, içki satan dükkanlara hücum ettiler.

Resmi istatistiklere göre, Moskova yanlısı revizyonist partinin iktidarda bulunduğu Macaristan'da alkollü içki satışı, geçen yıl yüzde 15 oranında artmıştır. Her on Macardan birinin aşırı içki düşkünü olduğu tespit edilmiştir.

Doğu Avrupalı revizyonist yöneticiler Kırım'a "tatile" gittiler

MOSKOVA

Doğu Avrupa'daki revizyonist parti başkanları tatillerini geçirmek üzere Sovyetler Birliği'ne gittiler.

Doğu Alman revizyonist parti başkanı Hoenecker ve Çekoslovak parti başkanı Gustav Husak'ın Kırım'a gelmelerinden sonra dün de Polonyalı revizyonist Gierek tatilini geçireceği Kırım'a gitmek üzere Moskova'ya geldi. Moskovacı revizyonist yöneticilerin her yıl yaz tatilini geçirmek için Kırım'a gitmeyi adet haline getirdikleri bildiriliyor.

Revizyonist parti yöneticileri, bu yılki tatilleri sırasında Brejnev'le de görüşmelerde bulunacaklar.

Cyrus Vance: "Bu yıl içinde bir Carter-Brejnev görüşmesi gerçekleşebilir"

WASHİNGTON (AA)

ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, bu yıl içinde bir Carter-Brejnev görüşmesinin gerçekleşebileceğine inandığını söyledi.

Amerika'da "Güvercinler" olarak isimlendirilen Rusya'ya teslimiyet yanlısı güçlerin temsilcisi olarak bilinen Vance, ABC televizyonuna verdiği demeçte, böyle bir görüşmenin, iki ülke arasında "iyi ilişkilerin yeniden canlandırılmasını" sağlayabileceğini iddia etti.

ABD ve Rusya arasındaki ilişkilerin ortak çıkarlara ilişkin olanlar ve görüş ayrılıklarına ilişkin olanlar olmak üzere iki yönünün bulunduğunu söyleyen Vance, SSCB'deki yargılamaların üzücü ve ilişkileri "gerileten" bir durum yarattığını söyledi.

Cyrus Vance konuşmasında ABD, Mısır ve İsrail arasındaki görüşmeleri sürdürmek için iki hafta içinde Orta Doğu'ya gideceğini açıklarken, Enver Sedat'ın barışın önündeki en büyük engelin Begin olduğu yolundaki sözlerini yorumlamaktan kaçındı.

SOVYET GENÇLİĞİ ARASINDA ALKOL VE UYUŞTURUCU MADDE ALIŞKANLIĞI ARTIYOR

● Kolej öğrencileri arasında yabancı mal kaçakçılığı ve spekülasyon inanılmaz boyutlarda

● Sovyet gençleri soygun çeteleri kuruyor, Mafia vari cinayetler işliyorlar

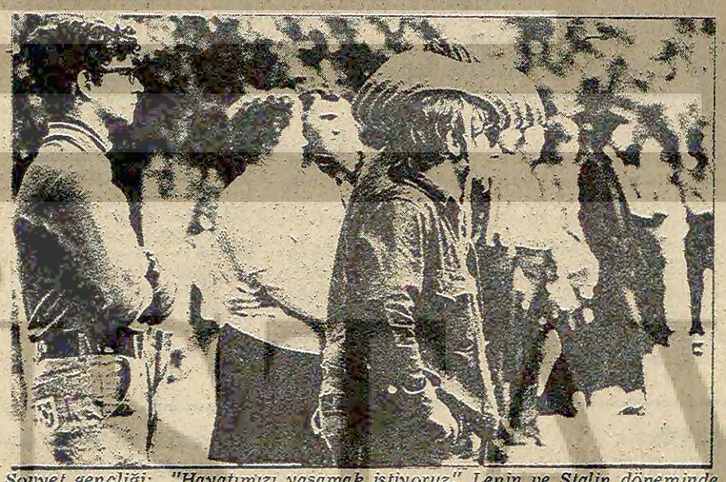

Sovyet gençliği: "Hayatımızı yaşamak istiyoruz." Lenin ve Stalin döneminde devrimci coşkuyla dolup taşan, sayısız devrimci kahraman yetiştiren Sovyet gençliği, bugün tam bir yozlaşma ve çöküntü içindedir. Pek çok gence tek bir düşünce yol gösteriyor: Para, şöhret ve lüks bir yaşama kavuşmak.

Batı dansları, "pop" müzik, ve Batının yoz filmleri gençlik kitlesini güçlü bir şekilde etkiliyor. Hippilik oldukça yaygın. İşte Sovyet gençliği. Bu mu sosyalist gençlik?

● Pek çok gencin amacı: Para, şöhret ve lüks bir yaşama kavuşmak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği'nde, gençler arasında alkol ve uyuşturucu madde kullanma alışkanlığının gün geçtikçe yaygınlaştığı bildiriliyor. Gürcistan Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısının bile itiraf etmek zorunda kaldığı bu durum, halk arasında ciddi endişelere yol açıyor. Verilen bilgiye göre, alkol üretimindeki artış nüfus artışının üç katıdır. Sovyetler Birliği'nde alkol tüketimi, Amerika'daki tüketimin iki misline ulaşmaktadır. Her yıl 6 ile 7 milyon alkol müptelası rehabilitasyon merkezlerinde sağlık kontrolünden geçmektedir.

Lenin ve Stalin döneminde devrimci coşkuyla dolup taşan, sayısız devrim kahramanı yetiştiren Sovyet gençliği, bugün tam bir yozlaşma ve çöküntü içindedir. Sovyet yetkililerinin ve basının da itiraf etmek zorunda kaldığı gibi, pek çok gence bugün tek bir düşünce yol gösteriyor: Para, şöhret ve lüks bir yaşama kavuşmak. Gençler, devrimci Sovyet gençliğinin geçmişte geçirdiği zorlukları, yaşadığı sıkıntıları düşünmek bile istemiyorlar. Bir çok genç rahat bir yaşam sürdüremeyecekleri için kırlık bölgelerde çalışmanın sözünü etmekten dahi kaçınıyorlar.

Batı dansları, "pop" müzik ve Batının yoz filmleri gençlik kitlesini güçlü bir şekilde etkiliyor.

Sovyet revizyonizminin yozlaştırıcı, zehirleyici etkileri sonucunda gençler arasında suç işleme eğilimi de artıyor. Toplu suç oranındaki artış, yüzde seksene vardı. Resmi makamlar, kolej öğrencileri arasında yabancı para spekülasyonu ve kaçak mal satışının inanılmaz boyutlara vardığını artık saklayamıyorlar. Saratov ve Kharkov'da Mafia tipi soygun ve cinayet çeteleri dükkanları yağmalıyor, geceleri evleri soyuyor ve cinayetler işliyorlar.

Sovyet gençliğinin bu yozlaşması, toplumun bütün katmanlarını saran yozluk ve çürümüşlüğün sadece bir yanını oluşturuyor. Sovyet toplumunun bu görünümü, Rus sosyal-emperyalizminin gerici, asalak, yoz tabiatını yansıtıyor. Bu durum, revizyonist Sovyet yöneticilerini bile ürkütüyor. Bizzat Brejnev, Sovyet toplumundaki "Toplumsal bela"ların varlığını kabul etmek zorunda kalıyor, "bunlara karşı mücadele edeceklerinden" söz ediyor. Fakat bu, yavuz hırsızın "hırsızı durdurun" diye bağırmasından başka bir şey değildir.

Sovyet revizyonistliği, proletarya iktidarını gaspeden baş hırsızlardır. Ellerinde tuttukları dev bürokrasi çarkı da bütün suçların kumanda karargahıdır. Sovyet toplumunda gittikçe artan yozlaşmanın, çürümenin baş sorumlusu, Brejnev kliğinin ta kendisidir.

"Le Monde" ABD-Rusya ilişkilerini tahlil etti

BİLGİSAYAR SATIŞININ DURDURULMASI ABD'NİN RUSYA'YA VERDİĞİ SOMUT CEVAPTIR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Fransa'da yayınlanan "Le Monde" gazetesi, ABD yönetiminin Rusya'ya karşı tutumundaki son gelişmeleri tahlil eden bir baş makale yayınladı.

Gazetenin 21 Temmuz tarihli sayısında yayınlanan yazıda, Carter'in, TASS ajansının ısmarladığı 7 milyon dolarlık elektronik beyinlerin ihracını durdurması "Washington'un şimdiye kadar Rusya'ya karşı verdiği en somut cevap" olarak nitelendi.

ABD'nin bu kararının, Rusya'daki muhalif aydınların yargılanması ile ilgili olduğunu belirten gazete, Washington'un petrol araştırma aygıtları satışını da durdurduğunu belirtiyor.

ABD-Rusya ilişkilerinin gerginleştiği bir dönemde, sadece Cenevre'deki Vance-Gromiko görüşmelerinin sürdüğünü kaydeden "Le Monde", ticari ilişkilerin azalmasının Rusya'yı güç durumda bırakacağını yazıyor.

1972 yılında imzalanan anlaşmaya ve yumuşama üzerine yapılan görüşmelere rağmen, ABD-Sovyetler Birliği ilişkilerinin gitgide sertleştiğine işaret eden Fransız gazetesi, 1974 de ABD Senatosunun "Jackson-Vanik Değişiklik önergesinden" sonra Carter yönetiminin Moskova'ya verdiği kredi miktarını da kısıtladığını belirtiyor.

"Jackson-Vanik değişiklik önergesi" Kremlin yönetiminin musevilere yaptığı baskıları kınamak için Rusya'ya verilen kredilerin azaltılmasını öngörmüştü.

Fransız gazetesinin yazısında daha sonra ABD ile Rusya arasındaki ticaret ilişkileri inceleniyor. Petrol kuyuları açılması için gereken malzemenin ABD tarafından Rusya'ya satılmaması durumunda Moskova'nın enerji alanında daha da güç duruma düşeceğini belirten gazete, tahıl konusunda da Kremlin'in ABD'den çok şeyler beklediğini ekliyor.

Rusya'nın ticari ilişkilerde bulunduğu ülkeler arasında önem bakımından beşinci sıranın ABD tarafından doldurulduğunu belirten "Le Monde", Washington'un Sovyetler Birliği'ndeki tarım bunalımı yüzünden, her yıl tespit edilmiş olan 8 milyon tonun üstünde bir miktar tahılı satmak zorunda kaldığını ekliyor.

İSTANBUL BAYINDIRLIK MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1—İstanbul - Bakırköy - Bağcılar Ortaokulu İkmal İnşaatı işi 2490 sayılı kanun hükümlerine göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2—İşin keşif Bedeli (500.000-Beşyüzbin) liradır.

3—Eksiltme İstanbul 3. Okullar Saymanlığı İhale Komisyonunda 17/8/1978 perşembe günü saat 11.00 de yapılacaktır.

4—Eksiltme şartnamesi ve diğer evrak İstanbul Bayındırlık Müdürlüğünde görülebilir.

5—Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin:

A— (23,750-) liralık geçici teminatını;

B— 1978 yılına ait Ticaret ve Sanayi Odası Belgesini

C— Müracaat dilekçeleri ile birlikte vereceklerı (Eksiltme şartnamesinde belirtilen ve usulüne göre hazırlanmış olan) plan ve teçhizat beyanamesini sermaye ve kredi imkanlarını bildiren mali bildirisini, teknik personel beyannamesini, taahhüt beyannamesini, Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (C) grubundan keşif bedeli kadar işin eksiltmesine girebileceklerini gösterir müteahhitlik karnesini ibraz suretiyle Vilayet Bölge Komisyonundan alacakları yeterlik belgesini teklif mektupları ile birlikte zarfa koymaları lazımdır.

6—İstekliler Teklif Mektuplarına 17.8.1978 perşembe günü saat 10.00'a kadar makbuz karşılığında ihale komisyonu Başkanlığına vereceklerdir.

7—Yeterlik Belgesi alınması için son müracaat tarihi 14/8/1978. Pazartesi günü mesai saati sonuna kadardır.

Telgrafla müracaatlar ve postadaki ...ki gecikmeler kabul edilmez.

Keyfiyet ilan olunur. Basın-20087-632

KAYAŞ ORTAOKULU MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1— Ankara Kayaş Ortaokulunun sıhhi tesisat ve Elektrik tesisatı onarımı işi 2490 sayılı kanunun 31.ci maddesi hükümlerine göre kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2— Keşif bedeli 123.599.00 Tl dır.

3— Eksiltme Ankara Kayaş Ortaokulu Müdürlüğü eksiltme ve ihale komisyonunda 9.8.1978 Perşembe günü saat 14.00'de yapılacaktır.

4— Eksiltme şartnamesi ve diğer evraklar Kayaş Ortaokulu Müdürlüğünde görülebilir.

5— Eksiltmeye girecek isteklilerin

a) 1977 yılına ait Ticaret ve Sanayi odası belgesini

b) Geçici teminatı olan 7430. Tl sını

c) Müracaat dilekçelerine Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (C) grubundan en az bu işi keşif bedeli kadar işin eksiltmesinde (İşi bitirme belgesi) girebileceklerini gösterir müteahhitlik karnesini teklif mektuplarıyla birlikte zarfa koymaları lazımdır.

6— İsteklilerin teklif mektuplarını 9.8.1978 Perşembe günü saat 12.00 ve kadar makbuz mukabili ile ihale komisyonu başkanlığına verilecek.

7— Telgrafla müracaatlar ve postadaki gecikmeler kabul edilmez.

Keyfiyet ilan olunur.

Kayaş Ortaokulu Müdür. V.
Mehmet Kökten
Müdür Bas Yardımcısı
Basın: 20359-684

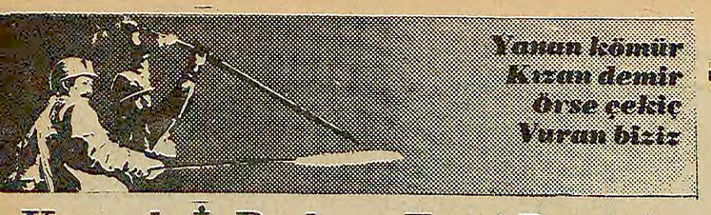

Kauçuk-İş Başkanı Fevzi Baştürk:

"Bu anlaşma, Türk-İş İcra Kurulundan geçemez"

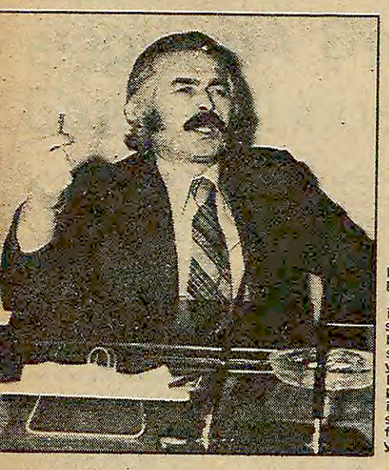

Fevzi Baştürk: "Fedakarlığın işçi sınıfından beklenmesi son derece yanlıştır. Darboğazdan kurtulmak için sanayiciler fedakarlık yapsın."

İSTANBUL(ÖZEL)

Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç ile Başbakan Bülent Ecevit arasında işçi ücretlerinin dondurulması konusunda yapılan toplumsal anlaşma konusunda Türk-İş'e bağlı Kauçuk-İş Sendikası Genel Başkanı Fevzi Baştürk bir demeç vererek şunları söyledi.

"Hükümet ile Türk-İş yöneticileri arasında yapılan anlaşmayı anlayabilmiş değilim. Bilebildiğim kadarıyla bu anlaşmayı Hükümet ve Türk-İş dışında kimse anlayabilmiş değildir. Detaylarına inmek ve kavramak gerekir.

"Bugün eğer işçi haklarının alınması konusunda bir dondurma söz konusu ise bunun gerçekleşebileceğine inanmıyorum. Çünkü bu anlaşma Türk-İş bünyesindeki kamu kuruluşlarında yapılan toplu sözleşmeleri ilgilendirmektedir. Oysa buralarda yapılan toplu sözleşmeler politik yatırımlar olarak yapıldığından bu mümkün değildir.

"Bugün az sayıda yüksek ücret alan örnek gösteriliyor. İşçinin çok büyük çoğunluğu düşük ücret alıyor. Çoğu 4 bin liranın altında alıyor. Bu işçiye yüzde yüz hatta yüzde iki yüz zam yapsanız ne değişir.

Böyle bir anlaşmayı Halil Tunç ile Ecevit yapmış olsa bile bu anlaşmanın Türk-İş İcra Kurulundan geçmesi mümkün değildir. Bu anlaşma ile Türk-İş CHP iktidarını desteklediğini ortaya koymuştur. Bu anlaşma hükümetin icraatını sürdürebilmesi açısından kendisi için yararlı olabilir. Türkiye bu konuda IMF'ye bağımlı haldedir. Ekonomik darboğaz içindedir.

Bu darboğazdan kurtulmak için fedakarlık işçi sınıfından bekleniyorsa bu son derece yanlıştır. Küçük sanayicilerin fedakarlık yapması isteniyorsa bu da yanlıştır. Fedakarlık söz konusu ise bunun sorumlusu olan büyük sanayiciler yapmalıdır.

Sendikacılar toplumsal anlaşmaya "hayır" diyorlar

Dok Gemi-İş Başkanı Arslan Sivri:

"Ücretleri durdurma uygulamasını hiçbir sendika yürürlüğe sokamaz"

Dok-Gemi-İş Sendikası Genel Başkanı Arslan Sivri "Toplumsal Anlaşma" konusunda yaptığı açıklamada şunları söyledi:

"Yapılan anlaşmanın metnini bilmiyorum. 28 Haziran tarihinde Ankara'da yaptığımız Türk-İş Başkanlar Kurulu toplantısında bu konuyu görüştük. Nelerden fedakarlık yapabileceğimizi tartıştık. Daha sonra yapılan anlaşmanın bu toplantıda yapılan prensip anlaşmasına uygun olarak imzalandığı söyleniyor. Ancak henüz bize metni gelmedi. Fazla birşey bilmiyorum. Ama bu anlaşma ücretleri dondurma konusunda bazı hükümler taşıyorsa bunun böyle anlaşmalarla mümkün olabileceğini zannetmiyorum. Böyle bir şeyi hiç bir sendika uygulamaya sokmaz. Bunun uygulanabileceğini zannetmiyorum.

Deri-İş Başkanı Yener Kaya:

Ücretlerin donaurulması toplusözleşme düzenine ters düşer

İSTANBUL(ÖZEL)

"Toplumsal Anlaşma" konusunda kendilerinin teşkilat olarak yeterli bilgiye sahip olamadıklarını söyleyen Deri-İş yetkilisi kişisel olduğunu belirttiği görüşlerini gazetemize şöyle anlattı:

"Şöyle bir durum var. Mesela kamu sektöründe toplu sözleşme yapıldığı zaman işyerinin özelliğine göre, kamuoyuna etki yapabilen işyerlerinde fazla ücret alınıyordu. Ağır bir işçiliğin varolduğu örneğin Deri-İş kolunda toplu sözleşme yapılırken kamuoyunu etkilemiyor diye düşük ücret alınıyordu. Şimdi bu çerçeve dahilinde bu hususlar dikkate alındı mı, alınmadı bu mesele açık bir şekilde sendikamıza iletilmedi. Bizim geniş bir bilgimiz yok. Fakat şu açıktır ki, ücretlerin sınırlanması ve dondurulması durumu toplu sözleşme düzenine ters düşer, kanunlara ters düşer.

Biz hiç bir zaman ücretlerin sınırlandırılması gibi bir şey düşünmüyoruz. Bu bizim sendikacılık anlayışımıza aykırıdır. Çünkü toplusözleşme bir pazarlıktır. Günün şartlarına göre değişebilir. 6 ay, 1 sene sonra ne olacağını kimse kestiremez. Deniliyor ki ücretler 1976 düzeyinde tutulacak. Fiyat artışı endeksleri ne gösteriyorsa o konacak deniyor. İki sene sonra ne olacağını kestiremeyiz ki?

İlerici Yapı-İş Genel Başkanı:

Bu anlaşmayı protesto ediyoruz

* 13. 17 ve 24. maddeler daha esnek bir şekilde işverenler lehine değiştirilmek isteniyor ilerici ve demokrat kamuoyunu bu konuda uyanık olmaya çağırıyoruz.

İSTANBUL (ÖZEL)

İlerici Yapı-İş Sendikası Genel Başkanı Vahit Güler, "Toplumsal Anlaşma"yı bunalımın emekçilerin sırtına yüklenmesine yönelik bir taktik olarak nitelediğini belirtti.

Vahit Güler yaptığı açıklamada şunları belirtti:

"Günlerden beri Türk-İş'in ağababaları ile hükümet yetkilileri, arasında sürdürülen görüşmeler ve varılan 'toplumsal' anlaşma işçi sınıfının daha çok sömürülmesi için ücretlerin dondurulması, işverenlerin işçiler üzerindeki denetiminin artırılması, 13, 17, ve 24. maddelerin işverenlerin çıkarları doğrultusunda daha da esnek hale getirilmesini kapsamaktadır. Bu anlaşmayı protesto ediyor ve tüm emekçileri, ilerici demokrat kamuoyunu bu tür taktiklere karşı uyanık olmaya çağırıyoruz."

Bağımsız Çelik-İş Sendikası Genel Başkanı Şükrü Korkmaz:

«Toplumsal anlaşma işçiye ihanettir»

ANKARA(THA)

Toplumsal Anlaşma konusunda görüşlerini açıklayan Bağımsız Çelik-İş Sendikası Genel Başkanı Şükrü Korkmaz, anlaşmanın grev hakkını ortadan kaldırdığını ve toplu sözleşme hakkının da tarihe karışmakta olduğunu bildirdi.

Şükrü Korkmaz'ın konuyla ilgili açıklaması şöyledir:

"Toplumsal anlaşmalar kazanılmış ve yasalaştırılmış hakların geri götürülmesi değil, toplumun o kesimine, kazanılandan ve yasalaştırılandan daha iyi şartların getirilmesi şeklinde olur. Oysa, imzalanan Toplumsal Anlaşma ile artık sendikaların görevini devlet üstlenmekte, lokavt tamamen serbest bırakılırken, grev hakkı adeta ortadan kaldırılmaktadır. Sendikanın asli unsuru olan pazarlık ise, bu anlaşma ile artık tarihe karışmaktadır".

DİSK-AŞ Sendikası avukatı Mehmet Celâl'in "Toplumsal Anlaşma" üzerine incelemesi

Yarın 4. sayfamızda

Tekstil Genel Kurulu yarın yapılıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası Genel Kurulu yarın Taksim Park Oteli salonlarında saat 10'da başlayıp 5 gün devam edecek, Mahkemenin sendika Genel Merkezini kayyuma devretme kararına itiraz edilmesi üzerine, Genel Kurul, Genel Merkez tarafından yapılacak.

Tekstil Sendikası uzun bir zamandır, yönetimi ele geçirmeye çalışan çeşitli revizyonist grupların yol açtıkları olaylar nedeniyle karışmıştı. Bunun üzerine DİSK durumu el koyarak, şube ve merkez Genel Kurullarının kendi güvencesi altında yapılacağını belirtmişti. Fakat buna rağmen Bakırköy Şube Kongresinde yeniden olaylar çıkmış ve kongre yapılamamıştı. Ayrıca 23 Temmuz Pazar günü yapılması kararlaştırılan Beyoğlu Şube Kongresi de yapılmadı. Bu durumda kongrelerini yapamamış olan şubeler Genel Merkez Genel Kurula katılamayacaklar. Öğrenildiğine göre yarın Genel Kurula 193 delege katılacak.

Öte yandan geçtiğimiz günlerde sahte TKP'lilerin tekstil Genel Merkezini düşürmek için açtıkları dava sonucu 5 No'lu İş Mahkemesi sendika yönetiminin bir kayyum heyete devredilmesine, Genel Kurula bu heyetle gidilmesine karar vermişti. Fakat daha sonra kayyum heyetinden Avukat Müşir Kaya Canpolat'ın istifası ve Genel Merkezin mahkeme kararına itiraz etmesi üzerine yarınki Genel Kurul halen işbaşında olan Genel Merkez tarafından yapılacak.

Ören toplantısı hakkında DİSK üyeleri ne düşünüyor?

DİSK, Keramik-İş'e bağlı, ETİ Tuğla işçileri

İGD ile ilişkiler tamamen kesilsin

DİSK'in Ören'de yapacağı toplantı ile ilgili olarak DİSK'e bağlı çeşitli işkollarındaki işçilerin görüşlerini öğrenmek istedik.

Sultan Çiftlikteki Eti Tuğla Fabrikası işçileri DİSK'in Başkanlar Konseyi toplantısında ele alınacak meselelerle ilgili sorularımızı cevaplarken ilkin Maden-İş yöneticilerinin durumuna değindiler ve şöyle dediler:

"Bugün Maden-İş Sendikasının başındakilerin niteliğini bilmeyen yoktur. Bu sendikanın üyeleri onları bizden iyi tanır. Ancak biz de yaptıklarını göre göre çok şey öğrendik.

Mesela DİSK'in düzenlediği son 15-16 Haziran gecesine biz de katıldık. Maden-İş üyesi arkadaşlarımız da vardı içerde.

Ama Maden-İş'in başındakiler işçiyle beraber değildiler. Onlar peşlerine İGD'lileri takıp geldiler. Bizim bildiğimiz sendikacı peşine işçileri takıp getirir. Bu adamlar sanki Maden-İş'in değil İGD'nin sendikasıdır.

O gün biz de onları içeri sokmadık.

DİSK İGD ile ilişkileri askıya almıştı. Şimdi onlar gene 'Cephe diye tutturup DİSK'le ilişkiye geçmek isteyecekler. Biz diyoruz ki, bu adamlarla değil cephe hiç bir şey yapılmaz. Bunlarla işbirliği yapan sendikacı işçi düşmanı olur.

Maden-İş tabanında binlerce işçi var. Onlar kendilerine yandaş olarak bulsalar bulsalar üç beş kişi bulurlar.

Biz DİSK'e bağlı hiç bir sendikanın bu İGD takımının peşinden gitmesini istemiyoruz.

DİSK'in İGD ile ilişkilerini tamamen kesmesini istiyoruz.

DİSK'in aylık dergisini okuyoruz. İşçi sınıfının meselelerini basit bir dille işçiye hitap ederek yazmıyor. Bazen İGD görüşlerini yazıyor.

Temennimiz bu derginin başına işçi sorunlarını yazan adamların getirilmesidir.

Bir de DİSK üyeleri olarak DİSK'in Türkiye bağımsızlığına bütün gücüyle sahip çıkmasını istiyoruz. Rusya'ya uşaklık eden İGD'liler bağımsızlığın da düşmanıdır, onlara fırsat verilmesin.

örse çekiç

Gülay Kurnaz

24 Temmuz ve "Umudumuz Ecevit"

Bugün günlerden 24 Temmuz. Bu tarih, Türkiye işçi sınıfı tarihinde önemli bir günü simgeler. 15 yıl önce bugün, 274 ve 275 sayılı yasalar resmi gazetede yayınlanarak kanunlaştı. Böylece, işçi sınıfımız, uzun mücadele yıllarından sonra, eksik de olsa, güdük de olsa, önemli yanlışlar da taşısa, sendikalaşma hakkını, toplusözleşme ve grev hakkını yasalara geçirdi. O günden bu güne de bu hakkını gözü gibi korudu, genişletmeye ilerletmeye çalıştı.

Öyle titizlikle korudu ki, 1970'in 15-16 Haziranında Demirel iktidarı bu hakkına el atmaya kalktığında, yüzbinlerce işçiyi karşısında buldu. İstanbul'un dört bir yanından yürüyen işçi seli, 274 ve 275 sayılı yasalardaki değişikliğe "hayır" dedi ve bu uğurda üç şehit verdi.

274 sayılı kanun ne getiriyordu? Bu yasa, işçilere ortak ekonomik ve sosyal haklarını korumak ve geliştirmek için sendikalar kurmak hakkını veriyordu. 275 sayılı yasa ile çalışanlar toplusözleşme yapma, çalışma ve yaşama şartlarını iyileştirmek için sendikaları aracılığıyla toplu pazarlığa oturma hakkı kazanıyordu.

Ne garip tesadüf, 15 yıl önce, zamanın Çalışma Bakanı Ecevit'in de gayretiyle çıkarılan bu kanunlar, 15 yıl sonra aynı günlerde, hem de aynı kişi tarafından rafa kaldırıldı.

Demirel'in yasa değişikliği ile yapmaya çalışıp beceremediğini Ecevit "Toplumsal Anlaşma"yla yapmaya kalkıştı.

Toplumsal Anlaşma 274 ve 275 sayılı kanunların doğrudan özüne yönelmiştir. Çünkü bu anlaşma, ücretleri ve sosyal hakları 76 yılı seviyesinde dondurarak, toplusözleşme hakkının özü olan, "daha iyi ekonomik haklar elde etmek için, hayat şartlarını düzeltmek için toplu pazarlık yapmak" hakkını ortadan kaldırmaktadır. Yine bu anlaşma, getirdiği diğer hükümlerle sendikaları anlaşmanın maddelerini onaylayan basit birer aracı durumuna getirmiştir. Sendikaların fonksiyonunu ortadan kaldırmıştır.

Şimdi karşımızda; üç ayrı Ecevit tablosu duruyor. Birincisi 274-275 sayılı yasaların çıkması için çalışan 1963'ün Çalışma Bakanı Ecevit. İkincisi, mavi işçi gömleğiyle, miting meydanlarında emeğe özgürlük, sosyal adalet ve demokrasi diye bağıran "İstediğiniz kadar isteyin" diyen, "emekçiden yana bir iktidar" vaadeden muhalefet lideri Karaoğlan. Üçüncüsü, ise, ücretleri dondurduğu, toplusözleşme ve grev hakkını askıya aldığı gün, televizyona çıkıp büyük bir pişkinlikle, "bunun işçi sınıfı için tarihi bir gün olduğunu" söyleyen Başbakan Ecevit.

İlk iki tablo, her gün biraz daha silikleşiyor emekçilerin hayalinde. Üçüncü tablo ise, bütün gerçekliği bütün çarpıcılığıyla zihinlere kazındı. Ve artık kolay kolay da silinmeyecek.

Önümüzdeki dönem, işçi sınıfının, işçi haklarına karşı saldırıya geçen Başbakan Ecevit'e karşı mücadele dönemi olacak. İşçi sınıfının mücadelesi Toplumsal Anlaşma'yı mutlaka boşa çıkaracak. Unutulmasın ki, sınıf bugün 1970'den daha kararlı ve daha bilinçlidir.

MALATYA KAYISI FABRİKASINDA 67 İŞÇİ İŞTEN ATILDI

MALATYA

Malatya Kayısı Kurutma ve Pulp Fabrikasında patronun işçileri sürekli baskı uyguladığı ve son olarak 67 işçiyi işten attığı bildiriliyor.

Malatya Kayısı Kurutma ve Pulp işçileri bir açıklama yaparak günde 12 saat çalıştırıldıklarını, buna karşılık ayda ellerine sadece 2000 lira ücret geçtiğini söylediler.

İşçiler açıklamalarında "Tüm bu sefalet yetmiyormuş gibi, bir de faşizan baskılar bizi güç durumda bırakmıştır.

"Baskılara karşı önlem alınmazsa kısa zamanda fabrikada ciddi olaylar çıkabilir" dediler.

İşçinin avukatı

Soru:

Karımla birlikte çalıştığımız yıllar için tazminat alabilir miyiz?

Bundan 7 sene evvel Çamlı Köşk. 1. Bloka ben, 2. bloka karım Güllü kapıcı olarak girdik. Müteahhit bizden 20 bin lira depozit aldı. Yöneticiler karımın 1.5 yıllık sigorta parasını yatırdılar. Gerisini yatırmamışlar.

1972 Aralık ayında sigortaya kaydolmuştuk. Şimdi iki bloka da ben bakıyorum: 1972'nin Aralık ayından 1977'ye kadar 1650 lira aylıkla çalıştık. Yani karıma hiç aylık vermemiş oluyorlar. Şimdi yöneticiler beni de işten atmak istiyorlar. Bu durumda kaç para tazminat almam gerekiyor? Kalorifere de ben bakıyorum. Günde 16 saatten fazla çalışıyorum. Karım için hiç tazminat almadık.

Depozit için verdiğimiz para ne olacak? İşten atarlarsa toplam kaç lira almam lazım?

GÜLLÜ KIZIL VE KOCASI

Cevap: **5 yıllık fazla çalışma ücretinizi ve tazminatınızı alabilirsiniz**

Kendi isteğinizle işten ayrılmayın. Onların sizi işten atmalarını bekleyin. Ancak, İş Kanununun 17. maddesinde sayılan "haklı" nedenlerden birini yaratarak, işverenin eline koz vermeyin.

Günde 16 saatten fazla çalışıyor olmanız ve bunun da günlük yasal iş süresi olan 8 saati aşması nedeniyle fazla çalışma ücreti almanız gerekir. Açacağınız bir davada geçmiş 5 yılda yapmış olduğunuz fazla çalışmalarınızı şahitle ispatlayabilir ve fazla çalışma ücretlerinizi alabilirsiniz.

Müteahhite depozit olarak verilen parayı, faiziyle geri isteyebilirsiniz. Sigortasız olarak çalıştırıldığınız 1,5 yıl dışındaki süre için, açacağınız bir davada sigortalılığınızı tespit ettirebilirsiniz. Bu davanın 5 yıl içinde açılması gerektiği için, geçmiş en fazla 5 yıl için, sigortasız olarak çalıştığınız sürenin tespitini yaptırabilirsiniz.

İşten atılan karınız için ihbar, kıdem ve takdir tazminatı isteyebilirsiniz. İşten atıldığınızda, aynı şey, sizin için de söz konusu olacaktır. 7 yıldır çalışmış olmanız nedeniyle: İhbar tazminatı+8 haftalık ücret, kıdem tazminatı=günlük ücret 30x7 tutarında tazminatı alabilirsiniz.

İsmail Karabuğa soruyor

Türkiye'de sakatlara yaşama hakkı yok mu?

İsmail Karabuğa da sakat bir emekçi 2 yıldır iş için başvurduğu kapıların hepsi yüzüne kapandı

YUSUF ÇELİK

Kanunlara göre her 50 işçi çalıştıran işyeri, bir sakata ve bir hükümlüye iş vermek zorundadır. Ama gelin görün ki, Türkiye gibi bir ülkede patronlara bir parça yükümlülük getiren hangi kanun doğru dürüst uygulanıyor? Hele bu tür kanunları uygulamayana sadece 500 lira "ceza" kesilecekse, patronlar ne diye başını ağrıtsın?

Patronlar bu yüzden böyle kanunlara hemen hemen hiç uymazlar. Sakat ya da hükümlü işçiler ise kapı kapı dolaşıp, bir iş bulmak umuduyla çırpınır dururlar. İsmail Karabuğa da bunlardan biri. Sakat bir emekçi. Şimdiye kadar başvurmadığı kapı kalmamış. İki yıldır çoluğunun çocuğunun karnını biraz olsun doyuracak bir iş bulamamış. Durumunu şöyle anlatıyor:

"45 yaşındayım. Sekiz nüfusa bakıyorum. Ailede çalışabilecek bir tek oğlum var. Onun da çalıştığı televizyon fabrikası kapandı. İşsiz kaldı. Şimdi gelirimiz yok. Aylardan beri ne ev kirasını ne de birikip duran borçlarımızı verebiliyoruz.

"İki senedir iş arıyorum. Emekli Sandığından, Çalışma Bakanlığına, Çalışma Müdürlüğünden İş ve İşçi Bulma Kurumu'na oradan da İstanbul Valiliğine gidip geliyorum. Başvurmadığım kapı kalmadı. Bugüne kadar olumlu sonuç alamadım.

"Amasya Devlet Hastanesinden sakat olduğuma dair raporum var. Emekli Sandığına giremeyince İş ve İşçi Bulma'ya gittim. İşyerlerinin kanuni olarak sakat yurttaşlara iş verdiğini söyledim. Bana devlete bağlı kuruluşlarda kontenjan olmadığını, özel sektöre gitmemi bildirdiler. Alibeyköy Demir Döküm'e gönderdiler. Buradan iki kez 'açığımız yok' diye kovuldum.

"Çalışma Müdürlüğü'nden Demir Döküm'de 47 eski hükümlü, 34 sakat işçi açığı olduğuna dair belge verdiler. Gene almadılar. Valiye çıktım. O da fabrikaya telefon etti. Tekrar fabrikaya geldim. Fabrika yetkilileri 'defol git, sana Vali iş bulsun' diye bir kez daha kovdular. Ardımdan da 'istediğin yere şikayet et, açığımız var ama almıyoruz. 500 liradan korkup seni başımıza bela mı edeceğiz' dediler"

İsmail Karabuğa bunları anlatıyor. Dertli, öfkeli. İsmail Karabuğa gibi sakat yurttaşların kimbilir bu yazıyı okuduktan sonra anlatacakları, ekleyecekleri neler var?

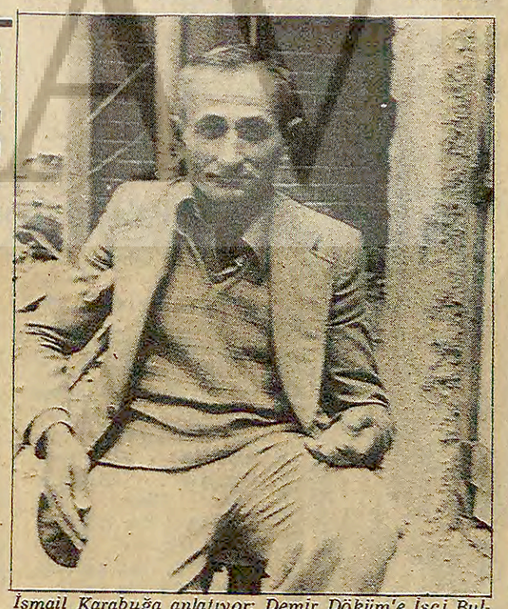

İsmail Karabuğa anlatıyor: Demir Döküm'e İşçi Bulma'dan aldığım kartla gittim. Beni "Defol git. Vali sana iş bulsun" diye kapıdan kovdular.

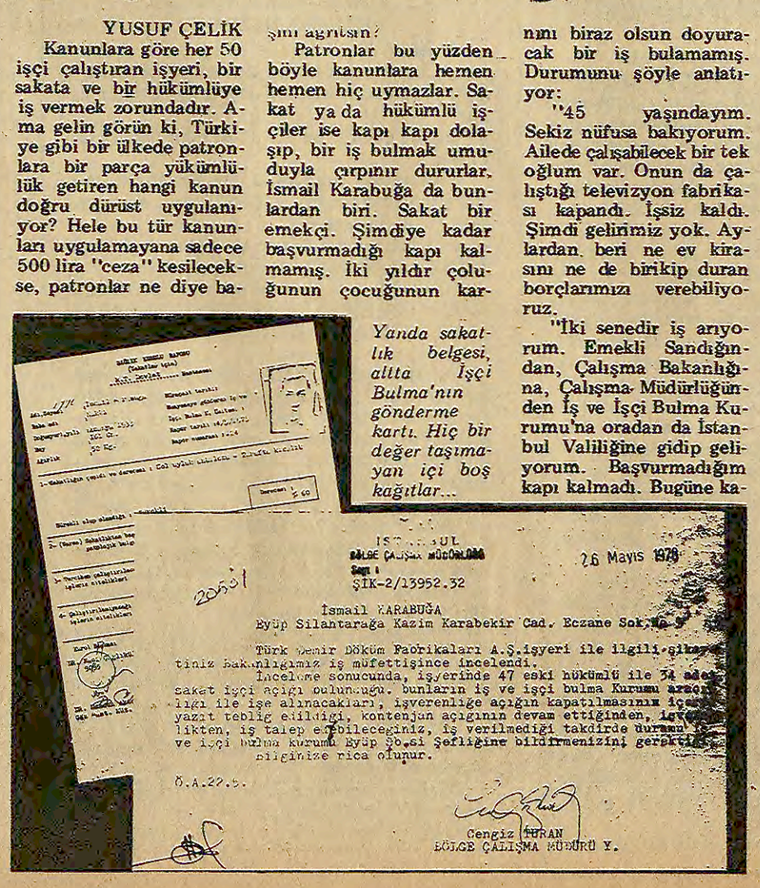

Yanda sakatlık belgesi, altta İşçi Bulma'nın gönderme kartı. Hiç bir değer taşımayan içi boş kağıtlar...

İŞ...SUL
BÖLGE ÇALIŞMA MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 1
ŞİK-2/13952.32

26 Mayıs 1978

İsmail KARABUĞA
Eyüp Silantarağa Kazım Karabekir Cad. Eczane Sok. No: 9

Türk Demir Döküm Fabrikaları A.Ş.işyeri ile ilgili şikayetiniz bakanlığımız iş müfettişince incelendi.
İnceleme sonucunda, işyerinde 47 eski hükümlü ile 34 adet sakat işçi açığı bulunduğu, bunların iş ve işçi bulma Kurumu aracılığı ile işe alınacakları, işverenliğe açığın kapatılmasının için yazıt teblig edildiği, kontenjan açığının devam ettiğinden, işverenlikten, iş talep edebileceğiniz, iş verilmediği takdirde durumu ve işçi bulma kurumu Eyüp şb.si Şefliğine bildirmenizini gerektiğine rica olunur.

Ö.A.29.5.

Cengiz TURAN
BÖLGE ÇALIŞMA MÜDÜRÜ V.

İş ve İşçi Bulma Kurumu Eyüp Bürosu Şefi Perihan Ilıca:

"KANUNİ İŞLEM YAPILMAKTADIR, AMA NE YAZIK Kİ CEZASI 500 LİRADIR"

Fabrikaların sakat işçi çalıştırma zorunluluğu ve uygulama konusunda İş ve İşçi Bulma Kurumu Eyüp Bürosu Şefi Perihan Ilıca'nın görülerini aldık. Perihan Ilıca konuyla ilgili şunları söyledi:

"Bizim en büyük sorunumuz gerçekten sakat işçiler sorunudur. Son çıkan yönetmeliğe göre, sakatlar derecelendirilmektedir. Yüzde 40, yüzde 70 sakat gibi... İşyerleri, çalıştırdıkları işçi sayısına göre sakat işçi almak zorundadır. Almayanlar hakkında kanuni işlem yapılmaktadır. Ancak ne yazık ki, bunun cezası 500 liradır. İşverenlerin çoğu bu cezaya razıdır."

Perihan Ilıca sakat işçi almayıp ta haklarında kanuni işlem yapılan bazı işyerlerini ise şöyle sıraladı: "Uğurgül, Türk Demir Döküm ve Herko

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
TOPHANE
TEKNİK LİSE ve ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ
MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1- Bursa Tophane Teknik Lisesi ve Endüstri Meslek Lisesi ağaç işleri atelyesi Kereste Deposu İnşaatı işi 2490 sayılı kanun hükümlerine göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
2- İşin keşif bedeli (497.000.-) liradır.
3- Eksiltmesi Bursa'da Tophane Endüstri Meslek Lisesi Müdürlüğü Komisyonunda 9.8.1978 çarşamba günü saat 15.00 de yapılacaktır.
4 Eksiltme şartnamesi ve diğer evrak mezkür Müdürlükte görülebilir.
5- Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin;
a) (23.630.-) liralık geçici teminatı,
b) 1978 yılına ait Ticaret veya Sanayi Odası belgesini,
c) Müracaat dilekçeleri ile birlikte verecekleri (eksiltme şartnamesinde belirtilen ve usulüne göre hazırlanmış olan)
Plan ve teçhizat beyannamesini,
Teknik personel beyannamesini,
Taahhüt beyannamesini,
Sermaye ve kredi imkanlarını gösteren mali durum bildirisini (örnek 2 ve 2 a'ya göre)
Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (c) Grubundan keşif bedeli kadar işin eksiltmesine girebileceklerini gösterir müteahhitlik karnesinin aslını tevdi suretiyle İl Bayındırlık Müdürlüğünden alacakları Eksiltmeye girme belgesini teklif mektupları ile birlikte zarfa koymaları lazımdır.
6- Eksiltmeye girme belgesi alınması için son müracaat tarihi 4/8/1978 Cuma günü mesai saati sonuna kadardır.
Telgrafla müracaatlar ve postada vaki gecikmeler kabul edilmez.
Keyfiyet ilan olunur.

Basın-20290-683

AP Sarıyer ilçe kongresinde divan başkanlığını Genel Başkan Yardımcısı Tekinel yaptı. MHP'ye yakın olan gençlik kolları üyesi bir grup genç, Tekinel aleyhinde tezahürat yaptı. Kongrede Sabit Osman Avcı konuşurken.

İstanbul'da yapılan AP kongrelerinde kavga zor önlendi

- MHP'liler kongreleri etkilemeye çalışıyor
- İstanbul, Genel Merkezin kalesi olarak biliniyor

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul'daki AP ilçe kongreleri olaylı geçiyor. Pazar günü yapılan Sarıyer ilçe kongresinde kavga zor önlendi. Genel Merkezin kalesi olarak bilinen İstanbul'da, daha çok, MHP'ye yakın olanların AP'yi etkileme ve ele geçirme faaliyetleri yoğun olarak sürüyor.

Sarıyer'de yapılan kongrede kavga çıkması kongreye katılan milletvekillerinin yatıştırmalarıyla zor önlendi. Kongrede MHP sloganları atan ve marşlar söyleyen Gençlik Kolu Başkanı Yılmaz Günaydın'ı destekleyen bir grup genç, İlçe Başkanını yuhaladı ve İstanbul Milletvekili İsmail Hakkı Tekinel aleyhinde tezahürat yaptı. Gençlik Kolu Başkanı yaptığı konuşmada, "Türkiye bir Endonezya olabilir" dedi. AP Genel Başkanı Sabit Osman Avcı'nın da bir konuşma yaptığı kongrede, seçimi tekrar eski yönetim kazandı. Adalar'da yapılan ilçe kongresi ise olaysız geçti.

Zeytinburnu İlçesinde yapılan kongrede ise izleyici olarak bulunan komandolar, marş ve slogan bağırarak, kendilerine yakın olan başkan adayı Mehmet Çakır lehinde tezahürat yaptılar. İlçe Başkanının konuşmasını sık sık sloganlarla kestiler. Üç listenin girdiği seçimde tekrar eski ilçe başkanı avukat Gündoğan Eraysu kazandı.

Kuveyt bazı projelere kredi verecek

ANKARA (ÖZEL)

Kuveyt Kalkınma Fonu Türkiye'deki bazı projelerin finansmanına katılacak. Fon Başkanı Abdüllatif El-Hamd başkanlığındaki üç kişilik heyetin hafta sonunda Ankara'da yaptığı temaslar sonunda bu konuda ilke anlaşmasına varıldı.

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu ve Merkez Bankası yetkilileriyle yapılan görüşmelerde kredinin hangi projelere, ne kadar ve hangi şartlarla verileceği üzerinde durulmadı. Sadece bir ilke anlaşmasıyla yetinildi.

Kuveyt Kalkınma Fonu Heyeti verilecek kredinin kendi kalkınma fonlarının bir kısmının Türkiye'ye aktarılmasıyla gerçekleşeceğini, bunun miktarını ve verilmesi şartlarını Kuveyt'te yapılacak çalışmalarla belirleyebileceklerini söyledi.

Maliye Bakanlığı yetkilileri ise verilecek kredinin uzun vadeli ve düşük faizli olması konusunda Kuveyt heyetiyle görüş birliğine vardıklarını bildiriyorlar.

Maliye Bakanlığı yetkilileri Kuveyt'ten alınacak kredinin hem özel hem de kamu kesimindeki projelerin gerçekleştirilmesinde kullanılabileceğini belirterek, bu konudaki çalışmaların Ankara'da sürdüğünü ifade ediyorlar.

TMMOB Başkanı Öztürk: Yan ödemeler en az 3 bin lira olmalıdır

ANKARA (ÖZEL)

Hayat pahalılığının yaşanmaz boyutlara ulaştığını, paranın değerinin düştüğünü belirten TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, yan ödemeler kararnamesinin bir an önce çıkarılmasını istedi.

Çıkarılacak olan yan ödemeler kararnamesinde sınırın en az 3 bin lira olması gerektiğine işaret eden Öztürk özetle şunları belirtti:

"Eşit işe eşit ücret ilkesi uygulanmalı, izin ve hastalıklarda da yan ödeme ödenmelidir. Askerdikte geçen süreler hesaba katılmalı, maaştan ayrı vergilendirilmelidir"

Alman Deniz Kuvvetleri Komutanı geldi

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye Silahlı Kuvvetlerinin durumu konusunda incelemeler yapmak üzere son aylarda Ankara'ya sık sık gelen Alman komutanlarına Deniz Kuvvetleri Komutanı Koramiral Gunther Luther de katıldı.

Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Bülent Ulusu'nun konuğu olarak Pazar günü Ankara'ya gelen Koramiral Luther, dün resmi temaslarına başladı. Ankara'da yüksek komutanlar ve Savunma Bakanlığı yetkilileriyle görüşmeler yaparak donanmanın sorunları hakkında bilgi alacak olan konuk Amiral daha sonra İzmir ve Gölcük'teki tesislerde de incelemeler yapacak ve 27 Temmuzda ülkemizden ayrılacak.

ABD Senatosu dış askeri yardım tasarısını görüşmeye başladı

- Ambargo konusundaki oylama yasa tasarısı görüşülürken yapılacak
- ABD Dışişleri Bakanı senato üyelerinin çoğunun ambargonun kalkması yönünde oy kullanacaklarını söyledi

WASHİNGTON (ÖZEL)

Birleşik Amerika Senatosu Genel Kurulu 1979 yılı dış yardım yasa tasarısını görüşmeye başladı. 1 Ekimde başlayacak mali yıl içinde çeşitli ülkelere yapılacak askeri ve ekonomik yardımı içeren yasa tasarısının Senatoda görüşülmesi sırasında Türkiye'ye konulan ambargo sorunu da ele alınacak.

Halen Senato gündeminde bulunan tasarıda ambargonun kaldırılmasını öngören bir hüküm yok. Ancak senatörlerden biri bu yolda öneri getirirse konu tartışılıp karara bağlanabilecek.

Senatodaki görüşme sırasında Senatör Sparkmann'ın bir öneride bulunması bekleniyor. Sparkmann'ın önerisinin reddedilmesi halinde ise Senatodaki Demokrat Partili çoğunlugun lideri Roberd Bird aynı öneriyi bu kez koşullu olarak tekrarlayacak. Bu öneride Türkiye'ye silah satılması için Başkan Carter'ın Kıbrıs konusunda olumlu gelişmeler olduğu yolunda Kongreye bilgi vermesi öngörülüyor. Bird ayrıca Yunanistan'a da 35 milyon dolarlık bir ek yardım yapılmasını öngörüyor.

Türkiye halen 175 milyon dolar askeri satış kredisi alıyor. Ambargonun kalkması halinde bu miktarda bir artış olmayacak. Ancak bunun yanında ekonomik sorunların çözümü için Türkiye'ye 50 milyon dolarlık Güvenlik Destek Yardımı Kredisi verilecek. Ambargo öncesinde olduğu gibi Türkiye'ye her yıl belli miktarda karşılıksız silah ve malzeme verilmesi ise bu yılki öneride yer almıyor.

AMBARGO NASIL KALKACAK?

1. ABD Kongresi Senato ve Temsilciler Meclisinden oluşuyor. Senato'nun 100, Temsilciler Meclisi'nin 435 üyesi var. Ambargonun kaldırılması için kongrenin her iki kurulunda da lehte karar çıkması gerekiyor.

2. Ambargonun kaldırılmasını öngören yasa önce Senato ve Temsilciler Meclisinin "Ön komisyonları"ndan geçiyor. Ancak yasa, Temsilciler Meclisinin Ön Komisyonunda kabul edildi, Senato Ön Komisyonunda ise reddedildi.

3. Bu durumda Senatonun ambargo meselesini ele alması için bir senatörün, 1979 yılı Dış Askeri Yardım Kanunu görüşülürken bu konuda önerge vermesi gerekiyor.

4. Sonuçta Temsilciler Meclisi ile Senatodan geçen yasa tasarıları arasında fark olursa, her iki kuruldan birer grup üyenin oluşturduğu bir komisyon kurulacak. "Konferans" adı verilen bu komisyon iki tasarıyı uzlaştıracak yeni bir yasa tasarısı hazırlayacak.

5. "Uzlaştırma Komisyonu"nun hazırladığı yeni tasarı tekrar Senato ve Temsilciler Meclisi'nin onayına sunulacak.

6. Senato ve Temsilciler Meclisinden çıkan kararlar Beyaz Saray'ın onayına gönderilir. Başkan bu tasarıları kabul veya reddedebilir.

7. Kabul edilirse tasarı kesinleşir ve yürürlüğe girer.

8. Başkan veto ederse, tasarı yeniden kongreye döner. Başkanın vetosunun geçersiz kılınması için mevcudun 3/2'sinin vetoya karşı çıkması gereklidir. 3/2 çoğunluk sağlanamazsa yeni bir tasarının hazırlanması sözkonusu olur. Bundan sonra Kongre ve Başkan arasında uzlaşmaya gidilmesine çalışılır ve ortaya bir "uzlaşma" yasası çıkar.

9. Ambargo oylamalarının ve yukardaki işlemlerin 30 Eylül tarihine kadar bitmesi gerekiyor. Çünkü, ambargo maddesinin içinde bulunduğu 1979 yılı Dış Askeri Yardım Kanununun bu tarihe kadar sonuca bağlanması şartı var.

ABD Dışişleri Bakanı, oylamadan umutlu olduğunu söyledi

VANCE: "OYLAMAYI KAZANACAĞIZ"

WASHİNGTON (ÖZEL)

Birleşik Amerika Dışişleri Bakanı Cyrus Vance "Senato'da yapılacak ambargonun kaldırılmasıyla ilgili oylamanın başarıyla sonuçlanacağını bildirdi. Amerikan Televizyonunda yayınlanan "Sorunlar ve Cevaplar" adlı programda konuşan Vance, ambargo ve Kıbrıs konusunda kendisine yöneltilen sorulara şu cevapları verdi:

Soru: Kongrede bu hafta Türkiye'ye yardımın yeniden başlaması oylanacak. NATO müttefikleri de bu yardımın yeniden başlatılmasının gerekliliğine inanıyor. Siz bu oylamada başarılı olacağınıza inanıyor musunuz?

Vance: Bu büyük önem taşıyan konuyu ortaya attığınız için son derece memnunum. Somut sorunuzun cevabı, evet. Başaracağız, bu oylamayı kazanacağız. Ama önce bu sorun hakkında birkaç kelime söylememe izin verin. Üç yıl önce ambargo Kongre'nin bir kararıyla konulmuştu ve o tarihde silah ambargosu konması doğruydu. Şimdi 3,5 yıl geçti ve durum şu: Türkiye ile aramızdaki ilişkiler kötüleşti, Türkiye ile Yunanistan arasındaki ilişkiler kötüleşti ve ambargo yüzünden NATO'nun güney kanadının durumu kötüleşti.

İkinci olarak Kıbrıs görüşmelerinde hiç bir ilerleme sağlanamadı. Şimdi yeni bir sayfa açmamızın gerekli olduğuna inanıyorum. Eğer yeni bir sayfa açarsak bunun Türkiye ile aramızdaki ilişkileri geliştireceğine ve uzun vadede Türkiye ile Yunanistan arasındaki ilişkileri geliştireceğini düşünüyorum. Bu kararın temel bir önem taşıyan NATO'nun güney kanadını da güçlendireceğini biliyorum. Şuna da kesinlikle eminim ki, bu büyük önem taşıyan Kıbrıs sorununun çözümüne yardımcı olacaktır.

Bu konuda birşey daha söyleyeyim. Son günlerde Kıbrıslı Türkler ve Türkiye Kıbrıs sorununa ilişkin olarak yeni ve çok önemli bir öneride bulundular. Bunun çok olumlu bir öneri olduğunu düşüyorum. Kıbrıs Türkleri ve Türkiye Kıbrıs sorunu konusunda Magosa'nın güney bölümünün açılmasını ve toplumsal görüşmeler başlar başlamaz 35 bin Rum'un bu bölgeye evlerine, işlerine dönmesine izin verilmesini önerdiler. Bu çok olumlu bir adımdır. Başka bazı adımlar da atılabilir. Fakat vakit çok kısa.

Soru: Senatör Bird'in sorunu Kongre'ye getirirken hazırladığı öneri hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Vance: Şunu söyleyeyim ki, Kıbrıs görüşmelerini başlatmaya çalışmak ve bunu gerçekleştirmek, dış politikamız açısından temel bir ilkedir. Bunun için çalıştık ve çalışacağız. Bu konuda Kongre'ye gelişme sağlandığı yolunda raporlar vermekten memnun oluruz. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim ile ve bu sorunun çözümüne yardımcı olmak isteyenlerle birlikte çalışmaya da hazırız. Ama Senatör Bird'in tam ne istediğini bilmiyorum. Anlaşılan Kongre'ye durum hakkında bilgi verilmesini istiyor.

Bu konudaki son olarak Vance'a Amerikan yönetiminin Rodezya'ya uygulanan yaptırımlar ve Türkiye'ye uygulanan ambargonun birlikte kaldırılmasının mı düşünüldüğü soruldu. Vance bu soruya cevap verirken, "bunu böyle ele almak çok yanlış olur. Bunlar tamamen farklı sorunlardır. Dış polikamız ve ulusal güvenliğimiz açısından bunlar farklı farklı şeylerdir" karşılığını verdi.

Devrimci sanata vurulan zincir

Polis Halk Tiyatrosunun Tuzluçayır'daki oyununu engelledi

ANKARA (ÖZEL)

Halk Tiyatrosunun Toprak adlı oyunu, polis tarafından gerekçe gösterilmeksizin engellendi. Polis, oyunu izlemek isteyen halka saldırmak istedi.

24 Temmuz Pazar günü, Halk Tiyatrosunun Toprak adlı oyunu gerekçe gösterilmeksizin ve Emniyet Müdürünün şifahi emri ile keyfi bir şekilde yarıda kesildi. Emniyete bildirimde bulunan Halk Tiyatrosu yetkilisi Mehmet Yeşil'e "Biz Tuzluçayır'da oyun oynamaktan kendi isteğimizle vazgeçiyoruz" şeklinde bir kağıt imzalattırılmak istendi. Mehmet Yeşil'in bunu kabul etmemesi üzerine, Emniyet kanunsuz bir şekilde oyunu engellemek istedi.

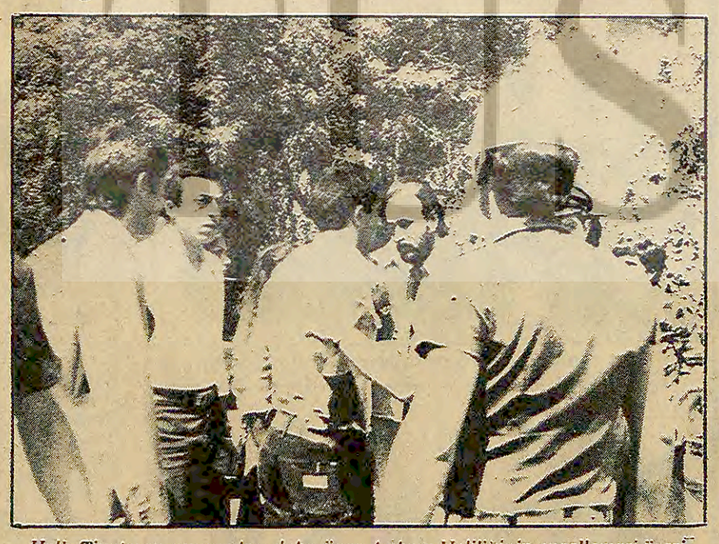

Halk Tiyatrosu oyuncuları daha önce Ankara Valiliğinin engellemesi üzerine Kültür Bakanlığı önüne "Sanata zincir vurulamaz" yazılı siyah çelenk koymak isterlerken polis tarafından toplandılar.

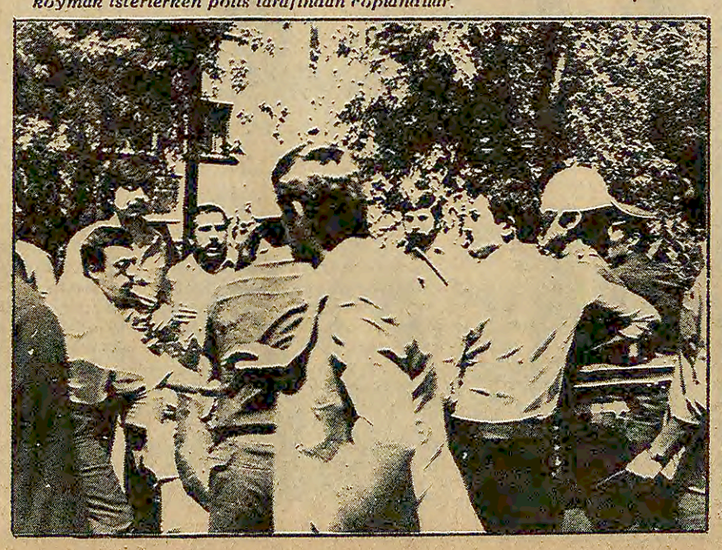

Oyunun oynanacağı yere gelen çok sayıda polis, minibüs ve otobüsü etrafta dolaşarak halk üzerinde terör estirmeye çalıştı. Polisin halka saldıracağını gören sanatçılardan Erkan Yücel, sahneye çıkarak bir konuşma yaptı. Erkan Yücel konuşmasında, 3 yıldır Ankara, İstanbul ve Türkiye'nin pek çok il ve ilçesinde bu oyunu oynadıklarını ancak emekçi semtlerinde polisin buna tahammül edemediğini belirtmiş ve şunları söylemiştir:

"Biz bu oyunu Tuzluçayır'da oynayacağız. Şimdi oyunu kesiyoruz. Ama bu kanunsuzluğu bütün halka açıklayacağız" dedi.

Erkan Yücel, Halk Tiyatrosunun Deprem ve Zulüm oyununun da kısa bir süre önce yasaklandığını belirterek, "Sanata zincir vurulamaz" diyerek sözlerini bitirdi.

Kipriyanu, Papadopulos'un komploya katılmadığını söyledi

LEFKOŞE

Kıbrıs Cumhurbaşkanı Spiros Kipriyanu, Rum toplumunun toplumlararası görüşmelerdeki eski temsilcisi Tassos Papadopulos'un Rum yönetimine karşı hazırlanan komploya hiç bir şekilde katılmadığını açıkladı.

Kipriyanu, Papadopulos'un bu komploya katıldığını gösteren hiç bir kanıt bulunmadığını söyledi. Kıbrıs Rum yönetimi sözcüsü Papadopulos'un 17 Temmuzda görevinden alınmasının ardından Kipriyanu, yönetimi devirmeyi amaçlayan bir komplonun ortaya çıkarıldığını açıklamıştı.

Papadopulos ise bu komploya karıştığı iddialarını reddetmiş ve yargılanması için dokunulmazlığından vazgeçmeye hazır olduğunu söylemişti.

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Kontrgerillanın avukatları

Doğan Yurdakul

Yazının başlığını görünce işkenceci avukat Nejdet Küçüktaşkıner'den sözedeceğimizi sanmayın. O Kontrgerillanın avukatı değil, işkencecisi. Avukatlığı da işin görüntüsü, ruhsatı var ama bilgisi yok.

Bizim sözünü edeceklerimiz, Kontrgerillanın gönüllü avukatları. Aydınlık'ın yayınıyla Kontrgerillanın suçları açığa çıkıp zor duruma düşünce, bazıları da işi gücü bırakıp, gönüllü avukatlığa giriştiler.

Bunlardan birincisi, "etkili ve yetkili çevrelerle" yakın ilişkisi olmakla övünen Yankı dergisi. Hani bütün ilerici basının susturulduğu 12 Mart şartlarında, etkili çevrelerden taze haberler vermekle ün yapan dergi.

Geçen sayısının son sayfasında şöyle diyor:

"İşlenen cinayetler ve psikolojik hedeflere yönelmiş olaylar, ancak son derece profesyonel eğitimden geçmiş kimselerin eserleri olabilir. O halde bunların karşısına da öylesine eğitilmiş güvenlik kuvvetleri çıkarmak zorunludur. Bu konuda yetkililerin haksız bir şekilde kamuoyuna takdim edilmiş bir takım meşru güvenlik örgütlerinin imkanları üzerine eğilmeleri gerekir. Özel Harp Dairesinin yetiştirdiği, ülkenin bir istilaya uğraması halinde direnme hareketini kuracak ve yönetecek uzman elemanlardan yararlanılması gerekir. Çünkü günün tedhişçileri bir savaş sırasında ülke içinde faaliyet gösterecek düşman gerillalarının uyguladığı yöntemleri uygulamaktadır. Bunların karşısına bu tür gayri nizami savaş yöntemlerini çok iyi bilen, iyi eğitilmiş güçleri çıkarmak gerekir".

Gördünüz mü avukatı? Kaş yapayım derken göz çıkarıyor. Özel Harp Dairesini savunayım derken, Kontrgerilla olduğunu itiraf ediyor. Özel Harp Dairesinde "meşru güvenlik örgütü" etiketi takayım derken de, onun halka karşı terör uygulamakta kullanılmasını öneriyor ve kuruluş amacını açıklamış oluyor.

Kontrgerilla 12 Mart döneminde bu amaçlar için kullanıldı. Daha sonra da eylemlerini sürdürdü. Halk kitleleri "düşman gerillaları" gibi gösterilerek, "gayri nizami savaş yöntemlerini çok iyi bilen" Kontrgerilla harekete geçirildi. Bugüne kadar başta 1 Mayıs kanlı tertibi olmak üzere, halka karşı birçok "terörist eylemler" tezgahladı.

Yankı'nın önerisi kabul edilirse, ortaya çok ilginç bir durum çıkacak: Kontrgerilla illegal olarak bu eylemleri sürdürürken, legal olarak da Özel Harp Dairesi adıyla bu eylemleri bastıracak!

* * *

Kontrgerillanın bir de yurt dışında vızırdayan avukatı var: Doğu Berlin'den yayın yapan TKP'nin Sesi Radyosu. Aydınlık'ın Kontrgerilla yayınını karalamaya çabaladığı yorumunda MİT'in dağıtılmasına karşı çıkarak, sadece yeniden düzenlenmesini istiyor:

"Hükümetin MİT'i, Özel Harp Dairesini yeniden düzenlemeye girişmesi, Perinçek grubunu korku ve telaş içinde bıraktı. Onlar bunun için birtakım zamanı geçmiş, içi boşalmış belgeler yayınlıyorlar".

Kontrgerillanın bu avukatları, kendi ajanlıkları unutuldu sanıp, Aydınlık'ta açığa çıkartılan ajanları, işkencecileri savunmaya girişmişler. Halka karşı uygulanan terörün, işkencelerin belgelerine "zamanı geçmiş, içi boşalmış" diyerek müvekkillerini temize çıkarmaya uğraşıyorlar. Bu avukatlığın sebebi açık. Adamlar Kontrgerilla ile aynı meslekten oldukları için, meslek sırlarının ortalığa dökülmesini istemiyorlar. Bir yandan da hükümetin MİT ve Kontrgerilla'da yapacağı "düzenleme'yi övüyorlar. Utanmasalar şöyle diyecekler: "Aman bizi ihmal etme, MİT ve Kontrgerilla'daki MHP'lilerden boşalacak yerlere bizim adamlarımızı yerleştir".

Ne derler, "tezekten terazinin gübreden olur gramı". Kontrgerillanın da TKP'den olur avukatı.

Dördüncü plan taslak hazırlıkları tamamlandı

- büyüme hızı 8,3 dolayında tespit edildi

ANKARA (ANKA)

Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planına ilişkin olarak Devlet Planlama Teşkilatı bünyesinde sürdürülen ilk taslak çalışmaları tamamlandı. Taslakta 1979-1983 yılları arasında ortalama yüzde 8,3 dolayında bir büyüme hızı hedefine ulaşılması öngörüldü.

Dördüncü Plan'a ilişkin ilk taslakta yüzde 8'in üzerindeki büyüme hızı ile Türkiye'nin 1983 yılında 8 milyar dolarlık ithalat ve 5,5 milyar dolarlık ihracat yapacağı hesaplandı. Dördüncü Plan çalışmalarının 1978 yılı gerçekleşme tahminlerini kapsayan bölümde de ihracatın 2,5 milyar dolarlık program hedefinin altında kalacağı, ithalatın ise, 4,5 milyar dolar düzeyinde kalması hesaplanıyor.

Dış kredi temininin 1978 yılı içinde istenilen düzeyde sağlanmaması nedeni ile 1978 yılı ithalatı 5 milyar dolarlık program hedefinden yüzde 10 geri kaldı.

Devlet Planlama Teşkilatı uzmanlarının bağlı bulunduklarıdaire ve şubelerde hazırladıkları taslaklar bütünlüğe kavuşturularak daha sonra ikinci bir taslak hazırlanacak.

Yüksek Planlama Kurulunda taban fiyatları görüşüldü

ANKARA (AA)

Yüksek Planlama Kurulu, dün Başbakan Bülent Ecevit'in başkanlığında toplandı. Toplantıda bazı tarım ürünlerinin taban fiyatlarının tespit edilmesi ve kamu kesiminin finansman ihtiyacı konuları görüşüldü.

Edinilen bilgilere göre Yüksek Planlama Kurulunun toplantısında fındık, kuru üzüm, antep fıstığı ve pancar taban ahm fiyatlarının tespit edilmesi ele alındı.

Yüksek Planlama Kurulu toplantısından önce yapılan Bakanlıklararası Ekonomik Kurulda da taban fiyatları üzerinde durulduve tespit edilen taban fiyatları Yüksek Planlama Kurulu toplantısına getirildi.

Başbakan Ecevit'in başkanlık ettiği Yüksek Planlama Kurulu toplantısına Devlet Bakanı Enver Akova, Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu, Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Yüceler ile Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı Bilsay Kuruç ve öteki uzmanlar katıldılar.

Yüksek Planlama Kurulu toplantısında ayrıca Kamu İktisadi Teşekküllerinin içinde bulunduğu kredi sıkıntısı, bu kesimde süren durgunluğun giderilmesi için almacak tedbirler de görüşülecek.

Yugoslav halk dansları, Açıkhava Tiyatrosunda coşkun bir ortam yarattı.

Yugoslavya halkının bağımsızlıkçı kültür zenginliğini ülkemize taşıyan halk sanatı ustaları:

"ŞOTA Halk Şarkıları ve Dansları Topluluğu"

NUR DERİŞ-CELAL ÜSTER

17 Temmuz akşamı, anbul'un Açıkhava Ti-trosunda, ulusal ba-msızlığını gözünün be-ği gibi koruyan bir kenin halk sanatı tem-cilerini izledik. Se-rciler arasında, çok sa-da Yugoslav göçmeni bulunuyordu. Bizler, goslavya'nın çeşitli lliyetlerinin türkü ve nslarını ilgi ve coş-yla izlerken; onlar da ğup büyüdükleri yö-lerin, köylerin, kasaba-ın havasını, kokusunu niden içlerine çeki-r, belki de gençlik gün-inin, düğünlerinin gü-l anılarını yeniden yaşı-rlardı.

Yugoslav ŞOTA Halk rkıları ve Oyunları pluluğunun gösteri-den önce, topluluğun nel yönetmeni Hakkı kreli'yle bir söyleşide lunduk.

İlk önce kendisine ga-temizi tanıttık. Türki-'de iki süper devlete rşı kırk beş milyon lkımızın birliğini sa-nduğumuzu, özellik-Rus sosyal-emperya-tlerinin maskesini in-rmeye ve gerçek yüzü-açığa çıkarmaya em verdiğimizi, Üçün-Dünya ülkelerinin iki per devlet ABD ve CB'ye karşı birlik ve icacelesinden yana ol-ğumuzu anlattık. ŞO-Topluluğunun ülke-ze gelmesini, özellikle Üçüncü Dünya ülkesi n Yugoslavya ve Tür-e arasındaki dostluk kardeşliğin daha ge-mesine, halkımızın kar-ş Yugoslavya halkının at ve kültürünü daha yakından tanımasına met etmesi bakımın-n çok yararlı gördü-müzü söyledik.

"Yugoslavya'daki tüm ulusların danslarından örnekler sunuyoruz"

Söyleşimizin başında, oluluklarının ne zaman ulduğunu sorduk. kkı Şkreli sorumuzu yle cevapladı:

"Topluluğumuz 1963 nda Priştine'de kurul-İlk başlarda amatör ekip niteliği taşıyor-1964 yılına kadar da-çok küçük folklor plerini biraraya getir-ek, Kosova eyaletin-ki türkü ve dansları leyerek sürdürdük ça-malarımızı. Daha son-profesyonel bir top-uk durumuna geldik. kin çalışmalara koyul-k. Yalnızca Kosova'da ğil, Yugoslavya'nın çe-i yörelerinde ve ya-ncı ülkelerde de kon-ler vermeye başladık. çok yeri dolaştık. ndan on yıl önce, 68 yılında ülkenize bir e daha gelmiştik. On sonra ikinci gelişimiz Bu gelişimizde daha ce Uluslararası Bursa nliğine de katıldık. rnca İstanbul'un Bay-npaşa semtinde iki steri sunduk. Çok mnun kaldık İstan-'dan. Halkın sıcak sev-iyle karşılaştık. Çok diler bizim oyunları türküleri."

Gerçekten de özellik-İstanbullular Yugos-ya folkloruna hiç de bancı değildi. Bir za-nlar TMTF'nin düzen-iği şenliklere katılan goslav ekiplerini, Ro-bert Kolej'de düzenlenen kültür haftasına gelen üniversite topluluğu Mirce Acev'i hâlâ hatırlıyorduk.

Hakkı Şkreli devam ediyor:

"Yugoslavya'da çeşitli uluslar birarada yaşıyor. Topluluğumuz da Arnavutların, Sırpların, Türklerin, Hırvatların, Makedonyalıların, Slovenlerin dans ve türkülerini bağrında topluyor. Yugoslavya'da yaşayan bütün ulusların danslarından örnekler sunuyoruz."

"Hemen her yerde amatör bir folklor topluluğuna rastlarsınız"

ŞOTA Topluluğunda geleneksel halk danslarını nasıl ele aldıklarını öğrenmek istiyoruz. Geleneksel halk danslarını olduğu gibi mi oynuyorlar, yoksa yeni yorumlar getiriyorlar mı? Sonra, halk danslarını geliştirme doğrultusunda çalışmalar yapılıyor mu Yugoslavya'da?

"Biz, halk danslarını daha çok olduğu gibi oynamaya çalışıyoruz. Halk danslarının geliştirilmesi yolunda çalışmalar da var elbette. Her topluluk esas olarak kendi eyaletinin ya da kendi bölgesinin danslarını oynar. Sözgelimi biz, Kosova'da bulunan Türk, Arnavut, Sırp ve Karadağ oyunlarını, Ayrıca halkbilimi konusunda öğretim yapan enstitüler vardır. Ülkemizde yalnızca dört profesyonel topluluk bulunuyor. Buna karşılık, çok sayıda amatör topluluk çalışıyor. Hemen her yerde, okullarda, üniversitelerde, bölgelerde amatör bir folklor topluluğu görürsünüz..."

Yugoslav ŞOTA Topluluğu, Yugoslav halk danslarını yetkin bir ustalıkla yorumladı.

"Her ulus kendi kültürünü özgürce geliştiriyor"

Yugoslavya'da her ulusun kendi kültürünü geliştirmesi yolunda tam bir özgürlük sözkonusuydu. Bu, bizim ülkemiz açısından da önem taşıyan bir noktaydı. Hakkı Şkreli'ye, Yugoslavya'da izlenen bu kültür siyasetinin, aynı zamanda Yugoslavya halkının birliğinin sağlamlaşmasına da hizmet ettiği kanısında olduğumuzu anlattık.

"Evet", dedi Hakkı Şkreli, "Ülkemizdeki çeşitli uluslar, kendi ulusal kültürlerini araştırma ve geliştirme konusunda büyük bir özgürlüğe sahip. Kendi öz kültürlerini özgürce geliştiriyorlar. Bunu doğrudan doğruya devlet kendisi destekliyor ve yardım ediyor. Bunu Yugoslavya'nın kendine özgü koşullarında sürekli olarak geliştirmeye çalışıyoruz. Aynı zamanda folklorda olsun, edebiyatta olsun, daha başka alanlarda olsun, herkes kendi çalışmaları konusunda kendisi karar veriyor. Biliyorsunuz, biz bu uygulamaya özyönetim adını veriyoruz. Bizde her çalışma alanında özyönetim uygulanıyor."

"Bağımsızlık siyasetimizin en başta gelen ilkelerindendir"

Sonra, geçtiğimiz mevsim ülkemizde gösterilen Yugoslav filmlerinden söz açıldı. "Neretva Köprüsü"nden, "Sutjeska"dan söz ettik. Yugoslav filmlerinde ulusal bağımsızlık temasının ağır bastığını, bunun günümüz koşullarında çok olumlu bir özellik olduğunu, bu filmlerin Türkiye halkı tarafından sevinçle karşılandığını söyledik.

"Biz bağımsız bir devlet olduğumuza ve ülkelerin bağımsızlığını desteklediğimize göre, sanat ve kültür alanında da böyle bir yol izlememiz doğaldır" diye karşılık verdi Hakkı Şkreli. "Bu, bizim siyasetimizin en başta gelen ilkelerindendir. Biz bunu her zaman sürdürmeye çalışacağız. Kaldı ki, sistemimiz de buna uygundur. Bu tutum bizde bir yerde gelenek haline gelmiştir. Kuşaktan kuşağa aktarılmıştır. Şimdi genç kuşakları da bu anlayışla yetiştiriyoruz. Bu alanda bütün uluslarla yardımlaşma içinde olmayı amaçlıyoruz, ancak içişlerine karışmamak koşuluyla. Her ulus kendi kaderini kendisi belirlemelidir."

Söyleşimizin sonunda Hakkı Şkreli'ye teşekkür ediyoruz, sıcak bir dostlukla el sıkışıp ayrılıyoruz. Az sonra da Açıkhava Tiyatrosunun geniş sahnesinde, Yugoslavya'da yaşayan çeşitli milliyetlerden halkların tarih boyunca yarattıkları zengin sanat ve kültür tüm renkliliğiyle canlanmaya başlıyor. Rugovo'nun karlı dağları ve bereketli vadilerinden özgürlükçü Rugovo aşiretinin hayatını ve mücadelesini yansıtan bir dans izliyoruz. Davulların ve kavalların sesi, yüzyıllar boyu özgürlüğü uğrunda savaşan bu aşiret halkının tüm duygu zenginliğini dile getiriyor. Arnavut genç kızların dansları, Prizren delikanlılarının "Buçe" oyunu yetkin bir ustalıkla yorumlanıyor. Akordiyonun oynak ezgileri arasında, genç kızlar ve delikanlılar el ele, omuz omuza dönüyor, dönüyor, coşku ve yaşama sevinci saçıyorlar ortalığa. Opoye dolaylarının "Düğün" oyunu, Kosovalıların ortaçağ karanlığındaki eski hayatını yansıtan danslar, Yugoslavya halkını bizim halkımıza biraz daha yakın kılıyor. Özgürlük ve bağımsızlık mücadelelerinde nice evladını yitiren, bundan sonrada bu uğurda mücadele etmeye kararlı iki halk olarak biraz daha kaynaşıyoruz. Halkın yarattığı güzellik, bir kere daha halkların dostluk ve kardeşliğinin perçinlenmesine hizmet ediyor.

Arkadaşlarımız, ŞOTA Topluluğunun genel yönetmeni Hakkı Şkreli'yle görüşürken.

7'den 70'e spor... 7'den 70'e spor...

Dünya Okullar Spor Oyunları sona erdi

İZMİR — KAMURAN ÖZREİS

İzmir'de yapılmakta olan Dünya Okullar Spor Oyunları sona erdi.

Çeşitli ülkelerden yüzlerce sporcunun katıldığı müsabakalarda genç yüzücümüz Zafer Atamer 100 metre kelebekte, Hanefi Atmaca 3000 metre koşusunda, Seda Müstecaplıoğlu bayanlar ferdi masa tenisinde birer altın madalya kazandı.

Sona eren müsabakalarda elde edilen neticeler şöyle:

200 metre kızlar: Bruttle (Avusturya) 25.18

200 metre erkekler: Farod (Fransa) 21.93

800 metre erkekler: Lala (İtalya) 1.54.45

800 metre kızlar: Palle (İspanya)

1500 metre erkekler: Liasoso (İspanya) 3.59.81

100 metre erkekler: Yankoskiw (Fransa) 11.26

100 metre kızlar: Des Bien Duros (Fransa) 12.07

Uzun atlama kızlar: Bobdi (İtalya) 1.54.45

400 metre kızlar Sinon (Fransa) 54.47

400 metre engelli: Spagnon (İtalya) 58.65

Uzun atlama erkekler: Glanko (Polonya) 7.19

Gülle atma kızlar: İsu Min (Çin Halk Cumhuriyeti) 15.19

Cirit atma erkekler: Beadun (Fransa) 68.18

Sırıkla atlama: Renaud (Fransa) 4.70

100 metre engelli kızlar: Spoosf (Finlandiya) 14.08

4x100 metre bayrak kızlar: Fransa 46.13

4x100 metre bayrak erkekler: Fransa 42.55

Masa tenisinde bayan sporcumuz final karşılaşmasında Çin'li rakibi Lien'i yenerek bir sürpriz yaptı ve şampiyon oldu. Aynı müsabakalarda Hülya Tonsuk ise üçüncü oldu ve bronz madalya kazandı.

Sona eren müsabakalardan sonra genel madalya dağılımı şöyle:

Bir hafta içinde ikinci ölüm olayı

İspanyol boksör yediği yumruğun şiddetiyle hayatını kaybetti

VALENCİA—İSP (ÖZEL)

Ringte aldığı sert yumruk darbelerinden komaya giren İspanyol amatör boksörü Salvador Pons geçtiğimiz hafta sonunda öldü.

Yarı ağır siklette Juan Torres Sola'ya karşı döğüşen Salvador Pons beyin sarsıntısından, iki hafta önce komaya girdi ve bütün çabalara rağmen kurtarılamadı.

İkinci ölüm olayında ise yine bir İspanyol boksör olan Juan Rubia Melero, Şubat ayında yaptığı bir maçta aldığı yaralar nedeniyle hayatını kaybetti.

Japon Katsuda Yamato ve iki İspanyol boksörün ölümüyle toplam dört boksör hayatlarını ringlerde kaybetti.

Spor adına işlenen cinayetlere son verelim

İsmet Hancıoğlu

Geçtiğimiz hafta ekranlarda da şahit olduğumuz, adına spor denilen bir cinayet işlendi. İngiliz Alan Minter'e yenilen İtalyan Angela Jacopucci yediği yumrukların tesiriyle önce bitkisel hayata girdi ve daha sonra yapılan müdahaleye rağmen kurtarılamayarak öldü.

Yine 1 Temmuz 1978 tarihli spor sayfamızda Katsuda Yamato adlı bir Japon boksörünün yaptığı dört raundluk maçta yediği yumrukların tesiriyle öldüğü haberi yer alıyordu.

Bu ringlerdeki son ölüm olayları ne ilki, ne de sonuncusudur. Bugüne kadar 1900-1945 yılları arasında 250 boksör, 1945-1977 yılları arasında 281 boksor navalarını ringlerde yitirdi. Bunlar sadece ölüm olaylarının rakamları. Bunun dışında, hayatlarının geri kalan kısmını sefalet ve ruhi dengesizlikler içinde geçirenler sayılamayacak kadar çok.

Alman tıp otoritelerinden Dr. Nörolog Corsellis Köln'deki hastanesinde ölen boksör beyinlerini biriktirerek incelemelerde bulundu. Yaptığı açıklama oldukça ilginç. "Bütün boksör beyinlerinin hücre çeperleri yırtılmış Bu bulgudan hareket ederek, boksun bir spor olmadığını, aksine bir cinayet gösterisi olduğunu kabul etmekte ve Alman makamlarının boksu kaldırması için kampanyaya girişti.

Her yumruk darbesinde kafatası içindeki beyin, kafatası duvarına çarpmakta ve beyin hücrelerinin zedelenmesine yolaçmaktadır. Yine çene, karaciğer, karın boşluğuna alınan yumruklar boksörün kısa bir şok geçirmesine (nakavat) neden olmakta.

Spor insanın doğal gücünü artıran, bedeni ile ruhsal dünyası arasında denge sağlayarak uyumlu bir hayat sürmesine hizmet etmelidir. Sporcular çeşitli müsabakalarda karşılaştıklarında dostluklarını pekiştirip, teknik bilgi alışverişinde bulunmalıdır. İnsanın vücut yapısını değiştiren, üstelik hasmını ringte düşman gibi görüp, en zayıf yerinden alaşağı etmek sporun amacıyla bağdaşmaz. İlkçağın gladyatör döğüşlerini andıran boksta hâla cinayetlerin işlenmesine göz yummaya devam ediyorsak suçu biraz da kendimizde arayalım.

İstanbul Sutopu şampiyonasının 2. gününde havuz nizami olmadığından

GS, takımı şampiyonadan çekildi

İSTANBUL YILMAZ SENEMOĞLU

Adalar Susporları ve Galatasaray Klübü Burgaz Adasındaki su topu şampiyonasının son gününde Federasyonun ilgisizliği nedeni ile turnuvayı protesto ettiler. Protesto amacıyla G.S. Kulübü Genç ve Büyük takımlarını turnuvadan çekti.

G.S.Kulübünün turnuvadan ayrılması hakkında gazetemize bir demeç veren G.S. idarecilerinden Reha Ünsal şöyle konuştu:

"Federasyonun turnuvaya sahip çıkmaması nedeni ile turnuva bilgisiz kişilerin eline geçti. 1 gün şartları uygun bir havuzda yapılan turnuva 2. gün Kulübümüze ve diğer Kulüplere bildirilmeden değiştirildi. Yeni havuz denize açık, kirli, soğuk ve sağlıksızdı. Kulübümüz ve diğer Kulüpler öncelikle suyun ısısı hakkında itiraz etti, ancak bir maç önce 23 derece olarak tespit edilen su kırk bir derece ile tekrar ölçülerek 22 derece olarak saptandı. Bunun üzerine termometrenin sağlıklı olmadığı için itiraz ettik. Kulübümüzün ve diğer Kulüplerin yerinde itirazları ilgililerce dikkate alınmadı ve müsabakalara devam edildi.

Bu nedenlerden dolayı Kulübümüz takımlarını turnuvadan çekmiştir. Ayrıca sürekli olarak sürdürülen taraflı tutum ve sık sık sürdürülen kural hataları turnuvadan çekilmemize neden olmuştur."

ŞAMPİYONA YARIDA KALDI

G.S. Kulübünün turnuvadan ayrılmasından dolayı şampiyona tamamlanamadı.

Öte yandan Adalar susporları ve G.S. Kulübü maçların kurallara uygun olarak bitirilmediğinden itirazlarda bulundular.

Tamamlanabilen maçların sonuçları şövledir:

Gençler: I.Y.İ.K.- 11
Adalar Susporları - 0

Büyükler:
Adalar Susporları - 15
Kınahada Susporları - 2

Turnuvada göz dolduran Sirkeci Gençlik Kulübü

İ.T.Ü. futbol takımı

K. Ayasofya maçlar önce

Balkan Voleybol Şampiyonası bugün başlıyor

İlk maçı Yugoslavya-Yunanistan oynuyor

ANKARA — KENAN NACİR

Balkan Gençler Voleybol Şampiyonası bugün saat 17.00'de Ankara Atatürk Spor Sarayında başlıyor.

Şampiyonanın konuk takımlarından Bulgaristan Ankara'ya geldi. Diğer konuk takımların da gelmesi bekleniyor.

Galatasaray'ın başarılı voleybolcusu Deniz, bu sene Voleybol Genç Milli Takımımızda yok. Bilindiği gibi Deniz kısa bir süre önce belinde bir sakatlık meydana geldiği için voleybolu bırakmıştı.

Erkek takımımızda ise Zeki'den başka tecrübeli oyuncu yok. Kısacası bu sene takımlarımız oyun güçlerinden eksilmiş olarak turnuvaya katılacaklar.

Şampiyonaya katılacak kesin kadromuz şöyle;

Erkekler: Zeki, Faruk, Levent, Fatih, Cem, Ali, Metin, Antonyo, Selim, Nurettin, Mehmet, Burhan.

Bayanlar: Violet, Serpil, Hülya, K. Arzu, Filiz, Feride, Handan, İclal, Rezzan, Hürriyet, Nurdan.

Şampiyonanın ilk maçı Yugoslavya-Yunanistan erkek takımları arasında yapılacak.

Amatör Yücespor Cumhuriyet Turnuvasında

SİRKECİ ÜSTÜN OYUN ÇIKARDI

İSTANBUL (ÖZEL)

Pazar günü Bakırköy Zuhuratbaba Sahası'nda yapılan Amatör Yücespor - Cumhuriyet Turnuvasında şu neticiler alındı.

Cerrahpaşa-Cankurtaran 3-2
Telsizspor-Sefaköy : 1-1
Sirkeci-Alemdar 5-0
K.Ayasofya- İ.T.Ü. 2-0

Teknik ve fizik üstünlüğü ile saha hakimiyeti kuran Sirkecispor bilinçli bir oyun sergileyerek Alemdar'ı 5-0 yendi. Golleri 27. dakikada Nurettin, 60. dakikada Ümit 44. ve 85. dakikada Sezai attı.

Takımlar sahaya şu kadroyla çıktı.

SİRKECİ: Ömer Nedret (Şaban), Memduş, Nurettin, Sezai, Ümit, Mete, Ali(Bilal) Emel, Mehmet.

ALEMDAR(İlk devre kadrosu): Cengiz, Mustafa, Kenan, Mehmetali, Necmi, Murat, Ferhat, Selahattin, Ertan, Ahmet, Arif.

Günün son karşılaşmasında ise Küçük Ayasofya İ.T.Ü'ni 2-0 yendi. Takımların kadrosu şöyle:

K.AYASOFYA: Yılmaz, Hacı, Orhan, Ali, Ergün, Hamza, Hasan, Şükrü, Mehmet, Haydar, Yaşar.

İ.T.Ü.: Mustafa, Fikret, Mehmet, Hasan, Osman, Abdullah, Mehmet, Ömer, Yalçın, Tunay.

"Nasıl yüzme öğrenebiliriz" yazımıza son bir kaç söz

9 Temmuz gününden beri seri olarak devam ettiğimiz "Nasıl Yüzme Öğrenebiliriz" yayınımıza, kurbağalama ile devam etmek istedik. Ancak daha önce verdiklerimizin iyice uygulanabilmesi için en azından 5 haftaya ihtiyaç olduğunu gözönüne alırsak; ikinci stili öğrenmeye sezon yetmeyecek. Bu nedenle okuyucularımızın bugüne kadar verdiğimiz bilgileri pratikte uygulayarak yüzme becerilerini geliştirmelerini diliyoruz.

Son olarak yüzmeyle ilgili bazı tavsiyelerimiz olacak:

1- İyice tanımadığınız bir yerde asla suya atlamayın.

2- Hafif yemeklerden en az iki saat ağır yemeklerden 3 saat sonra denize giriniz.

3- Yüzmeyi tam olarak öğrenmeden boyunuzu geçmeyin.

4- Denizden çıktıktan veya uzun müddet güneşte kaldıktan sonra mutlaka duş alınız.

Özaydınlı'nın..

(Baştarafı 1. Sayfada)

lıkta olduğu dikkati çekti.

Emniyet Genel Müdürü, Jandarma Genel Komutanı, İstanbul Valisi, Vali muavinleri, İstanbul Emniyet Müdürü, muavinleri ve şube müdürleri, Jandarma Bölge Komutanı, Jandarma Motorize Birlik Komutanı ve Jandarma İl Alay Komutanının katıldığı toplantıda İstanbul'daki ve Ankara'daki çeşitli anarşi olaylarına karşı alınacak tedbirlerin görüşüldüğü bildirildi. Toplantıya daha sonra Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Orhan Eyüboğlu da katıldı.

Toplantıdan önce bir açıklama yapan İçişleri Bakanı İstanbul'un üç sorumluluk bölgesine ayrıldığını ve bu sorumluluk bölgelerinde bunlarında tali bölgelere polis ve jandarmanın 24 saatlik görev kuralını" uygulayacağını belirtti.

Jandarma birliklerinin polis kadro ve eğitim eksiklikleri giderilinceye kadar polise yardımcı olacağını söyleyen Bakan "Türkiye'deki polisleri eğitmek için İngiltere'den gönderilen polislere yenileri eklenecektir. Polis okullarında eğitim teorik ve pratik olarak yeniden düzenlenecektir" dedi.

Özaydınlı Bankalar Birliğiyle görüşüp bir protokol imzaladıklarını ve banka soygunları konusunda daha etkili önlem alacaklarını söyledi.

İçişleri Bakanı daha sonra afiş asma ve duvara yazı yazma konularına da değindi. Bakan, afiş asan ve duvarlara yazı yazanlar hakkında İl İdare Yasasının 11.5 maddesine göre, yani şehri kirletmekten kovuşturma açılacağını söyledi. Ayrıca kovuşturmanın TCK'nın 535, 536 ve 537. maddelerine göre de yürütüleceğini belirtti. Afiş asan ve duvara yazı yazanlarla birlikte imza sahibi dernek hakkında da soruşturma açılacağını bildirdi. Buna göre bundan böyle yasaların tamdığı afiş asma hakkı fiilen ortadan kaldırılıyor

Basın özgürlüğü konusuna da değinen Özaydınlı şunları söyledi: "Bazı gazetelerin okunması taşınması ve satışının engellenmesine karşı etkinlik göstereceğiz"

Emniyet mensuplarına verilecek cezalar konusunda ise Özaydınlı şöyle dedi: "Bir ölçüde işlerliğini yitiren emniyet teşkilatı mensuplarına verilecek cezalara dair nizamname yerine günün koşullarına, Anayasa ve yasalara uygun olarak yeni bir tüzük hazırlanmaktadır".

Özaydınlı gazetemizde isim, resim ve görevleriyle teşhir edilen işkencecilerden hesap sorulması konusundaki sorumuzu geçiştirdi ve "Kanıt lazım" diye cevap verdi. İşkencecilerden Ümit Erdal'ın görevine devam edip etmeyeceği sorumuzu ise "Bu konuda bir şey söyleyemem" diye cevapladı.

İstanbul Valisi Tekin Alp ise sorumuz üzerine aldıkları tedbirlerin İçişleri Bakanı tarafından isabetli bulunduğunu söyledi.

TÜBİTAK 10 BİLİM ADAMINA HİZMET VE TEŞVİK ÖDÜLÜ VERDİ

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu tarafından her yıl verilmekte olan hizmet ve teşvik dallarındaki ödüllerini kazanan bilim adamları belli olmuştur.

Hizmet ödüllerini, Prof. Şerif Zileli, Prof. Emin Önat, Prof. Mustafa Uluöz ve Prof. İhsan Doğramacı kazandılar.

Teşvik ödüllerini ise, Doç. Cevdet Acar, Doç. Suat Artvinli, Doç. İbrahim Dibağ, Mehmet Erbudak, Doç. Şenay Molvalılar, Doç. Özay H. Oral Doç. İsmet Önal, Zekai Şen, Doç. Mustafa Türken, ve Doç. Yüksel Yılmaz kazandılar.

İşletmeler Bakanı Bulutoğlu "Toplumsal Anlaşma" nın demokrasi tarihinde bir dönüm noktası olduğunu öne sürdü

Bulutoğlu sendikacıların toplusözleşme ve grev hakkını kötüye kullandığını iddia etti

ANKARA (THA)

İşletmeler Bakanı Prof. Kenan Bulutoğlu, yaptığı açıklamada, "Toplumsal Anlaşma"nın Türk demokrasi ve toplumsal ilerleme tarihinde bir dönüm noktası sayılabilecek önemli bir siyasal belge olduğunu" öne sürdü. Bulutoğlu, "Bu anlaşmanın bugün için sadece kamu kesimini kapsar nitelikte olması önemini azaltmaz" dedi.

Prof. Bulutoğlu, toplu sözleşme düzeninin kabulünden bu yana sendikacılığın daima işyerinden ücret artışı koparmak şeklinde uygulandığını, bu anlayışın grev hakkı silahı ile birleşmesi sonucu çeşitli kesimlerdeki ücret düzeyleri arasındaki farkların giderek büyüdüğünü ileri sürerek şunları söyledi:

"Bu tek taraflı anlayış, sendikalararası ve siyasal rekabetle birleşince kamu kesimi işletmeleri üzerinde çok yıkıcı etkiler yapmıştır. Ekonominin işleyişinde hayati önem taşıyan işyerlerinde grev tehdidi ile büyük ücret artışları elde edilirken, rekabete maruz kesimlerde, grev gücü olmayan işyerlerinde ücretler çok düşük düzeyde kalmıştır."

Bulutoğlu daha sonra bazı işletmelerde çalışan işçilerin bir refah cennetinde yaşadığını ileri sürerek, bakanlığının kamu işyerlerinde bir yönetime katılma modeline kısa sürede işlerlik kazandırmak üzere çalışmalara başladığını, bu konuda kısa zamanda uygulamaya geçmek üzere görevli bir uzmanlar ekibinin kurulduğunu da sözlerine ekledi.

"Havana 78" Festivaline CHP milletvekili Çoban da katılıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Moskova yanlılarının katıldığı Havana 78 Gençlik Festivali için 21 Temmuzda Havana'ya hareket eden heyete CHP Milletvekili Nizamettin Çoban da katıldı. Ancak milletvekilinin CHP adına mı, yoksa kendi adına mı katıldığı belli değil. CHP Kütahya Milletvekilinin Moskova yanlılarının Gençlik ve Öğrenci Festivaline ne sıfat ve hangi amaçla katıldığı merak konusu oldu.

Havana'da 28 Temmuz-5 Agustos tarihleri arasında yapılacak olan Gençlik ve Öğrenci Festivaline TSİP'in bir temsilcisinin ve Cumhuriyet Halk Partisinin bir milletvekilinin katılması da dikkat çekti.

Onbirincisi yapılacak olan festivale çağrılan Dev-Genç'in Havana'ya hareket eden heyete katılmadığı öğrenildi.

Festivale katılmak üzere 21 Temmuzda Küba'nın başkentine hareket eden heyette İGD, İLD, DDKD, SGB, İLTİP-DER, ÇIRAK-DER, HAFEST gibi kuruluşların temsilcileri, TSİP temsilcisi Ethem Kiper, CHP Kütahya Milletvekili Nizamettin Çoban ve bazı sanatçılar bulunuyor.

KIBRIS RUM EĞİTİM BAKANI DA KÜBA'YA GİDİYOR

Kıbrıs Rum Eğitim Bakanı Sofiands başkanlığında bir Rum gençlik heyetinin 28 Temmuzda Küba'da düzenlenecek Gençlik ve Öğrenci Festivaline katılacağı bildirildi.

Kıbrıs Rum gazetelerinin verdiği habere göre Sofiands bu amaçla, düzenlediği basın toplantısında, Rum heyetinin başında bir bakanın bulunmasının, Kıbrıs için çeşitli yönlerden yararlı olacağını söyledi.

Ayrıca Kıbrıs Rum Ta Nea gazetesi yarın Adadan ayrılacağı bildirilen Rum heyetinde birkaç Kıbrıslı Türkün de bulunduğunu belirtti.

Kıbrıs Rum Eğitim Bakanının, Küba'nın başkenti Havana'daki festivale katılması, Rum yönetiminin son zamanlarda geliştirdiği Moskova'ya yakınlaşma siyasetinin bir ifadesi olarak değerlendirildi.

Aydınlık...

(Baştarafı 1. Sayfada)

vardır. Biz, düşünce suçu diye bir kavramı kabul etmeyen bir kuruluşuz. İnsanların düşüncelerini özgürce söyleyebilmeleri en doğal haklarıdır. Bu insanın insan olmasının temel kuralıdır.

Ancak, daha önceki birçok bildirilerimizde de belirttiğimiz gibi, bugün ülkemizde düşünce suçu kavramını getiren yasalar mevcuttur. Sansürün kaldırılmasının yıldönümünü yaşadığımız şu günlerde sansür niteliğindeki girişimler ve davranışlar, ne olursa olsun hoş karşılanamaz. Örneğin geçtiğimiz günlerde Aydınlık gazetesindeki olay, açık ve belirgin bir sansür olayıdır.

TGS ANKARA ŞUBESİ: BASIN ÜZERİNDE SANSÜR GİZLİ OLARAK DEVAM ETMEKTEDİR

Türkiye Gazeteciler Sendikası Ankara Şubesi Başkanı Yılmaz Gümüşbaş sansürün kaldırılışının, sendikalar grev ve lokavt yasasının yürürlüğe girişinin yıldönümünde verdiği demeçte "sansür gizli olarak devam etmektedir" dedi.

TGS Ankara Şubesi tarafından yayınlanan bildiride, 274 ve 275 sayılı yasalardaki tüm anti-demokratik maddelerin kaldırılması ve lokavtın yasaklanması istendi.

TGS Ankara Şubesi tarafından sansürün kaldırılışının 70. grev yasasının yürürlüğe girişinin 15. yıldönümü nedeni ile yayınlanan bildiride 'Türk basınında sansürün kaldırılmasının üzerinden 70 yıl geçmiş olmasına rağmen basında gizli sansür devam etmektedir" dedi. Bildiride büyük basında çalışan gazetecilerin, işverenin istediği haberleri yazmak zorunda bırakıldığı bu nedenle okuyuculara kısıtlı haber verilebildiği de belirtildi. Gizli sansürün uygulanmasının devamını gösteren bir başka unsur olarak da yazılan haberlerden yazı işleri müdürlerinin cezai sorumluluk altına girmesinin belirtildiği bildiride ayrıca büyük sermayenin istemediği haberlerin gazetede yer almamasının basında sansürün gizli bir biçimde sürdüğünün kanıtı olduğu söylendi, "sansürün kaldırılışının 70. yılında bir basın affı çıkarılması kaçınılmazdır" denildi.

TGS Ankara Şubesinin bildirisinde daha sonra lokavtın kaldırılması istenerek şöyle denildi:

"274 ve 275 sayılı yasalarda yer alan tüm anti-demokratik maddelerin bu arada 274 sayılı yasadaki 13,17 ve 24. maddelerin kaldırılmasını, lokavtın yasaklanmasını, grev üzerine konulan her türlü engelleme ve kısıtlamaların kaldırılmasını, diğer yandan 141 ve 142. maddelerin kaldırılarak, her türlü fikrin özgürce ifade edilmesinin sağlanmasını istiyoruz".

Mustafa Kemal Atatürk, "Basın özgürlüğünden doğan sakıncaların giderilmesinin yolu basın özgürlüğüdür" demiştir. Bu söz, kısa ve öz bir biçimde düşünce suçu olmaması gereğini belirleyen bir özet deyimdir.

Sansürle, baskı metodlarıyla düşünceyi ortadan kaldırmak çağlar boyunca mümkün olmamıştır, ve mümkün olmayacaktır. İnsanlar yaşamları boyunca düşünce özgürlüğünü savunurlarsa, insanlığa karşı görevlerini yapmış olurlar.

CENKÇİ: SANSÜR SADECE YASALARDA KALKTI

Ankara Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Beyhan Cenkçi, basından sansürün kaldırılışının yıldönümü dolayısıyla verdiği bir demeçte, "Süper devletlerin yön vermek istediği toplumlarda özgür, bağımsız basın yaşatılmaz" dedi ve basının bugünkü sorunlarına değinerek, "Büyük kentlerdeki ve Anadolu'daki Türk basını, ağır maddi baskılar altında bunalmış durumdadır. Basın, kağıt, mürekkep, film gibi maddelerle dışa bağımlı hale getirilmiştir. Fikir ve beden işçileri de bu krizde yaşama kavgası vermektedirler" diye belirtti.

Parlamento Muhabirleri Derneği Yönetim Kurulu tarafından yayınlanan bir bildiride de basın affının çıkarılması istendi.

Çağdaş Gazeteciler Derneği Başkanı Alaattin Orhan, "Türkiye'de gerçek bir basın özgürlüğünden söz edilemeyeceğini" söyledi ve basın affı çıkarılmasını istedi.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk de, Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Burhan Felek'e bir mesaj göndererek, basında sansürün kaldırılmasını istedi.

İSDEMİR'den...

(Baştarafı 1. Sayfada)

birlikte hükümet IMF'nin şartlarını yerine getirebilmek için Kamu İktisadi Teşekküllerinden onbinlerce işçinin işine son verme politikasını uygulamaya yöneldi.

İsdemir Müdür Muavini Erdoğan Dağdeler ve Personel Müdürü Hasan Altın imzasıyla fabrikadaki bütün ünitelere bir tamim gönderildi. Tamimde askerlik çağına gelmiş ya da 20 yaşını geçmiş işçilerin bağlı bulundukları askerlik şubelerinden "işyerinde 1 yıl çalışabilir" şeklinde bir belge almaları isteniyor. Tamimde bu belgeyi getirmeyenlerin işine son verileceği de belirtiliyor.

4 bin kadar işçiyi ilgilendiren bu tamim esas olarak Sanat Enstitüsü mezunu olan kalifiye işçileri hedef alıyor. Fabrikada iki yıl veya daha fazla süreyle çalışan bu işçiler askere gönderme bahanesiyle tazminatları ödenmeden atılmak isteniyor.

Ecevit: "ulusal birliğimizi sarsma girişimleri etkisiz kalacaktır"

ANKARA (AA)

Başbakan Bülent Ecevit, basın üzerinde sansürün kalkması, Lozan Antlaşmasının yıldönümü ve işçi haklarının yürürlüğe girişi nedeniyle ilgili olarak bir mesaj yayınladı. Başbakan Ecevit, 24 Temmuz'un, siyasal özgürlük ulusal bağımsızlık ve toplumsal adalet bakımından Türk tarihinde üç büyük aşama olduğunu belirterek şunları söyledi:

"24 Temmuz 1908' de Türk basını sansürden kurtularak özgürlüğe kavuşmuştur. Arada bu özgürlüğün kısıldığı veya gölgelendiği yıllar olmakla birlikte 24 Temmuz 1908'de yanan özgürlük ateşi Türk toplumunda hiç bir zaman sönmemiştir ve demokrasi yolunu sürekli aydınlatmıştır. İkinci Dünya Savaşından bu yana demokrasimizin en çetin sınavlardan başarıyla geçmesinde, özgürlük ateşini yanar tutan basının ve gazetecilerin etkisi Türk toplumu için bir kıvanç kaynağıdır." dedi.

Mesajında, 24 Temmuz 1923'de imzalanan Lozan Antlaşması konusuna değinen Ecevit, "Ulusal birliğimizi ve ülke bütünlüğümüzü dışardan yıkamayacaklarını bilenlerin içerden sarsma girişimleri de etkisiz kalacaktır. Kardeş kavgalarını bu birliği ve bütünlüğü sarsmağa kalkışanlar, ulusal bilincin sağlamlığı ve Türk halkının barışçılığı karşısında yenilgiye uğrayacaklardır" dedi. Ecevit, mesajında daha sonra, işçi hakları ve "Toplumsal Anlaşma" ya da değinerek, "15 yıl önce girdiğimiz demokratik çalışma düzeni, 20 Temmuz 1978 günü varılan toplumsal Anlaşma ile yeni bir aşamaya ulaşırken ülkemizde daha sağlam bir toplum yapısının da temeli atılmış olmaktadır" dedi.

İki ve üç yıllık eğitim enstitülerinde öğrenim Ağustos ayı sonunda tamamlanıyor

ANKARA (ANKA)

İki ve üç yıllık Eğitim Enstitülerinde öğrenim programının 28 Ağustosta tamamlanacağı ve büyük bölümü, MC hükümeti döneminde bu okullara giren 25 bin civarında öğrencinin mezun olacağı bildirildi.

Milli Eğitim Bakanlığı Yüksek Okullar Genel Müdürlüğü tarafından yapılan açıklamaya göre, 1977-1978 öğrenim yılı "hızlandırılmış eğitim programları"nın sürdürüldüğü enstitülerde, henüz öğrenime geçilmeyen Ankara, Gaziantep ve Elazığ Eğitim Enstitüleri dışında bitirme sınavları için bir hafta süre ayrıldı.

17 Nisanda açılan Eğitim Enstitülerinde öğrenim Ağustos ayı sonunda tamamlanacak. Komandoların çeşitli saldırıları sonucu "can güvensizliği" nedeniyle 22 Mayısta eğitime geçilen okullarda ise, öğrenimin tamamlanma tarihi Eylül ayının ilk haftası olarak belirlendi.

TRT emekçisi Ömer Kırımlı, sigortanın ilgisizliği sonucu öldü

İSTANBUL (ÖZEL)

Televizyon Bağlarbaşı Seslendirme bölümünde işçi olarak çalışan Ömer Kırımlı'nın sigortanın ilgisizliği sonucu zamanında müdahale edilemediği için yakalandığı hastalıktan kurtulamayarak öldüğü bildirildi.

Kan kanserine yakalanan Ömer Kırımlı'nın tedavisi için gerekli olan ilaçlarını Avrupa'dan getirtilmesi için bir çaba göstermedi. Bunun üzerine Ömer Kırımlı'nın arkadaşları ilacın getirtilmesi için aralarında para topladılar, ancak zamanında müdahale edilmediği için Kırımlı'nın kurtulması mümkün olmadı.

29 yaşındaki Ömer Kırımlı evli ve iki çocuk babasıydı.

Ecevit...

(Baştarafı 1. Sayfada)

haklarının demokrasiye yeni bir boyut kazandırdığını belirttikten sonra 20 Temmuz'da Tunç'la imzaladığı Toplumsal Anlaşma konusuna değinerek bu anlaşmanın "Türkiye demokratik gelişme sürecinde ileri bir aşama değeri taşıdığını, demokrasiyi derinleştirip yaygınlaştırma, ekonomik kalkınmayla toplumsal adaleti demokrasi kuralları içinde birleştirme" yolunda büyük bir adım olduğunu iddia etti. Ecevit, ayrıca bu doğrultuda başka adımlar atmaya da hazır olduklarını belirtti.

TUNÇ: "TOPLUMSAL ANLAŞMAYA KARŞI ÇIKANLAR DEVLET DÜŞMANLARIDIR"

Aynı konuda yayınlanan Türk-İş İcra Kurulu bildirisinde de Konfederasyonun imzaladığı anlaşmadan rahatsız olanların bulunmasının normal olduğunu söylendikten sonra, "atmaya çalıştıkları iftira ve çamur, bize ulaşmaz ve bizi yolumuzdan döndüremez" deniyor. İcra Kurulu, Toplumsal Anlaşmaya karşı çıkanları "rejim düşmanları", "Devlet düşmanları" olarak nitelliyor ve işçileri tahriklere kapılmamaya çağırıyor.

POL-DER Samsun Şube Başkanı MHP yanlısı polislerin silahlı saldırısına uğradı

SAMSUN (ÖZEL)

19 Mayıs Fuarında görevli olarak dolaşan Samsun POL-DER Başkanı Mehmet Ali Öner, yanında bulunan POL-DER yönetim kurulu üyesi Mehmet Furkan ile birlikte MHP yanlısı polislerin saldırısına uğradı. Yüzlerce kişinin önünde cereyan eden olayda, MHP yanlısı polisler tabancalarını çekerek numlulara kurşun sürdükten sonra POL-DER Başkanı Mehmet Ali Öner'i yumruklamaya başladılar. Darbelerin etkisiyle yere yıkılan POL-DER başkanına yardım etmek isteyenler de MHP yanlısı polislerin silah tehdidiyle karşılaştılar.

Samsun Emniyet Amirliği olaydan sonra saldırgan Hüseyin Güçlü ile Hamza Altıntaş adlı polisin serbestçe dolaşmasına izin verirken, saldırıya uğrayan POL-DER başkanının silahını aldı. Saldırıdan sonra bir açıklama yapan POL-DER Başkanı Mehmet Ali Öner "Bu saldırı benim şahsımda demokrasi mücadelesi veren bütün yurtsever arkadaşlarıma yöneltilmiştir. Ama bu tür saldırılar kazanılmış demokratik hakları korumamızı ve demokrasi mücadelemizi engelleyemeyecektir. Ülkücü Gençlik Derneği Başkanı Taner Gümüşel ile yandaşı Arif Şişkin'in karakola gelerek saldırganlara "geçmiş olsun" demeleri ve oturup bir süre sohbet edebilmeleri kimin taraf tutarak çalıştığının delilidir. Tüm POL-DER'li arkadaşların pasif görevlere sürüldüğünü görerek üzülüyoruz. Umudumuzda yanıldık" dedi.

İSİM DEĞİŞİKLİĞİ

İstanbul Kartal 2. Asliye Hukuk Mahkemesi 12.7.1978 tarihli 1978/19 Esas, 1978/432 Karar No.lu mahkeme kararıyla Satılmış olan ismimi Bora olarak değiştirmiş bulunduğumu duyururum.

BORA ATASEVER

Dünyine çeşitli yerlerde bombalar patladı

HABER MERKEZİ

Dün Urfa'da, Konya'da ve İstanbul'da çeşitli yerlere patlayıcı madde atıldı. Urfa'da Eyübiye Mahallesi muhtarı Abdurrahman Ünlüsoy'un Çakır Sokak 3 no'lu evine gece patlayıcı madde atıldı. Evi hasar gören muhtarın ihbarı üzerine iki kişi gözaltına alındı

Konya'da Nişantaşı Mahallesinde bir eve atılan ve İstanbul'da Süleymaniye'de bir işhanına atılan patlayıcı maddeler hasara yol açtı.

İSTANBUL'DA

İstanbul'un Beykoz semtinde 20 kişilik bir grup komando Halkevi'ni bastı. Dün saat 14.00 sıralarında meydana gelen olayların gelişmesi sonucu üç kişi yaralandı.

Olaylar, komandoların Halkevi'ni basarak, içeride bulunan iki kişiyi tehditetmeleri ile başladı. Halkevi Başkanı Güngör Sezgin, bu olaydan sonra Beykoz Karakoluna başvurarak, baskını yapanların yakalanmasını ve Halkevine yapılabilecek yeni bir saldırıya karşı tedbir alınmasını istedi. Ancak karakoldaki polisler hiç bir önlem almayınca, komandolar saat 19.30 sıralarında Halkevi'ni tekrar bastılar ve içeride bulunanlara saldırdılar. Olayda üç kişi yaralandı. Komandolar daha sonra arabalarla dolaşarak semtte terör havası yaratmaya çalıştılar. Bildirildiğine göre polis olaylara seyirci kalarak komandoların daha büyük bir cesaretle saldırması için fırsat yaratıyor.

Eminönü'nde silahlı üç kişi bir boya imalathanesini soyarak 351.000 lira aldılar. Soyguncular olaydan sonra kaçtılar.

Silahlı üç kişi Emniyet Sandığı'nın Saraçhane şubesini soyarak, 75 bin lira ile kaçtılar. Soygundan sonra polis olayla ilgili olduğunu iddia ettiği Kadırga Yurdu'nda kalan bir genci gözaltına aldı.

ESKİŞEHİRDE 8 KOMANDO TUTUKLANDI

Eskişehir Eğitim Enstitüsünde dört gün önce meydana gelen patlama ve bir müdür muavini ile bir öğretmenin bıçaklanması olayında suçlu görülen 8 komando tutuklandı. Tutuklananların isimleri Ercüment Yılmaz, İdris Sevinç, Hakkı Kahraman, Ali Kaymaz, Selahattin Onarıcı, Ali Yücel, Mustafa Buldu ve Ahmet Kalenderoğlu'dur.

ELAZIĞ'DA

Bir süre önce Elazığ'da meydana gelen olaylarda yaralanarak devlet hastanesinde tedavi altına alınan Halil Dinç, 4 gün süren tedaviye rağmen kurtarılamayarak dün öldü.

İZMİR'DE

Aliağa'nın CHP'li Belediye Başkanı Ayhan Bayrak ve üç arkadaşını yaralayan AP'li belediye meclis üyesi Ertuğrul Güner ve oğlu Mehmet Güner yapılan ilk sorgularından sonra tutuklandılar.

SİİRT'TE

Siirt'in Sason İlçesinde Orman Bölge Şefi olarak çalışan Kadir Öksüz'ün evi ihbar üzerine arandı. Yapılan aramada 600 dinamit lokumu, 118 dinamit kapsülü ve 10 metre dinamit fitili ele geçirildi. Kadir Öksüz gözaltına alındı.

SALİHLİ'DE

Salihli Cezaevinde çıkan isyanda, Cezaevi Müdürü Erdoğan Günay bir tutuklu tarafından tabanca ile öldürüldü.

Salihli kaymakamlığından verilen bilgiye göre, Ramazan Karabacak adlı tutuklunun cezaevi müdürünü öldürme nedeni anlaşılamamıştır. Olayı incelemek üzere gelen Salihli Savcısı Talat Bulduk da tutuklu ve hükümlülerce rehin alındı. Hükümlülerin isyanı jandarma ve polis tarafından önlendi. Ancak savcının rehinlilik durumu devam ediyor.

URFA'DA

Urfa'nın Hilvan İlçesinde dün saat 12.00 de bir takside gitmekte olan Mahmut, Mehmet ve Abdullah Baysal'a yine bir taksiden yaylım ateşi açıldı. Urfa Valisi Musa Eren yaptığı açıklamada, Baysal aşireti ile Yavuz aşiretinin aralarının eskiden beri açık olduğunu ve bu çatışmanın siyasi nedenlere dayandığını belirtti. Kaçan sanıkların Halil Yavuz ve iki oğlu Emin ve Mustafa Yavuz olduğu tespit edildi. Olayın iki aşiret arasında büyük bir çatışmaya dönüşmemesi için jandarma ve polis birlikleri geniş tedbirler aldı.

MİT mensubu...

(Baştarafı 1. Sayfada)

HAYATI

Behiç Ural 35 yaşlarında. İstanbul doğumlu. Baba adı Kamil. Halen İstanbul'da Göztepe'de oturuyor. Behiç Ural, Anadol marka bir otomobil sahibi. Geçtiğimiz yıllarda Şişli Siyasal Bilimler Yüksek Okulunun Gece Bölümünden mezun oldu. MİT'deki görevi dışında başka hiç bir işte çalışmıyor. Koyu bir futbol hastası. Ellerinde bayraklarla futbol maçlarında tezahürat yapıyor. Behiç Ural kısa boylu, çok şişman, kıvırcık saçlı. 35 yaşına gelmesine rağmen şimdiye kadar hiç evlenmemiş. Yakın arkadaşları, Behiç Ural'ın "kadınlarla arasının pek iyi olmadığını" söylüyorlar. Ural, halen annesi ve babası ile beraber Göztepe'deki apartman dairesinin bir odasında oturuyor. Yakınlarıyla hiç konuşmamasıyla tanınıyor. Arkadaşları onun "zeka bakımından pek de ileri olmadığına" işaret ediyorlar. Onun "Çeşitli bunalımlar içinde olduğunu" söylüyorlar.

Behiç Ural'ın çatışma ve saldırı olaylarından bahsedildiği zaman keyiflendiği arkadaşları tarafından belirtiliyor. Örneğin Ural, İstanbul-Ümraniye'de 5 işçinin katledildiğini duyar duymaz kahkahalarla gülmeye başladı. Arkadaşları Behiç Ural'ın görevini bildikleri için, bu durumdan tedirginlik duydular. Daha sonra, olayın bir tertip olduğu ve Kontrgerilla tarafından devrimcileri karalamak için kullanıldığı ortaya çıkınca, arkadaşları arasında Behiç Ural'a karşı beliren şüpheler gittikçe arttı. Tanıyanlar, "Behiç Ural sorguya çekildiği takdirde Ümraniye olayları hakkında bilgi edinilmesinin mümkün olduğunu" söylüyorlar.

Vedat Demircioğlu'nu anmak

(Baştarafı 1. Sayfada)

lardı.

1960'lar Kruşçev Brejnev revizyonistlerinin, ABD emperyalizmine karşı mücadeleyi "savaş kıvılcımları" olarak karaladıkları yıllardı. O zaman revizyonizmin görevi, dünya halklarının ve halkımızın baş düşmanı olan ABD emperyalizmine karşı mücadeleyi zayıflatmaktı. Bugün de görevleri aynıdır. Artık revizyonizm doğrudan doğruya en tehlikeli emperyalizmin beşinci kolu olarak, Sovyetler Birliği'nin hegemonyacılığının hizmetindedir. 10 yıl önce ABD emperyalizmine karşı mücadelenin önüne barikat kuranlar, bugün Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı verilen mücadeleye saldırıyorlar.

Devrimci çizginin temelinde ve mayasında ABD emperyalizmine karşı kararlı mücadele vardır. Ve bu mücadele sayesindedir ki, devrimciler bugün de Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı bağımsızlık bayrağını yükseltebilmektediler.

Revizyonist çizginin mayasında ve temelinde ise, emperyalizme teslimiyet vardır. Bu yüzdendir ki, onlar bugün 10 yıllık bir gecikme ile 6. Filoya karşı çıkmakta ve bunu da Sovyet sosyal-emperyalistlerinin Türkiye'nin tek efendisi olması için yapmaktadırlar.

Bugün Vedat Demircioğlu'nu anmak, iki süper devlete özellikle Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı çıkmak demektir. Yalnız 6. Filoyu protesto edip, Akdeniz' deki sosyal-emperyalist donanmayı "Kurtarıcı" ilan edenler, Vedat Demircioğlu' nun uğruna şehit düştüğü bağımsızlık davasının düşmanlarıdır.

Türkiye halkı Demircioğluları ABD emperyalizminin yerine Moskova'daki Yeni Çarları getirmek için şehit vermedi.

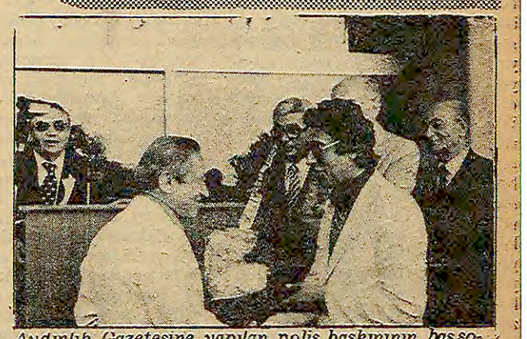

Aydınlık Gazetesine yapılan polis baskınının başsorumlularından İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı ödül kazanan bir gazeteciye ödülünü verirken görülüyor.
(Fotoğraf: AYDINLIK)

AYDINLIK'ın basılmasından 13 gün sonra

Basın Bayramı Hilton'da kutlandı

- Basın Bayramında hükümet temsilcileri bol bol "Basın özgürlüğünden" bahsettiler
- Anadolu basını Basın Bayramını kutlamadı

İSTANBUL (ÖZEL)

Basından sansürün kalkmasının yıldönümü olarak kutlanan Basın Bayramı dün yapılan çeşitli toplantılarla kutlandı.

Aydınlık Gazetesinin polis tarafından kanunsuz olarak aranması ve pikaj kartonlarına el konmasından 13 gün sonra Hilton'da kutlanan Basın Bayramında, yetkililer bol bol basın özgürlüğünden söz ettiler. Hilton'daki törende, Aydınlık'ı kanunsuz olarak arayan güvenlik kuvvetlerinin sorumlusu İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı, Hükümetin asayişle sorumlu Devlet Bakanı Orhan Eyüpoğlu, Basın Yayın işleriyle görevli Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun, İstanbul'daki güvenlik görevlilerinin sorumlusu İstanbul Valisi ve çeşitli emniyet görevlileri de bulundu.

Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun törende yaptığı konuşmada basına tanınan yeni özgürlüklerden söz ederek, basını aydınlık günlerin beklediğini belirtti.

Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Burhan Felek'in yaptığı açış konuşmasından sonra ödül alan gazetecilere ödülleri verildi.

Öte yandan önceki gün bir açıklama yapan Anadolu Gazetecileri Derneği, "1978 yılının Anadolu basını üzerinde bir baskı yılı olduğununu" belirterek bu yıl Basın Bayramını kutlamayacaklarını açıklamıştı.

BAŞSAĞLIĞI

Çalışma arkadaşımız ve derneğimiz üyesi,

ÖMER KIRIMLI

yakalandığı hastalıktan kurtulamayarak öldü. Ailesine ve yakınlarına başsağlığı diler, üzüntülerini paylaşırız.

TRT-DER
İSTANBUL ŞUBESİ

TELEVİZYON

19.30 PİNOKYO
Çizgi film dizisinin "Sirkten Bıktım Artık" adlı bölümü yayınlanacak.
20.00 BİR KONU BİR KONUK
Programda, Julide Gülizar'ın çevre sorunları üzerine Doğal Hayatı Koruma Derneği Üyesi Dr Yaman Örs ile yaptığı söyleşi sunulacak.
20.30 HABERLER
21.05 BEŞ DAKİKA (Köyün Yolu)
İstek üzerine yeniden yayınlanan bu programda, demokrasi, fikir özgürlüğü ve söz söyleme hakkı üzerinde duruluyor. Oyunda, "Dediğim dedik'tir" diyen bir kişi ile onu başkalarının sözlerini de dinlemeye davet edenler arasında geçen tartışma yer alıyor. Oynayanlar: Şener Kökkaya, Savaş Yurttaş, Savaş Tamer. Yapım: Yavuz Tarakçıoğlu. Yönetim: Tümay Dane.
21.10 ŞENLİKGİLLER
Dizi oyunun bugünkü bölümünde, Hasan Şenlik oğlunun evlenme kararı üzerine, gelin adayı genç kızın kimliğini ortaya koyabilmek için çareler arar. Yapım-yönetim: Erol Aksoy. Oynayanlar: Çetin Köroğlu, Türkan Bora, Şenay Aksoy, Ertuğrul Esençay, Mediha Köroğlu, Canan Öncü, Turan Özdemir.
21.45 TÜRK SANAT MÜZİĞİ (Gönül Yazar)
22.05 GELECEĞE MİRAS
Belgesel dizinin bugünkü 2. bölümünde, Mezopotamya-İndus vadisi, Afrika, Orta Amerika ve Kuzey Avrupa'daki belli başlı antik eserler tanıtılıyor.
22.50 BİR KONSER
Adnan Saygun'un "Piyano Konçertosu"nun son bölümünü Piyanist Ayşegül Sarıca, "3 Türkü" adlı eserini solist Ayhan Baran, "Ayin Raksı adlı eserini de Hikmet Şimşek yönetimindeki İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası seslendiriyor.
23.25 GÜNE BAKIŞ

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler, Şarkılar
06.02 Günaydın
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Türkü Demeti
09.40 Çevre Sorunları
10.01 Arkası Yarın
11.02 Şarkılar
12.10 Öğle Üzeri
13.00 Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.20 Türküler
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
21.30 Müzik Magazin
23.00 Haberler
23.40 Eski Melodiler
01.00 Kapanış

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
10.30 Bir Söz Programı
11.40 Türküler Geçidi
12.20 Sağlığımız
12.40 Dünya Folkloründen
13.30 Olayların İçinden
14.35 Konser Saati
15.40 Türküler Geçidi
16.20 Arkası Yarın
İnce Memed (14)
17.00 Ses Ustaları
18.00 Yurttan Sesler
19.30 Türküler
20.30 Olayların İçinden
21.00 Türküler(M.Özbek)
21.15 Sanat Dergisi
Haz: Oray Tuğlan
22.30 Solistlerden Seçm.
23.35 Hafif Müzik
23.55 Kapanış

07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah İçin
10.55 Türküler Geçidi
11.15 Öğleye Doğru
13.00 Konser Saati
16.00 Oda Müziği
18.00 Müzikte Çağlar
19.00 Salıdan Salıya
19.45 Yurttan Sesler
21.45 Çoksesli Koro
22.00 Solodan Orkestraya
23.00 Plak Albümünden
24.00 Caz Müziği
00.30 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

HALKIMIZA DUYURU

Türkiye İşçi Köylü Partisi İstanbul İl Örgütü, Amerikan emperyalizmine karşı bağımsızlık mücadelesinde şehit düşen VEDAT DEMİRCİOĞLU'nu anma toplantısı düzenlemiştir. Tüm halkımıza duyurulur.

Tarih: 25/7/1978 Saat: 19.00
Yer: TİKP İstanbul İl Merkezi Kaptanpaşa Çıplağı Sok. No: 19 Şişhane

ALMANYA'da
OKUL KİTAPLARI-DERS ARAÇLARI
En zengin kitap çeşidi
en ucuz fiyat, en yüksek indirim
ORIENT VERLAG
Orient Verlag, Sophien str. 47, D-6000 Frankfurt a.M.90
Tel: 0611/701077
Ücretsiz kataloğumuzu isteyiniz

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi: FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABER

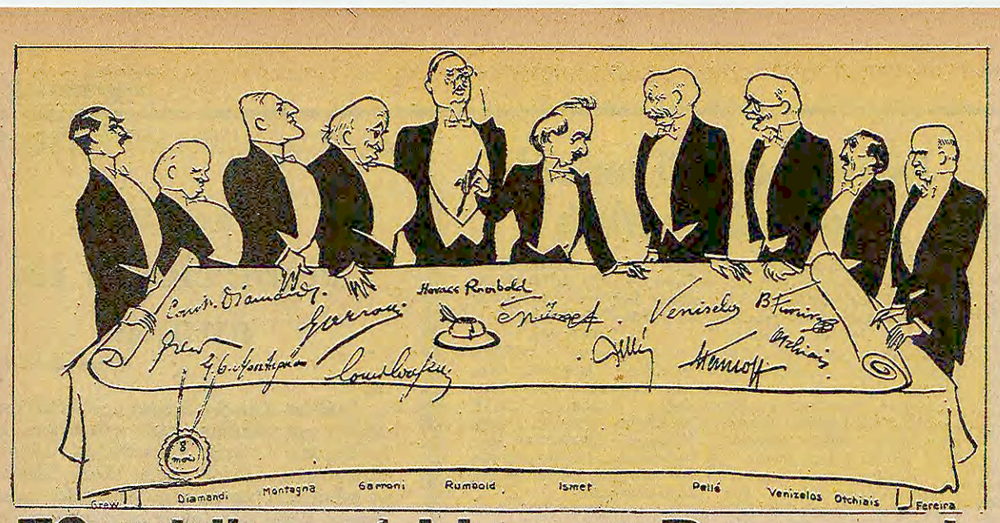

50 yıl önceki LozanBasınında

Lozan Konferansı

Hazırlayan: Mustafa Gençer
Aydınlık Lozan Muhabiri

50 yıl önce ve 50 yıl sonra Lozan Konferansının yapıldığı Lozan şehrinin basını neler yazmıştı?

55 yıl önce Lozan Konferansının başladığı gün Lozan basın işçileri greve çıkmıştı. Bir ay kadar süren grev sırasında, o saralarda Lozan'da yayınlanmakta olan dört gazete birleşerek "Lozan Basını" adı altında ortak bir gazete çıkardı. Lozan Konferansının başladığı günleri ortamını yansıtabilmek için bu gazeteden yararlandık.

Öte yandan Lozan'ın yüksek tirajlı gazetelerinden "Feuille d'Avis de Lausanne" (Lozan'ın Fikir Gazetesi) Konferansdan 50 yıl sonra 11 Şubat 1973 tarihli baskısında, Lozan Konferansını inceleyen bir yazı dizisi yayınladı. 50 yıl sonra Lozan basınının Konferansı değerlendirmesini yansıtmak için de bu yazı dizisinden yararlandık. Bu yazı Lozan'da 6 ay boyunca olanların tarih sırası izleyerek kısa bir görünüşünü vermeğe çalışıyordu.

Lozan basınının bu iki tarihi dönemde yaptığı değerlendirmeden hareketle Konferansını kısaca inceledik.

Emperyalistler savaş alanında kazandığımız zaferi masa başında geri almaya çalışıyorlar

Lozan'ın yüksek tirajlı gazetelerinden "Feuille d'Avis de Lausanne" Lozan Konferansından 50 sene sonra 11 Şubat 1973 tarihli baskısında Lozan barışına özel bir yer ayırmış. Milli Kurtuluş Savaşımızdan, o zamanki tarihi durumdan da sözeden yazının başlığında *"Türkler bölünmüş müttefiklere karşı diplomatik zafer kazandılar"* deniliyor.

Lozan Konferansında emperyalistler silahlı mücadele sonunda kazandığımız bağımsızlığımızı tanımak zorunda kaldılar. Gazete 50 yıl sonra konferansı şu şekilde değerlendiriyor.

"Lozan Barışı Arap vilayetleri hariç 1914'deki sınırlar içinde ülkelerinin tam bağımsızlığını kazanan milliyetçiler için bir başarıdır. Bu bağımsızlık ordularındaki asker sayısının sınırlandırılmasına son verilmesi, yatırımlarının kendileri tarafından kontrol edilmesi, savaş tazminatlarının ödetilmemesi ve yabancı birliklerin topraklarından çekilmesi anlamına gelmektedir. Bunlar bazı tavizler sonucu elde edilmesine rağmen Mustafa Kemal için büyük bir başarıdır."

Gazete Lozan Konferansının Türkiye'ye sağladığı kazançları sıralamakta devam ediyor.

"Lozan'da 1923'de imzalanan barış Türkiye'nin Anadolu, İstanbul Trakya ve Çanakkale Boğazını kontrol eden adalar üzerindeki egemenliğini tanımaktadır. Yabancılara Türk toprakları üzerinde imtiyaz hakkı tanıyan kapitülasyonlar kaldırılmaktadır. Boğazların statüsü düzenlenmektedir. Türk hükümeti boğazlardan serbest geçiş hakkını tanıdı, fakat savaş halinde olduğu devletlerin gemilerinin geçmesine engel olma hakkını elde etti."

Lozan Basını'nın bahsettiği "tavizler" neydi?

Lozan Gazetesi 50 yıl sonra yaptığı değerlendirmede esas olarak Konferansın Türkiye'ye kazandırdığı kazançlar üzerinde duruyor. Değerlendirmede "Bunlar bazı tavizler sonucu elde edilmesine rağmen Mustafa Kemal için bir başarıdır" deniliyor. Bu tavizler üzerinde daha fazla durulmuyor. Neydi Türkiye'nin verdiği tavizler?

Ankara Hükümeti Konferans masasına arkasında silahla kazanılmış bir milli kurtuluş zaferi olduğu halde oturmuştu. Başında Lenin'in bulunduğu sosyalist Sovyetler Birliği kararlı bir şekilde Türkiye'nin milli menfaatlerini destekliyordu. Türkiye'nin karşısındaki emperyalistler zaaf içindeydi. Bütün bu şartlar Türkiye'yi Lozan'da güçlü kılıyordu.

Fransız ve İtalyan emperyalistleri Lozan basınının yazdıklarından da görüleceği gibi, İngiltere'nin Türkiye'ye tamamen hakim olmasını ve menfaatlerini kaybetmek istemiyorlardı. İngiltere'nin askeri müdahaleyi durdurmasını istiyorlardı. Emperyalistler Milli Kurtuluş Savaşımızın Sovyet Devrimiyle birleşmesinden ve Türkiye'deki emperyalist menfaatlerine daha büyük darbeler inmesinden korkuyorlardı.

Emperyalistler Osmanlı devrinde kazandıkları imtiyazların korunmasını istiyorlardı ve aralarında birleşiyorlardı. Ama hepsi de daha fazla imtiyaz koparmak için aralarında dalaşıp duruyordu.

Lozan'da İsmet İnönü'nün başkanlığındaki Türkiye heyeti, halkın binbir fedakarlıkla kazandığı zaferin semeresini toplayabildi mi?

Lozan Konferansı toplam 6 ay sürdü. 21 Kasım 1922'de başlayan konferans 1923 senesinin Şubat ayının başında kesildi. Nisan ayının ortalarında tekrar çalışmalarına başlayan konferans, 1923 senesinin 24 Temmuz günü Lozan Barış Antlaşmasının imzalanmasıyla son buldu. Konferansa Türkiye, İngiltere, Fransa, Amerika, Yunanistan, Sırbistan, İrlanda, Japonya, Romanya, Sovyetler Birliği, Slovaklar katıldılar. Konferansın birinci bölümünde İngiliz heyetine Lord Curzon başkanlık etti. Curzon'un taktiklerinin boşa çıkmasıyla ikinci konferansa Rumbold yollandı. Fransızlar ise Poincaré ve general Pellé tarafından temsil edildiler. 30 kişiyi bulan Türk heyetine İsmet Paşa, Yunan heyetine ise Venizelos başkanlık ediyordu. İtalyan heyetinde Mussolini ve Garroni vardı. Sovyet heyetinin başkanı ise Çiçerindi.

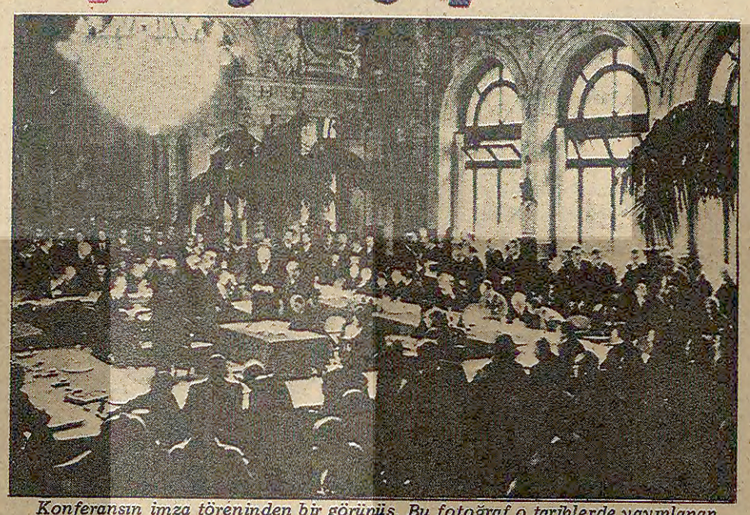

Konferansın imza töreninden bir görünüş. Bu fotoğraf o tarihlerde yaymlanan Lozan Basını gazetesinde çıkmıştı. Bu fotoğraf Türkiye'de ilk defa gazetemizde yayınlanıyor.

Konferans çalışmalarına üç komisyon seçerek başladı: 1) Askeri ve sınır meseleleri, başkanı Lord Curzon 2) Azınlıklar meselesi, başkanı Mussolini 3) İktisadi meseleler, başkanı Fransızlardan Poincaré. Emperyalistler aralarında birleşmişler, kendi çıkarlarına uygun olarak komisyonları paylaşmışlardı.

Mustafa Kemal Lozan Konferansının başlamasından önce 2 Kasım 1922 de "Petit Parisien" adlı Fransız gazetesine verdiği demeçte kapitülasyonların kaldırılmasını istiyerek şöyle diyordu:

"Eğer yabancılar kapitülasyonlardan daha önce olduğu gibi faydalanacaklarını sanıyorlarsa aldanıyorlar. Bizim için kapitülasyonlar yoktur ve hiç bir zamanda olmayacaktır. Fakat Türkiye'nin her alanda bağımsızlığını tanımak şartıyla kapılarımız yabancılara açıktır."

Ankara BMM Hükümeti Lozan Konferansından önce, konferans sırasında İngilizlere "karşı Fransa'dan destek almaya çalıştı. Fransızlarla 1921 senesinde daha sonra konferansın ortalarında ortaya çıkan gizli bir anlaşma imzaladı. Bu anlaşmaya göre Fransa bazı tavizlere karşı Türkiye'yi konferans sırasında destekleyecekti. Aynı tutum Fransa'nın uzlaşmaz davranış içine girdiği zaman İngiltere'den destek almaya yöneldi. Fakat emperyalistler konferans boyunca bizden tavizler koparmak söz konusu olduğu zaman ağız birliği etmiş gibi beraber hareket ettiler. Diğer taraftan koparılacak tavizlerin paylaşılması kendi aralarındaki çelişkileri keskinleştirdi, büyük bir kavgaya sahne oldu ve konferansın çalışmalarını sık sık aksattı. Almanya'daki Ruhr Bölgesinin Fransızlar tarafından işgal edilmesi Konferansın dağılmasına sebep oldu.

Lozan basını müttefik devletler İngiltere, Fransa ve İtalya'nın konferansta Türklere karşı takınılacak tutumu görüşmek üzere İngiliz Hükümetinin girişimiyle 11 Kasım 1922'de, konferanstan bir hafta önce toplandığını açıklıyor. Türk heyeti 12 Kasım günü Lozan'a geliyor. Müttefik devletler konferansın başlama tarihini erteliyorlar. Aralarında pazarlıklar sürerken Fransa bize yaklaşmayı da ihmal etmiyor.

O tarihlerdeki Lozan basını, Türk heyetinin treni Lozan'a geldiğinde karşılayıcılar arasında Fransız Konsolosu Tétrau'nun da bulunduğunu açıklıyor. Tétrau Türk heyetinin bulunduğu vagona bizzat çıkarak son gelişmeleri anlatıyor ve konferansın 20 Kasıma ertelendiğini söylüyor. Türk heyetini Paris'e davet ediyor. Konferansın başlama tarihinde gecikme olduğuna göre "İsmet Paşa'nın aynı trenle Paris'e gitmelerinde fayda olduğunu, Fransız Başbakanının onları karşılamaktan memnun olacağını" söylüyor. İsmet Paşa ise "Biz Lozan'a konferansa katılmaya geldik. Şimdilik Paris'e gitmekte fayda görmüyoruz" diye yanıtlıyor. Fakat gazetenin sonraki sayılarından İsmet Paşa'nın Paris'e giderek Poincaré ile görüştüğünü öğreniyoruz.

Türk heyeti Lozan'a geldiğinin ertesi günü bir basın toplantısı düzenliyor. Lozan basınından şunları okuyoruz, İsmet Paşa:

"Biz birkaç seneden beri büyük ızdıraplar ve zorluklarla karşılaşmış bir ülkeden geliyoruz. Türkiye'nin üzerinde ağır bir yük olan savaşın sonunda bir anlaşma oldu. Türkiye uzun zaman bir teklif bekledi. Boşuna bekledik, Türkiye'ye bir barış antlaşması verilmediği gibi, tam tersine elinden son çakısına gelinceye kadar bütün silahları alındı. Sonra sınırlarından hücum edilmeye başlandı, içerde ayrılıklar ve gerici unsurlar körüklendi. Halkının bağımsızlığına en önce karşı çıkan Osmanlı Sultanıydı. Türk halkı bağımsızlık arzusunu göstermek için bizzat kendi kuvvetine güvenmeye mecburdu, görevi ağırdı. Milli varlığını ayakta tutan bütün teşkilatları kaldırılmış yok edilmişti. Öncelikle yeni teşkilatlar kurarak işe başlamak gerekiyordu. Bütün savunma araçlarından mahrum bırakılan Türk halkı artık kendini korumak zorundaydı."

İnönü basın toplantısını Lozan Konferansına gelinmesinin amacını açıklayan sözleri ile bitiriyor. *"Biz buraya en iyi niyetimizle geldik. Biz barış yapmak istiyoruz. İstediğimiz hak Türkiye'nin diğer ülkeler gibi tanınmasıdır".*

İnönü'nün ayağının tozuyla Lozan'da söylediği bu sözler ilk bakışta milli bağımsızlığımızın emperyalistler karşısında kararlılıkla savunulacağı izlenimi bırakıyor. Ama konferans ilerledikçe Türkiye Heyetinin tutumu hiç de böyle olmuyor.

21 Kasım 1922'de Konferans çalışmalarına başlıyor. Lozan Basını Konferansa geniş yer ayırıyor ve açılış konuşmalarını yayınlıyor.

Sovyetler Türkiye'nin milli menfaatlerini kayıtsız şartsız destekliyor

Konferansın açış konuşmasını İsviçre Devlet Başkanı Dr. Haab yapıyor. İkinci konuşmayı yapan Lord Curzon barışın "faziletlerine" değiniyor. Daha sonra konuşma sırası İsmet Paşa'ya geliyor. Gazetedeş İsmet Paşa'nın şunları söylediğini öğreniyoruz:

"Türk ulusu uzun süre barıştan mahrum kaldı, hakkını aramak için yaptığı sürekli barışçıl girişimler yetersiz ve neticesiz kaldı.

Biz selamete çıkmak için bir tek umut kaldığını anladık. Kendi maddi ve manevi imkanlarımızla bağımsızlığımızı gerçekleştirdik ve varlığımızı koruduk. Türk ulusu bu yolda sebat etti, sayısız zorluklara ve fedakarlıklara göğüs gerdiğine diğer hür uluslar da şahittir. Her yaştan Türk, kadınlar ve çocuklar bu savunma savaşına katıldılar. İnsan üstü fedakarlıklarda bulunan Türk milleti, bağımsızlık ve var olma hakkına kavuşarak medeni dünyadaki yerini aldı... Türkiye Büyük Millet Meclisinin en büyük amacı bu durumu korumak ve sağlamlaştırmaktır... Son senelerde olanlar şu gerçeğin insanlığın şuurunda yer almasına sebep olmuştur. Barış ve huzur içinde yaşamak ancak milletlerin birbirlerinin özgürlük ve bağımsızlık haklarına saygı göstermekle gerçekleşebilir."

Lozan Konferansı sırasında tartışılan önemli meselelerden biri boğazlardan geçiş hakkının bir karara bağlanmasıydı. Karadeniz'de kıyısı olduğu için Sovyetler Birliği'de konferansa çağrıldı. Müttefik devletlere karşı Sovyetler Türkiye'nin yanında saf tuttu.

Lozan gazetesi 24 Temmuz 1922 günkü baskısında Sovyet Heyetinin Lozan'a gelişini şu şekilde yorumluyordu:

"Birkaç güne kadar Türkler Sovyet delegasyonunun Lozan'a gelmesiyle ciddi bir desteğe sahip olacaklar."

Sovyet Heyetinden Vorowsky 28 Kasım da basına verdiği demeçte Sovyetlerin konferansta takınacağı tutumu dile getiriyordu. *"Biz Türkiye'nin yanında olacağız. Bizim siyasal çıkarlarımıza dokunmayan Türkiye'nin vereceği tavizlere karışmayacağız. Biz kapitülasyonlardan vazgeçtik, fakat bunları değiştirmek veya devam ettirmek Türkiye'nin bileceği bir şeydir. Biz Türkiye'yi bir Avrupa kolonosi yapmak amacıyla, genişletilmiş imtiyazları ve topraklarında saldırı alanlarının bulunmasını kabul etmiyeceğiz. Biz bağımsız ve güçlü bir Türkiye istiyoruz. Türkiye'nin bağımsızlığını tehdit etmeyen tavizlere karşı çıkmayacağız.* (Musul Bölgesini kastederek) *çünkü bizde çıkartabileceğimizden fazla petrol vardır, bu bölgede bir hak iddia etmeyeceğimiz gibi savunacağımız hiç bir iktisadi çıkarımız da yoktur."*

Sovyet delegesi tutumunu açıkça ortaya koyuyor ve milli menfaatlerini koruması için Türkiye'yi kayıtsız şartsız destekliyor. Bu destek emperyalistler karşısında Lozan Basınının da yazdığı gibi güçlü bir destektir. Fakat Konferansın gelişmeleri içinde emperyalistler arasında pazarlıklardan medet uman ve onlarla uzlaşma yoluna giren Türkiye Heyeti bu desteğe de sırtını çevirecektir.

DEVAMI YARIN

İsmet İnönü'nün o tarihlerde Lozan gazetesinde yayınlanan bir resmi

Anadolu'yu işgale kalkan emperyalistler silaha sarılan halk karşısında bağımsızlığımızı tanımak zorunda kaldılar. Lozan basını 50 yıl önce bunun "belli tavizler sonucu olduğunu" söylüyor. Neydi bu tavizler?

Emperyalistler Boğazlarımızı savaş gemilerine açmaya çalışırken, Lenin'in başında bulunduğu Sovyetler Birliği "Boğazlar üzerinde kayıtsız şartsız egemenliğimizi" savunuyurdu

Emperyalistler siyasi bağımsızlığımızı tanırken Osmanlı dönemindeki imtiyazlarını devam ettirmek istiyorlardı.

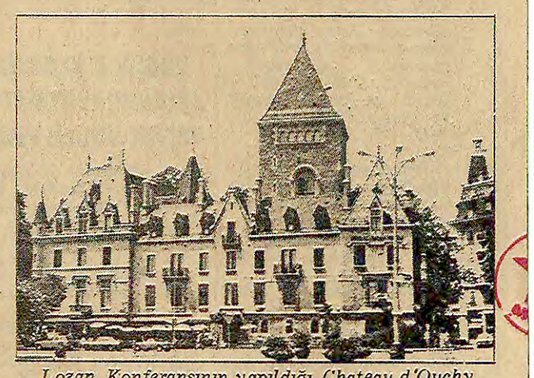

Lozan Konferansının yapıldığı Chateau d'Ouchy binasının bugünkü görünüşü. Şimdi burası otel ve gece kulübü olarak kullanılıyor.

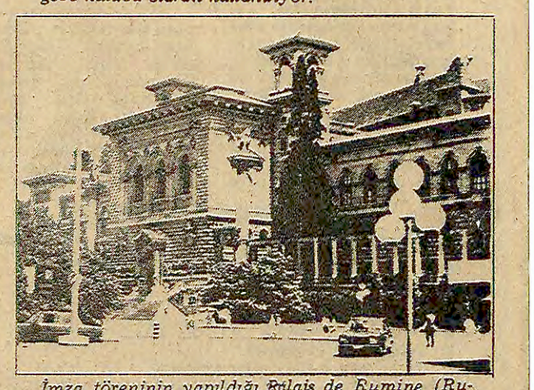

İmza töreninin yapıldığı Palais de Rumine (Rumin Sarayı) binasının bugünkü görünüşü. Bina Kanton kütüphanesi olarak kullanılıyor.

Lozan Konferansında Türkiye'nin karşısına çıkan emperyalistlerin temsilcileri. (Soldan sağa) İngiltere temsilcisi Lord Curzon, İtalya temsilcisi Mussolini ve Fransız temsilcisi Poincaré

Ereb Semo'nun romanı

KÜRT ÇOBAN

Türkçesi: GANİ BOZARSLAN

Resimleyen: Sevinç Altan

Bir sabah uyandığımızda Büro evde yoktu

10

Sonra Beran Berdan (Koç katımı) bayramı gelirdi. Buna herkesten çok çobanlar ve artçı çobanlar sevinirdi. Çünkü işleri bu günde bitmiş, yaz kiralarını alırlardı. Koç katımı gününde koyunları ağıllara kapatır ve yazım ayrı otardıkları damızlık koçları salarlardı. Bütün koyunların baharda aynı anda kuzulaması için yaparlardı bunu. Koçları koyunların arasına salarken Kürtler tüfek sıkarlardı. Bununla koyunlarının düğününü kutlarlardı. İşte o gün, çeşit çeşit yemekler yapar, halkı ağırlarlar, çok yoksul olanları çağırıp yemek verirlerdi.

Genç kızlar yazmalarını çıkarıp en güçlü, en hızlı koçun boynuna atar, gençler de hangi kızı seviyorlarsa yazmasını kapıp kaçarlardı. Analar babalar, kızlarının yazmasını hangi delikanlı kapmış diye dikkatle bakar, o zaman da kızlarının yazım bu delikanlıyla kur yaptığını anlarlardı. Buna onlar da rıza gösterirlerse nişanları kesilir, bir süre sonra da düğünleri yapılırdı.

Hayvan sahipleri koç katımı bayramından sonra çobanlarına ödeme yaparlardı. Bir çoban, yaz çalışmasının karşılığında 8-9, artçı çoban 3-5 koyun alırdı. Adete göre güdülen her yirmibeş baş için ücret olarak bir baş alınırdı. Yani 200-250 baş hayvana sahip olan biri, 10-15 baş vermeliydi. Bu da çekilen eziyetlere göre oldukça azdı. Üstelik davar sahipleri başka türlü kandırırlardı bizi: Komşusuyla anlaşıp ücret karşılığı kendi hayvanlarını da yaylava gönderir, böylece 200-300 baş hayvanı çobansız gütmüş olurlardı.

Kiralarımın azlığına rağmen Kürtlerin yanında kalmamız Molokanlarınkinden iyiceydi. Çünkü kurdun kaptığı ya da öldürdüğü bir koyun yüzünden kiralarımızdan kesmezlerdi. Molokanlar gibi de insafsızca dövmezlerdi. Ayrıca her çobanın, yazın, dağ başında sahibinin onayıyla bir koyun kesip yeme hakkı vardı. Bu da perişanlığımızı hafiflettiği için önemli bir şeydi.

10- Kaybolan koyunlar-Bir kardeşin ölümü

Ertesi yaz yine Keleha Reş (Kara Kele) köyünden Baronun Abdo yanında çoban olduk. Baba, iki kardeşim ve ben hayvanlarının tümünü gütmeyi üstlendik. Hiç güçlükle karşılaşmıyorduk. Babanın sözlerine kulak verip öğüt sorardık. Baba artık yaşlanmıştı ve eskisi gibi çobanlık yapamaz durumdaydı. Yorulmasın diye biz çalışıyorduk. O gündüz dinleniyor, gece ise bize güvenmediği için nöbete çıkıyordu. "Gençler sabaha kadar uykusuz kalamazlar" diyordu. "Gecede hırsızlar tüfekle gelirler. Kurtlarda geceleyin daha fazla saldırırlar koyunlara."

"Yalnızca köpeklere de güvenilmez" diyordu. Gece olunca baba kalkıyor, kalın giysilerini giyiyor, çiftesini omzuna asıyor, hafiften bir ıslık çalıyor, gözlerini karanlıkta gezdiriyor ve köpeklere, nöbet yerlerini gösterip pusatıyordu. Yalnız Belas (seçkin bir köpekti) hep onunla birlikteydi, bir karış bile uzaklaşmazdı ondan.

Bir sabah uyandığımızda kardeşim Biro'yu evde bulamadık. Çok aradık ama hiç bir yerde yoktu. Böylece Derviş'le ben kaldık. Birkaç ay sonra, bazı Kürtler, Biro'nun uzak bir köyde çobanlık yaptığını söylediler. Babam geri getirmek için hemen yola çıktı. Ama Biro evde karnının iyi doymadığını söyleyip geri dönmedi. Evde çok kalabalık olduğumuz için yalnız başına çalışması Biro için iyiydi. Hiç olmazsa aç kalmazdı. Baba ve ana çok üzüldüler ama faydasız. Biro yalnız başına yaşamayı aklına koymuştu bir kere.

Yaz huzurlu geçti. Ama güzün başında bir felaketle karşılaştık. Sürümüzden üç koyun kayboldu. Babam onları çok aradıysa da boşuna. Umitsizce, bir falcıya gitti. Falcı, koyunları Mirza Temo'nun çaldığını söyledi. Babam çobana gidip ya koyunları ya karşılığını vermesini istedi. Zavallı çobansa koyunları kendisinin çalmadığına yemin ediyordu. Baba ise çobana değil falcıya inanıyordu. Bu hırsla Musa Bey'e gitti. Musa Bey, Mirza Temo'nun bağlı olduğu aşiretin reisiydi. Çok nüfuzlu olduğu için istediğini yapardı. Babamdan huzuruna çıkması için bir kuzu aldı. Babam ona üç koyunu Mirza Temo'nun çaldığını söyledi. Zavallı Mirza Temo yemin etti. Hiç hırsızlık yapmamıştı hayatında. Ama yemin billah onu kurtarmadı, Musa Bey ondan zorla üç koyun aldı. Babama vereceğine kendisi el koydu. Babam bu davranışa çok üzüldü. İki üç kez beyin yanına gidip koyunları istediyse de, Musa Bey, şikayete devam ettiği takdirde yakalatıp döveceğini söyledi. Babam da korkup vazgeçti. Koyunlarımızdan ümidimizi kesmiştik. Ücretimizden kesileceğini biliyorduk. Buna çok üzülüyorduk. Hem ağlıyor, hem de belaların ağır taşlar gibi pespeşe geldiğini söylüyorduk.

Güzel bir kır akşamıydı. Kırdaydık. Ben, babam ve kardeşim Derviş oturmuş yemeğimizi yiyorduk. Tanımadığımız bir Kürt geldi yanımıza. Kürtler yalnızca evde değil kırda da konuksever olduklarından Baba hemen gidip ona süt sağdı, yiyecek içecek sundu. Keçeden bir de döşek yapıp sordu: "Sana ne yardımım dokunabilir?" Konuğumuz teşekkür ettikten sonra kırk günden beri üç yabancı koyunun kendi sürüsüne karıştığını söyledi. Halktan sormuş, bizim olduğunu söylemişler. Bunu haber vermeye gelmişti.

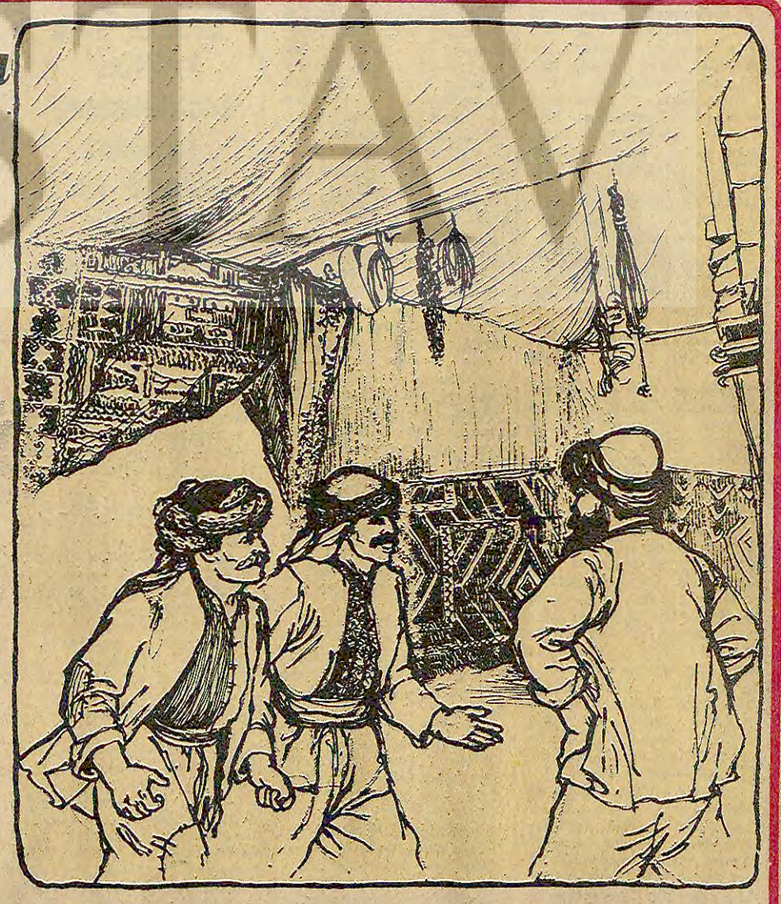

Buna o kadar sevindik ki, adamın iyiliğinin altından nasıl kalkacağımızı bilemiyorduk. Sohbete başladık. Bizim gibi çobandı. Ücretle çalışıyordu. Böylesine belalı bir olay onun da başından geçmiş. Bu yüzden acımızı acısı bellemiş, bunca zahmete katlanıp haberi iletmeye gelmiş.

Ertesi gün, koyunları getirmek için onunla gittim. Sürüye yaklaştığımızda çoban ve artçı çoban bizi çevreleyip koyunları tanımamı istediler.

Uzakta durup koca sürüye baktım. Bunca hayvanın içinden nasıl seçilebilirdi ki? Büyük bir kayanın üstüne çıktım. Baktım ki üç tane yabancı koyun yalnız başına otlanıyor.

(Devamı Var)